*''መ*ንፈስ ቅዱስን አታሳዝኑ''

ለእውነተኛ መንፈሳዊነት ተቀዳሚ ነገር

ክርስቲያኖች የሕይወታቸውን ቅጽበት ሁሉ ከእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ጋር እንዲኖሩ ታዘዋል። ለእነርሱ ሕይወት ፍጹም ቅዱስ ከሆነው አምላክ ጋር ባልተቋረጠ ግንኙነት ውስጥ መሆን ነው። ስለዚህም በክርስቲያን ሕይወት ውስጥ ኃጢአት ማለት የመንፈስ ቅዱስ እውነተኛ መገለጥ ወይም መታየት ተቃራኒ ነው።

መንፈስ ቅዱስን የሚያሳዝነው ነገር ምንነት

ኃጢአት መንፈሳዊነትን ያጠፋል። በአማኝ ዕለታዊ ሕይወት ውስጥ ኃጢአት ዝም እየተባለ ከመጣ በውስጡ የሚኖረው መንፈስ ቅዱስ በዚያ ሰው አማካይነት ከሚሥራው የተባረከ አገልግሎት ለእርሱ ወደ መማለድ አገልግሎት ዘወር ማለቱ የማይቀር ይሆናል። መንፈስ ቅዱስ ባደረበት ሰው ውስጥ ኃጢአት በመኖሩ ምክንያት ትቶት እንደሚሄድ መጽሐፍ ቅዱስ አያስተምርም፤ ይልቅስ በተፈጸመው ኃጢአት *ያዝናል*።

የአግዚአብሔር ሰው፥ ካዘን ወይም ካላዘን መንፈስ ቅዱስ ጋር ነው የሚኖረው። የዳን ሰው መንፈስ ቅዱስን ከተቀበለ በኋላ የሚኖረው በሕሊናው በመመራት መሆን አለመሆኑን በአግዚአብሔር ቃል ብርሃንነት መጠየቁ ተገቢ ነው። የሰብአዊ ሕሊና መለኪያዎች ከሁሉ ለላቀው የግብሪ ገባዊ ፍርድ መለኪያ ስፍራቸውን መልቀቅ አለባቸው። የክርስቲያን የአኗኗር ሁኔታ የእግዚአብሔርን መንፈስ የሚያሳዝን ወይም የጣያሳዝን ሊሆን ይችላል። ሐዋርያው ጳውሎስ ሕሊናው በመንፈስ ቅዱስ እንደሚመስክርለት ጽፏል፤ መንፈስ ቅዱስ ሕሊናን እንደ አካልነቱ ሊጠቀምበት ይችል ይሆናል፤ ይህ ብቻ ግን አይደለም፥ መንፈስ ቅዱስ ፍጹምና አዲስ የሆነውን የእግዚአብሔር ቅድስና ለሕሊና መስጠቱ የማያጠራጥር ነው። መንፈስ ቅዱስ ለሚኖርበት ሰው የተሰጠው ትእዛዝ፥ "ለቤዛም ቀን የታተጣችሁበትን ቅዱሱን የእግዚአብሔርን መንፈስ አታሳዝኑ" የሚል ነው (ኤፌ. 4፡30)።

እውነተኛ መንፈሳዊ ሕይወት እንግዲህ በአመዛኙ የሚደገፈው በአማኙ የየዕለት ሕይወት ውስጥ የሚ*ገኙ* የኃጢአት ጉዳዮችን በሚመለከት ባለው ትክክለኛ መረዳትና መስተካከል ላይ ነው። ስለዚህ ነገር እግዚአብሔር በግልጥ ተናግሯል። መጽሐፍ ቅዱስም የክርስቲያንን ኃጢአት በተመለከተ የሚያስተምረው ሁለት ሆኖ ይገኛል፦ አንደኛ፥ እግዚአብሔር ልጁ የሆነ ሰው ከኃጢአቱ ይጠበቅ ዘንድ መንገድ አዘጋጅቶለታል*፤ ሁለተኛ፥ ኃጢአት የሠራ እንደሆነም ከዚያ ኃጢአት ውጤት ይድን ዘንድ መፍትሔ ተዘጋጅቶለታል። እግዚአብሔር የልጆቹን ኃጢአት በተመለከተ የሚኖረውን ፕምር ዓላማ መመልከት በጣም አስፈላጊ ነው።

በክርስቲያን ውስጥ ለሚ*ገኙ* የኃጢአት ውጤቶች *መ*ድኃኒቱ

ኃጢአት የሥራ ክርስቲያን ምን ጣድረግ አለበት? በአጣኙ መንፈሳዊነት ውስጥ በኃጢአት ምክንያት ለሚፈጠረው ቀውስ ፈውስ የሚሆነው መለኮታዊ ነገር ምንድነው? እዚህ ላይ መንፈስ ቅዱስ እንዳይሠራ የሚከለክሉት ኃጢአቶች መዘርዘር የለባቸውም። መንፈስ ቅዱስ በጣንኛውም ሆነ በሁሉም ኃጢአት ያዝናል። ደግሞም በውስጡ የሚያድርበትን ሰው እርሱ ያዘነበት ልዩ ኃጢአት ወይም ኃጢአቶች በማሳሰብ ሊወቅሰው ይቻለዋል። ሰው ስለማያውቀው ኃጢአት ምንም ሊያደርግ አይችልምና፥ ይህ ጉዳይ የሚመለከተው የሚታወቅ ኃጢአትን ነው። ግልጥ በሆኑ ነገሮች ላይ ነው ይህ የእውነተኛ መንፈሳዊነት የመጀመሪያ ሁኔታ የሚያተኩረው። መንፈስ ቅዱስን የሚያሳዝነው ዋና ነገር ኃጢአት ነው። ይህ እንግዲህ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው በመንፈስ ቅዱስ አጣካይነት እንዲያውቀው የተደረገ ግልጥ ጥፋት ነው። እንዲህ የታወቀ ኃጢአት በእግዚአብሔር ቃል ግልጥ መመሪያ መሠረት እርምጃ ሊወሰድበት ይገባል።

በግልጥ የታወቀ ኃጢአት ሳይኖር አንድ ክርስቲያን መንፈሳዊ ሕይወቱ የጨለመ መሆኑ ቢሰማው፥ ያን ነገር በግልጥ እንዲረዳ የመጸለይ መብት አለው። አካላዊ ሁኔታዎች ብዙ ጊዜ በአእምሯችን የተለያዩ ነገሮችን ይፈጥራሉ፤ ይህ ተከሥቶ የሚያሸብር ወይም የማያስደስት ሁኔታ አእምሯችንን ሲይዘው፥ ሁኔታው ውጤት ነው ብሎ መደምደም ትክክል አይደለም። አንድ ሰው ድካም ቢሰማው ወይም አካላዊ ጭንቀት ቢንጥሙ፥ ይህን የመሰለ ነገር ሊደርስበት እንደሚችል መታወቅ አለበት።

መጽሐፍ ቅዱስ ላላመነ ሰው የኃጢአት መፍትሔ የሚሆነውን መለኮታዊ ስጦታ በጣም ግልጥ በሆነ አንድ ቃል ያቀርበዋል፥ ያም

^{*} ምዕራፍ 6ን ይመልከቱ።

"ኧመን" የሚል ነው። ይህ ላላመነ ሰው የሚሰጥ የኃጢአት ይቅርታ፥ ከጠቅላላው የደኅንነት መለኮታዊ ሥራ የሚገነጠል አይደለም። የእግዚአብሔር የአዳኝነት ሥራ ከኃጢአት ይቅርታ ሴላ፥ ታላላቅ ተጣባሮችን ያጠቃልላል፤ ደኅንነትም የሚገኘው በማመን ብቻ ነው። ከእግዚአብሔር የደኅንነት ጸጋ አጠቃላይ ሥራ ውስጥ አንዱን ብቻ፥ ለምሳሌ ይቅርታን፥ ከማይገነጣጠለው ሙሉ ሥራው ለይቶ መውሰድ አይቻልም። ስለዚህ አንድን ያልዳነ ሰው ከሌሎቹ ነገሮች ለይቶ የኃጢአቱን ይቅርታ ብቻ እንዲፈልግ መምራት አስከፌ ስሕተት ነው። ኃጢአተኛ ሰው ኃጢአቱን ቢተው ያ ሰው ክርስቲያን ነው ብሎ መገመት አይቻልም። ደኅንነት አንድን ነገር የመተው ሳይሆን፥ የመቀበል ጉዳይ ነው። ምክንያቱም "የዘላለምን ሕይወት አሰጣቸዋለሁ" ተብሎ ነው ስለ ደኅንነት የተነገረው። እንግዲህ ያልዳነ ሰው የኃጢአት ጥያቄ መፍትሔ የሚያገኘው ከኃጢአት በመለየት ሳይሆን፥ በጠቅላላው መለኮታዊ የደኅንነት ሥራ ነው፤ ደኅንነት የሚገኘው በእምነት ነው።

በተመሳሳይ ሁኔታ በአንድ ክርስቲያን ሕይወት ውስጥ ስለሚገኝ የኃጢአት ውጤት መፍትሔ የሚሆነው መለኮታዊ ስጦታ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በአንድ ቃል በግልጥ ተጽፏል፥ ያም "ተናሃሃሃ" የሚል ነው። ይህ ቃል የእግዚአብሔር ልጅ ለሆነ ሰው ኃጢአት ጥያቄ የሚሰጠው መፍትሔ ታላቅነትና ዋና ትርጉም ምንም እንኳ ብዙ የተዘነጋ ቢሆን፥ በጣም አስፈላጊ የሆነ የእግዚአብሔር ቃል ትምህርት ነው። ኃጢአትን የሠራ የእግዚአብሔር ሰው እንደገና ወደ በረከት ለመመለስ ያለው መንገድ ከክርስቶስ መሰቀል በፊትም ሆነ በኋላ ያው አንድ ነው። የአጣኝን በንስሐ መታደስ አስመልክቶ የተሰጠው የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት በሰባት ዋና ዋና ክፍለ-ምንባቦች ውስጥ ይገኛል።

ሰባቱ ዋና ዋና ክፍለ-ምንባቦች

አንደኛ፥ ከኃጢአት ሊያነጻ የሚችል ክርስቶስ ብቻ ነው (ዮሐንስ 13፡ 1-11)

የክርስቲያኖች ኃጢአት መንጻት ያለበት በክርስቶስ ብቻ የመሆኑ አውነት በዮሐንስ 13፡1-11 ተገልጧል። ይህ ክፍለ-ምንባብ በኢየሱስና በደቀ መዛሙርት መካከል በላይኛው ሰገነት በተደረገው ንግግር መጀመሪያ ላይ ይገኛል። ይህ ከመሆኑ ከተቂት ሰዓቶች በፊት ክርስቶስ ለሕዝበ-አስራኤል የስንብት ንግግር አድርን ነበር። በላይኛው ሰገነት ውስተ ግን የስንብት ቃሎቹን የተናገረው ለራሱ ደቀ መዛሙርት ነው። ያናገራቸውም እንደ አይሁድ ሳይሆን፥ "ሁለንተናቸው" የነጻ እንደሆነ አድርን ነው። እነርሱን በተመለከተ እንዲህ ብሎም ነበር፦ "አሁን ስለተናገርኋችሁ ቃል ሁላቸሁ ንጹሐን ናችሁ" (ዮሐ. 15፡3)። በዚህ ንግግር የገለጠው ከመስቀሉ በኋላ ሊሆኑ ስለሚጠበቁት ሁኔታዎችና ግንኙነቶች ነው (ዮሐ. 16፡4)። የመጀመሪያ ትምህርቱ፥ ክርስቲያን አሁን ከእግዚአብሔር ጋር የሚኖረውን ግንኙነት በመለኮታዊ ግምት ከኃጢአት የመንጻትን ጠቀሜታ የሚያነላው መሆኑን ልብ ማለት ጠቃሚ ነው። የደኅንነት መንገድ ቀደም ባሎት የዚህ ወንጌል ምዕራፎች ተገልጧል። ከምዕራፍ 13 ጀምሮ ግን ጌታ እየተናገረ ያለው ለዳኑት ነው፤ በእንዚህ ምዕራፎች ስለዳኑት ሰዎች ኃጢአት መስኮታዊ ግንጻት ይናገራል።

እርሱም ከእራት ተነሥቶ ልብሱን አኖረና ማበሻ ጨርቅ (ይህ የአገልጋይ ምልክት ነው) ታጠቀ፤ በመታጠቢያውም ውኃ ጨምሮ የደቀ መዛሙርቱን እግር ሊያተብ ጀመረ። ይህ በሰማያት ከአባቱ ጋር የነበረውን ጎብረት ትቶና የክብሩን አልባሳት አኮሮ ራሱን ዝቅ ያደረገበትን፥ እኛን ለአዲስ ልደት በሆነው መንጻት ሊያነጻን የባርያንም መልክ ይዞ እስከሞት፥ ያውም እስከ መስቀል ሞት (ቲቶ 3:5) የታዘዘበትን መታዘዝ በአጭሩ የሚያሳይ ነው። በክርስቶስ ክቡር ሥራ ሙሉ መንጻት ይገኛል። በዚህኛው ደግሞ በእግር መንጻት ብቻ የተወከለውና ነገር ግን ሁለንተናው ንዱሕ የሆነው ሰው ከፊል መንጻት ይገኛል።

ይህ ድርብ መንጻት በብሎይ ኪዳን ካህን የመንጻት ሥርዓትም ተመልክቷል። ካህት ይህን አንልግሎት ሲጀምር፥ ሰውነቱን ሁሎ በመታጠብ ለአንዴና ለሁሌም የሚሆነውን የመንጻት ሥርዓት ይፈጽማል (ዘጸ. 29፡4)። ይሁን እንጂ ለማገልገል በገባ ቁተር ከመግባቱ በፊት በናሱ መታጠቢያ ሰሀን ላይ እጆቹንና እግሮቹን መታጠብ ይጠበቅበታል (ዘጸ. 30፡17-21)። እንደዚሁም የአዲስ ኪዳን አማኝ፥ ምንም እንኳ አንድ ጊዜ ስለ ደኅንነቱ የነጻ ቢሆን፥ ከሚያረክሱም ነገሮች ሁሉ መንጻት አለበት፤ ሊያነጻው የሚችለውም ክርስቶስ ብቻ ነው።

ሁለተኛ፥ የኅብረት፥ የይቅርታና የመንጻት ብቸኛ መንገድ ንስሐ ነው (1ኛ ዮሐንስ 1:1-2:2)

ከ1ኛ ዮሐንስ 1፡1 እስከ 2፡2 ያለው ሁለተኛ ትልቅ ክፍለ-ምንባብ፥ እግዚአብሔር አብ ኃጢአት ከሥሩ ልጆቹ ጋር የሚያደርገውን ነገር የሚመለከት ነው። ከእግዚአብሔር አብና ከልጁም ጋር ያልተቋረጠ ኅብረት ዋና ምስክር የሆነው ዮሐንስ፥ እኛም ኅብረት ይኖረን ዘንድ እነዚህን ነገሮች ይጽፍልናል። "እግዚአብሔር ብርሃን ነው" ወይም ፍጹም የሆነ ቅድስና አለው። ከእርሱ *ጋ*ር ኅብረት አለን እያልን ግን በጨለማ (ማለትም በኃጢአት) ብንመሳለስ ሐሰተኞች ነን፥ እውነትም በእኛ ዘንድ የለም። በሌላ በኩል ደግሞ እርሱ በብርሃን እንዳለ በብርሃን ብንመላለስ ከእግዚአብሔር አብና ከልጁ ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ኅብረት አለን። በዚህ ክፍለ-ምንባብ ውስጥ ኃጢአት የሌለበት ፍጹምነት አልተጠየቀም። ክርስቲያን ራሱ ብርሃን እንዲሆን አልታዘዘም፥ ያን የሆነው እግዚአብሔር ብቻ ነው። የታዘዘው እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት በሕይወቱ ሳበራው ብርሃን ቅጽበታዊ መስተካከል እንዲያደርግ ነው። *ንስሐን ነ*ው እግዚአብሔር ከእኛ የሚፈልገው። እኛን ስለ ኃጢአት ሲወቅሰን፥ ወይም ከኃጢአት የተነሣ ሲያዝን፥ ያ ኃጢአት *ወዲያውኦ* እርምጃ ሊወሰድበት ይገባል። ይህ ክፍለ-ምንባብ በመቀጠል በአማኝ ሕይወት ውስጥ ለሚገኝ የኃጢአት ውጤት መፍትሔው አንድ ብቻ መሆኑን ይናገራል፥ "በኃጢአታችን ብንናዘዝ ኃጢአታችንን ይቅር ሊለን ከዓመጻም ሁሉ ሊያነጻን የታመነና ጻድቅ ነው" (ቁ. 9)። ይህ *የምሕረትና የቶርነት* ጉዳይ ሳይሆን፥ ኃጢአታችንን ይቅር ሊል *ከታመነ ጻድቅ* አምላክ በአንድ ሁኔታት **ማ**ለት *በንስሐ* የተሰጠን ነው። ደግሞም ይህ ሁሉ የተሰጠን ከአ*ንዱ ሁ*ኔታ ማለትም በንስሐ ነው። እግዚአብሔር ለል*ጁ ''ታማኝ'*' ነው፤ ጉዳያችን ደግሞ ሁሌም ከአባታችን ጋር ብቻ ነው (2፡2)። እርሱ *ጻድቅ ነው፤ ምክንያቱም የማስተስረያው ደም የፌሰሰው የኃ*ጢአትን የፍርድ ኃይል ሁሉ ለመከደን ነው (ዮሐ. 5፡24)። ስለዚህ ከእግዚአብሔር ጻድቅ ፌራጅነት የተነሣ አማኝ የእግዚአብሔርን ይቅርታ ይቀበላል።

መለኮታዊ ይቅርታ በቀላሉ እሺ የማለት ድርጊት አይደለም። እግዚአብሔር በጻድቅነቱ ይቅር ሊል የሚችለው ቅድስናውን ሙሉ በሙሉ የሚያረካው ነገር ሲፈጻም ብቻ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ 'ይቅርታ' የሚለው ቃል ፅንሰ-አሳብ 'ሥርየት' ከሚለው ቃል መሠረታዊ አሳብ ጋር ይያያዛል። ይህ ቃል ኃጢአተኛን ከኃጢአቱ መለየት የሆነውን ሰማያዊ ድርጊት ይወክላል። ሰብአዊ ይቅርታ ቅጣትን መተው ብቻ ነው። መለኮታዊው ይቅርታ ግን ቅጣቱ በእግዚአብሔር ፍጹም ጽድቅ መሠረት የብያኔው ቅጣት በኃጢአተኛው ወይም የእርሱ ምትክ በሚሆነው ላይ ሲፈጻም ነው ተግባራዊ የሚሆነው። በብሎይ ኪዳን እንዲህ ይደረግ ነበር። "ካህኑም ስለሠራው ኃጢአት ያስተሰርይለታል፤ እርሱም ይቅር ይባላል" (ዘሌዋ. 4:35)። ከእግዚአብሔር ዘንድ ይቅርታ የሚገኘው ሙሉ የኃጢአት ማስተሰሪያ ሲቀርብ ብቻ ነበር። እንዲሁም በአዲስ ኪዳን ወይም በመስቀል ላይ ለኛ የሆነው መሥዋዕት ከተከናወነ በኋላ የክርስቶስ ደም ለኃጢአታችን ማስተሰሪያነት በቂ መሆኑ ተነግሮናል። "ስለ ብዙዎች

ለኃጢአት ይቅርታ የሚፈስ የአዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው" (ማቴ. 26:28)።
በዚህ ዘመን ለዳነውም ሆነ ላልዳነው ሰው መለኮታዊው ይቅርታ
የተመሠረተው በፈሰሰው የክርስቶስ ደም ላይ ነው። የእርሱ ደም ቅዱስ
እግዚአብሔር ለሚጠይቀው የመጨረሻ ተፈላጊ ነገር መልስ ይሰጣል።
በዳንን ጊዜ እርሱ በደላችንን ሁሉ ይቅር አለን (ቈላ. 2:13)። ይህ ሕጋዊ
ይቅርታ ስለሆነ፥ የኩነኔ መሠረት የሆኑ ነገሮች ለዘላለም ተወገዱ ማስት
ነው። ከዚህም ሌላ ኃጢአት ለሚሠራ የእግዚአብሔር ልጅ የሚደረግ
ለባታዊ ይቅርታ አለ። ይህ ይቅርታ የሚደረገው ያንን ልጅ ከጥፋትና
ከፍርድ ለማዳን አይደለም፤ ነገር ግን አፈንግጦ ከሄደበት ወደ ኅብረቱ
እንዲመለስና ከአብና ከልጁም ጋር ወደሚኖረው ኅብረት ሙሉ በረከት
እንዲገባ ለማድረግ ነው። ይህ ሙሉ በሙሉ በቤተሰብ (በአማኝና
በእግዚአብሔር) ክልል የሚከናወን ሲሆን፥ እንደገና ወደ ኅብረቱ የመመለስ
ጠቀሜታም ከበረከቶቹ ሙሉ እርካታን ማግኘት ነው። ይህ ክንውን ወደ
ልጅነት መመለስ አይደለም። መጽሐፍ ቅዱስም ስለዚህ የሚለው ነገር
የለም። ድርጊቱ የሚያመለክተው *ኅብረትን* ማደስ ነው።

የክርስቲያን ርኵስት ይቅር የሚባለውና የሚነጻበት ብቸኛ መንገድ ከእውነተኛ የልብ ንስሐ በመነጨ ኑዛዜ ነው። ይቅር እንድንባል ስለጠየቅን ኃጢአቶቻችንን ይቅር እንባልም። ይቅር የምንባለው *ስንናዘዛቸው* ነው። ምንም እንኳ ስለ ኃጢአታችን በእውነት ማዘናችንን በጸሎት ለመባለጥ ብንችልም፥ ኑዛዜ በጸሎት መለወተ አይገባውም። ብዙ ሰዎች ኃጢአታቸውን ሳይናዘዙ ለይቅርታ ይጻልያሉ። በጸ*ጋ ሥር የሚገኝ* የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ አማኝ፥ ይህ አተካክ ትክክል መሆኑን የሚደባፍለት ምንም ቃል የለም።

በዚህ ክፍለ-ምንባብ ውስጥ የታቀፈው እውነት ባላመኑ ሰዎች ላይ ተግባራዊ የሚሆን አይደለም። ያላመኑ ሰዎች ሙሉ ከሆነው ደኅንነታቸው ጋር ይቅር የሚባሉት *ሲያምኑ ነ*ው። የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ አማኝ ግን ይቅር የሚባለው ሙሉ *ኦዛሄ ሲያደርግ* ነው።

ሦስተኛ፥ ራስን መመርመር ከቅጣት ይጠብቃል (1ኛ ቆሮንቶስ 11፡31-32)

በአማኝ ሕይወት ለሚገኝ የኃጢአት ውጤት መፍትሔ ከሚሆን ነገር ጋር የተያያዘው ሦስተኛው ትልቅ ክፍለ-ምንባብ የሚገኘው በ1ኛ ቆሮንቶስ 11፡31-32 ነው። "ራሳችንን ብንመረምር ግን ባልተፈረደብንም ነበር። ነገር ግን በተፈረደብን ጊዜ ከዓለም ጋር እንዳንኮነን በጌታ እንገሥጻለን።" ከዚህ ክፍል የምናገኘው ጠቃሚ እና ተጨማሪ መግለጫ በቅደም ተከተሉ ነው የተቀመጠው። እዚህ ስፍራ እግዚአብሔር አብ ኃጢአት ያደረገው ልጁ ወይም ክርስቲያን በራሱ እስኪፈርድ ወይም እስኪናዘዝ ሲጠብቀው ይታያል። ልጁ ኃጢአቱን በሙሉ በመናዘዝ በራሱ ላይ ባይፈርድ ግን አብ ይፈርድበታል። ልጁ እንዲህ በአብ ከተፈረደበት ተቀጣ ማለት ነው። ይህ የሆነው፦ "ከዓለም ጋር እንዳንኮነን" መሆኑ ልብ ሊባል ይገባል። የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ አማኝ ቅጣት ይኖርበት ይሆናል፥ ኩነኔ ግን የለበትም። የእግዚአብሔር አባትነት አስገራሚ ጸጋ፥ ልጁ የሆነው አማኝ በራሱ እስኪፈርድ ለመጠበቅ ፈቃደኛ በመሆኑ ይታያል፤ ነገር ግን ጻድቅ አባት እንደመሆኑ መጠን ልጁ ያልተናዘዘውን ኃጢአት በዝምታ ማለፍ አይችልም። አማኝ ራሱ ጥናቱን ተረድቶ ራሱን ለፍርድ ለመስጠት ቸል ካለ ጌታ ሊቀጣው ይገደዳል።

አራተኛ፥ ቅጣት እግዚአብሔር አብ አፕሬ ልጁን ለማሪምና ለማስተማር የሚያደርገው ነው (ዕብራይስተ 12፡3-15)

መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለ ቅጣት የሚናገረው ዋና ክፍል በዕብራውያን 12:3-15 ይገኛል። ይህ ክፍል በክርስቲያን ሕይወት ውስጥ ስለሚገኝ የኃጢአት ውጤት መፍትሔ ከሚናገሩት ምንባቦች ጋር መደመር አለበት። በዚህ የእግዚአብሔር ቃል መሠረት፥ ቅጣት አብ ልጆቹን ሁሉ የሚያርምበት መሆኑን እንገነዘባለን። ቃሉ፡- "ጌታ የሚወደውን ይቀጣል" ይላልና። ደግሞም ስለ ቅጣት "እግዚአብሔር እንደ ልጆች ያደርግላችኋል" ይላል። የዚህ በቅጣት የሚፈጸም እርጣት ግልጥ ዓላማ፡- "ከቅድስናው ተካፋይ እንሆን ዘንድ" ነው። ቅጣት ከእርጣትና ከግርፋት ይበልጣል። የግሪክኛው ቃል (ቅጣት) ትርጉም መሠልጠንንና ማደግን ያመለክታል። ስለዚህ አብ ልጁ የሆነውን አጣኝ ለማስተማር፥ ለጣጥራትና ለጣሥልጠን ሊጠቀምበት ይችላል።

የርሱ ቅጣት ጠቅላላ ሁኔታ ምን እንደሚመስል በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ በግልጥ ተጽፏል። እግዚአብሔር ልጆቹን በግል እንደሚያር ማቸውና መንገዶቹም አያሌ መሆናቸውን ተናግሮ መደምደሙ ትክክል ነው።

በ1ኛ ቆሮንቶስ 11፡30 በልጆቹ ኃጢአት ምክንያት የደረሰውን የአብ ፍርድ በተመለከተ እናነባለን። ስለዚህ "በእናንተ ዘንድ የደከሙና የታመሙ ብዙዎች አሉ፤ አያሌዎችም አንቀላፍተዋል።" መድከም፥ መታመም፥ ብሎም ሞት እንኳ አብ በእንቢተኛ ልጁ ላይ ከሚገለንልባቸው

^{*} በዚህ ጉዳይ 7ጽ 89 ላይ የሚገኘውን ማብራሪያ ይመልከቱ።

መሣሪያዎች መካከል ናቸው። በክርስቲያኖች ዘንድ የሚገኝ ድካም መታመምና ሞት *ሁሉ* ከእግዚአብሔር የመጡ ቅጣቶች ናቸው ብለን መደምደም የለብንም። ይህ ምንባብ የሚያስተምረው ቅጣት በነዚህም መልኮች ሊገለጥ የሚችል መሆኑን ነው።

ዮሐንስ 15:1-17 ውስጥ በክርስቶስ የመኖርን ጠቃሚነት በተመለከተ የተሰጠ ትምህርት አለ። ይህ በሌላ ቃል አውነተኛ መንፈሳዊነት ማለት ነው። በቃሉ ውስጥ በክርስቶስ ያለመኖር አንዳንድ ውጤቶች ተገልጠዋል። ፍሬ የማያፈራው ቅርንጫፍ ይቆረጣል። ቅርንጫፍ መሆኑ አይቋረጥም፤ ነገር ግን ግልጥ በሆነ መንገድ እዚህ ካለው ግንኙነት ተነጥሎ "ከጌታ ጋር ለመሆን" ተወስዷል። ይህ ዓረፍተ ነገር "አያሌዎችም አንቀሳፍተዋል" ከሚለው ጋር አብሮ ይሄዳል። በክርስቶስ ያለመኖር፥ በጸሎት ውጤታማ ያለመሆንን፥ ፍሬ በማፍራትና በአገልግሎት ጉልበታም ያለመሆንን፥ አንዲሁም ከጌታ ጋር ባለ ኅብረት ደስታ ማጣትን ያስከትላል።*

የአግዚአብሔር እጅ ወይም ቅጣት በጣም ከባድ ይሆናል። ዳዊት ዝም ባለ ወይም ኃጢአቱን ለመቀበል እንቢ ባለ ጊዜ የሆነውን ሲናገር፥ "ሁል ጊዜ ከመጮኼ የተነሣ ዝም ባልሁ ጊዜ አጥንቶቼ ተበላሹ፤ በቀንና በሌሊት እጅህ ትከብድብኛስች፥ እርጥበቴም ለበጋ ትኩሳት ተለወጠ። ኃጢአቴን ለአንተ አስታወቅሁ፥ በደሴንም አልሸፈንሁም፥ ለእግዚአብሔር መተላለፌን እናገራለሁ አልሁ፤ አንተም የልቤን ኃጢአት ተውህልኝ። ስለዚህ ቅዱስ ሁሉ በምቹ ጊዜ ወደ አንተ ይለምናልን (መዝ. 32፡3-6)።

ጻዊት የሕሊና ጸጻት ደርሶበት ነበር። እንደ ጻዊት "ኃጢአቴን ሳንተ አስታወቅሁ" ካላልን፥ በሕሊና ጸጻታችን ላይ የእግዚአብሔር ቅጣት ስለሚጨመርበት ሥቃያችን የከፋ ይሆናል።

አምስተኛ፥ የክርስቲያናዊ ንስሐ አንድ ምሳሌ (2ኛ ቆሮንቶስ 7፡ 8-11)

በ2ኛ ቆሮንቶስ 7፡8-11 ክርስቲያን ለኃጢአት የሚሰማው የአውነተኛ ጸጻት ምሳሌ ተጽፎልናል። ሐዋርያው በመንፈስ ቅዱስ ምሪት ለቆሮንቶስ ምዕመናን ባስተሳለፈው የመጀመሪያ መልእክቱ የተነሣ ስለ ኃጢአታቸው የተሰማቸውን ጸጻት እና ጸጻቱ በሕይወታቸው ያመጣው

^{*} በዚህ ጉዳይ 1ጽ 85 ላይ የሚገኘውን ማብራሪያ ይመልከቱ¤

ውጤት ተገልጦ እናገኛለን። በክርስቲያን ሕይወት የሚገለጥ ለዋጭ የንስሐና የኑዛዜ ፍሬ በዚህ ምንባብ በግልጥ ተጠቅሷል። እንዲህ ይላል፦

"በመልእክቴ ያሳዘንኋችሁ ብሆን እንኳ አልጻጳትም፤ የተጻጳትሁ ብሆን እንኳ ያ መልእክት ጥቂት ጊዜ ብቻ እንዳሳዘናችሁ አያለሁና፤ አሁን ለንስሐ ስላዘናችሁ ደስ ብሎኛል እንጂ ስላዘናችሁ አይደለም፥ በምንም ከእኛ የተነግ እንዳትንዱ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ አዝናችኋልና። እንደ እግዚአብሔር አሳብ የሆነ ኀዘን ጻጳት የሌለበትን ወደ መዳንም የሚያደርሰውን ንስሐ ያደርግልናል፥ የዓለም ኀዘን ግን ሞትን ያመጣል። እነሆ ይህ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ የሆነ ኀዘን እንዴት ያለ ትጋት፥ እንዴት ያለ መልስ፥ እንዴት ያለ ቁጣ፥ እንዴት ያለ ፍርሃት፥ እንዴት ያለ ናፍቆት፥ እንዴት ያለ ቅንዓት፥ እንዴት ያለ በቀል በመካከሳችሁ አደረገ።"

በአጣኝ ሕይወት ውስጥ የሚሆን እውነተኛ ንስሐ፥ ጉዛዜ፥ ለዋጭ ኃይልና ዘላቂ ውጤት እንዲህ ነው።

ስድስተኛ፥ የአንድ የብሎይ ኪዳን ቅዱስ ሰው ንስሐ፥ ኦዛዜና መመለስ (መዝሙር 51: 1-19)

በመዝሙር 51 እንደተጻፈው ዳዊት በብሎይ ኪዳን የታየ የአንድ ቅዱስ የእውነተኛ ንስሐና ኑዛዜ ጉልህ ምሳሌ ነው። ከዳዊት የተሰበረ ልብ ጋር ኃጢአቱም መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በግልጥ ታይቷል። ዳዊት የዳነ ሰው ነበር፤ ምክንያቱም "ከአዳኝነትህ የሚመነጨውን ደስታ መልሰህ ስጠኝ" (በ1980 ዓ.ም. ኢትም) በማለት ጸልዮአል። ደኅንነቴን መልሰልኝ ብሎ አልጻለየም። በኢግዚአብሔር ታማኝነት ብቻ ላይ የተመሠረተው ደኅንነቴ ኢንዳልጠፋ አውቋል። ይለምን የነበረው፥ በኃጢአቱ ምክንያት ጠፍቶበት የነበረው ደስታ ኢንዲመለስለት ነው። ምስክርነቱም አብሮ ጠፍቶ ነበር። ኢንደሚመለስለትም በመጠባበቅ ኢንዲህ አለ፡- "ለሕግ ተላላፊዎች መንገድህን አስተምራለሁ፥ ኃጢአተኞችም ወደ አንተ ይመስሳሉ።"

ዳዊት በብሎይ ኪዳን ሥርዓት ቢሆንም የዳን ሰው ስለነበረ፥ ወደ እግዚአብሔር የመመለሻ መንገዱ ንስሐ ብቻ ነበር። በዚህ ትልቅ ምንባብ ውስጥ፥ ምንም እንኳ በብሎይ ኪዳን እውነት ቢሆኑ፥ በዚህ አዲስ የጸጋ ዘመን በክርስቲያን ዘንድ ተፈጻሚ የማይሆኑ ነገሮችን የያዙ ክፍሎች አሉ። እኛ፥ "ቅዱስ መንፈስህንም ከእኔ ላይ አትውሰድብኝ" ብለን መጸለይ የለብንም። ምክንያቱም እርሱ የመጣው አብሮን ሊኖር ነው። እንዲሁም ክርስቶስ ለአንዱና ለመጨረሻ ጊዜ ለኃጢአታችን መሥዋዕት ስለሆነ፥ አሁን ወደ እርሱ መጥተን ኃጢአታችንን መናዘዝ እንጂ፥ አዲስ የምንቀበለው ነገር ያለ ይመስል የምንለምነው ነገር የለም። የክርስቶስ ደም በመስቀል ላይ ከመፍሰሱ የተነሣ ሙሉ *ንስሐ* የሚገባ አማኝ በኢግዚአብሔር ታማኝነትና ጽድቅ አማካይነት የይቅርታና የመንጻት በሪክቶች ወዲያው ይሰጡታል።

ሰባተኛ፥ በወንገል ውስተ የሚገኝ ባለ ሦስት ክፍል ገላሞ ምሳሌ (ሉቃስ 15፡ 1-32)

በብሎይ ኪዳንም ሆነ በአዲስ ኪዳን፥ በመንፈሳዊ ሰው ሕይወት ውስጥ ለሚፈጠረው የኃጢአት ውጤት መፍትሔ ከምናንኝባቸው ከሰባት ምንባቦች የመጨረሻው የሚገኘው ሎቃስ 15፡1-32 ውስጥ ነው። ይህ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍለ-ምንባብ፥ ሦስት ክፍሎች ያሎትን አንድ ምሳሌ ይዟል። ይህም የጠፋ በግ፥ የጠፋ ድሪም፥ እና የጠፋ ልጅ ነው። ሦስት ድርጊቶች ቢነገሩም ዋና ዓላማው አንድ ብቻ ነው። በምናጠናው ነገር ላይ ይህ ክፍለ-ምንባብ ያለው ልዩ ክብደት፥ ኃጢአት የሠራ አማኝ ይመለስ ዘንድ የሚያስችለው መለኮታዊ ፍቅር ያለ መሆኑን መግለጡ ነው። ይህ የአብ ልብ በግልጥ መታየት ነው። ትኩረቱ የሚያርፈው ከበጉ ይልቅ በኢረኛው፥ ከጠፋው ድሪም ይልቅ በሴትዮዋ፥ እንዲሁም ከሁለቱ ልጆች ይልቅ በአባትየው ላይ ነው።

በዚህ ክፍል የተዘረዘሩት ከመስቀል በፊት የነበሩት ሁኔታዎች መሆናቸውን ማስተዋል አለብን። ስለዚህ ይህ በመጀመሪያ ደረጃ የሚመለከተው አስራኤልን ነው። እነርሱ የብሎይ ኪዳን የኪዳኑ ሕዝብ፥ "የማሰማሪያውም በንች" ነበሩና፥ አዲሱ ኪዳን በደሙ አስከተመሠረተበት ድረስ ስፍራቸው አልተለወጠም። የኪዳኑ ሕዝብ እንደመሆናቸው መጠን፥ በረከቶቻቸው በኃጢአት ምክንያት ቢጠፉባቸው፥ በንስሐና በኑዛዜ ወደ ኪዳናቸው በረከቶች ለመመለስ ይችላሉ። ይህ የኪዳኑን ሕዝብ በሙሉ በተመለከተ፥ በቃሉ እንደተጻፈውና እንደታየውም እውነት ነው። የአስራኤል ቃል ኪዳኖች "በደሙ ከተመሠረተው ከአዲሱ ቃል ኪዳን" ኃር በባሕርይ ተመሳሳይ አይደሉም፤ ነገር ግን ወደ ኪዳኑ በረከቶች የመመለሻው መንገድ ተመሳሳይ ነው። የኪዳኑ አውንትንት በእግዚአብሔር ታማኝነት ጸንቶ ሲኖር፥ የኪዳኑ በረከቶች ግን በአማኙ ያለመታመን ሊጠፉ ይችላሉ። በረከቱ እንደገና የሚገኘው ሌላ ኪዳን በመመሥረት ሳይሆን፥ ወደማይለወጡት የቀድሞ ኪዳናዊ መብቶች በመመለስ ነው።

ሦስት ክፍል ያለው ምሳሌ ስለ አስራኤል ሲሆን፥ የተነገረውም ለእነርሱ ነው። በምሳሌው ውስጥ የሚገኝ ማናቸውም ተግባራዊ ሊሆን የሚችል ነገር፥ በአዲሱ ኪዳን ያሉትን ክርስቲያኖች የሚመለከታቸው በሁለቱም ኪዳኖች ወደ እግዚአብሔር የመመለሻው መንገድ ተመሳሳይ፥ ማለትም ንስሐና ኮዛዜ በመሆኑ ብቻ ነው። ስለዚህ በምሳሌው ውስጥ ከኪዳኑ ሰዎች ማናቸውም እና ሁሉም ኃጢአት ቢያደርጉ፥ የእግዚአብሔር ልብ ምን እንደሚመስል የሚያሳይ ሥዕል እናገኛለን።

ምሳሌው እንዲህ ይጀምራል፦ "ቀራጮችና ኃጢአተኞችም ሁሉ ሊሰሙት ወደ እርሱ ይቀርቡት ነበር። ፈሪሳውያንና ጻፎችም፥ ይህስ ኃጢአተኞችን ይቀበላል ከእነርሱም ጋር ይበላል ብለው እርስ በርሳቸው አንጎራጎሩ።" ይህ ከዚህ በኋላ ለሚሆነው ነገር ሁሉ ቁልፍ ነው። ''*ቀራጮች*ና *ኃ*ጢአተኞች'' አሕዛብ አልነበሩም። ''ቀራጮች'' ለሮም የቀረጥ ሰባሳቢዎች እስኪሆኑ ድረስ ሕዝባቸውን የከዱ፥ ነገር ግን ለአባቶች በሆነው ኪዳን ሥር ያሉ እስራኤላውያን ናቸው። "ኃጢአተኞች" ደግሞ በሙሴ ሕግ የተጻፈውን የኃጢአት መሥዋዕት ያላቀረቡና በዚሁ ኪዳን ሥር የሚገኙ እስራኤላውያን ናቸው። አንድ እስራኤላዊ የሚፈለጉበትን መሥዋዕቶች ካቀረበ፥ በሕግ ፊት ነቀፋ የሌለበት ተብሎ ይቆጠራል። **ጳውሎስ በሕግ ሥር ስለነበረው አይሁዳዊነቱ፥ ማለትም ስለቀድም** ሁኔታው ሲናገር፥ "በሕግ ስለሚገኝ ጽድቅ ብትጠይቁ ያለነቀፋ ነበርሁ" (ፌልጵ. 3:6) ሊል ችሏል። ሐዋርያው ከኃጢአት የነጻ ፍጹምነቱን አልተናገረም። ይመሰክር የነበረው በሙሴ ሕግ የታዘዙትን መሥዋዕቶች በታማኝነትና ባለማቋረጥ ያቀርብ እንደነበረ ነው። ፈሪሳውያንና ጻፎች የምሴን ሕፃ ምሉ በምሉ ለመፈጸም ሕይወታቸውን ሁሉ የሰጡ እስራኤላውያን ነበሩ። ጳውሎስ ''ከዕብራውያን ዕብራዊ'' የነበረ ፈሪሳዊ ነበር። እነዚህ ሰዎች ክርስቲያኖች አልነበሩም ተብሎ ሊፈረድባቸው አይገባም። ከክርስቲያኖች *ጋ*ር የሚ*መ*ሳሰሉበት ይህን ያህል የ<u>ታ</u>ላ ነገር የለም። እንዚህ እስራኤላውያን ያለነቀፋ ይሆኑ የነበሩት የክርስቶስን ሞት በሚያመለክቱት የእንስሳት መሥዋዕቶች ነበር። ክርስቲያኖች ቀድሞውኑ በፈሰሰው የክርስቶስ ደም አማካይነት በእምነት ያለነቀፋ ናቸው። አንዱ በሰብአዊ ሥራዎች አማካይነት የሚገኝ ጽድቅ ሲሆን፥ ሌላው የተፈጸመውን የእግዚአብሔር ሥራ በተመለከተ በእምነት መጽደቅ ነው።

ፌሪሳውያንና ጻፎች ኢየሱስ ቀራጮችንና ኃጢአተኞችን እንደተቀበለና ከእነርሱም *ጋ*ር እንደበላ በተመስከቱ ጊዜ አ*ንጎራጎ*ሩ። ለዚህ ነው ይህን ምሳሴ የነገራቸው። ምሳሌው በግልጥ የተነገረው ለአጉረምሚዎቹ ፈሪሳውያንና ጻፎች እንጂ፥ በሁሉ ስፍራ ላሉ ሰዎች አልነበረም። የተነገረበትን ግልጥ ዓላማ በሚገባ ካልተገነዘብን፥ በውስጡ የያዘውን እውነት በትንሹ ብቻ ነው የምንረዳው።

ወደ ትርጉሙ ስንመጣ፥ ምሳሌው ደኅንነትን እንዲያመለክት ተደርን በሚነገርበት የተለመደ ትርጓሜ ላይ ጥቂት ማብራሪያ መስጠት ያስፈልጋል። ይህ የእግዚአብሔርን ልብ የሚያሳየን ብሩክ ሥዕል ቢሆንም፥ በግልጥ የሚናገረው *በንስሐ ስለመታደስ* እንጂ *ዳግም ስለመወለድ* አይደለም።

የመጀመሪያው ምሳሌ መቶ በንች ስላሎት ሰው የተነገረ ነው። "መቶ በባ ያለው ከኢነርሱም አንዱ ቢጠፋ፥ ዘጠና ዘጠኝን ትቶ የጠፋውን አስኪያገኘው ድረስ ሊፈልገው የማይሄድ ከኢናንተ ማን ነው?" ይህ የዘጠና ዘጠኝ በንችና የአንድ ፍየል ሥዕል አይደለም፥ የመቶ በንች ነው። ኢንደ መጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ደግሞ "በንች" ሁልጊዜ የቃል ኪዳኑ ሕዝብ ናቸው። ኢስራኤላውያን በንች ነበሩ፤ ኢንዲሁም ክርስቲያኖች የዚህ ዘመን በንች ናቸው። ኢየሱስ በሞቱ አማካይነት ስለሚድኑት ሕዝቦች ለአይሁድ ሲናገር ኢንዲህ አለ፦ "ከዚህም በረት ያልሆኑ ሌሎች በንች አሎኝ" (ዮሐ. 10:16)።

በዚህ ምሳሌ ውስተ የሚገኘና መስተዋል የሚገባው ሌላ ጠቃሚ ልዩነትም አለ፡- በጉ፥ ድሪሙና ልጁ "ጠፍተው" ነበር፤ ነገር ግን የጠፉት "አንደሚገኙ" ሆነው ነበር። የጠፋን ፈልጎ ማግኘት ከመዳን ጋር አይመሳሰልም። "መጥፋት" የሚለው ቃል መጽሐፍ ቅዱሳዊ አጠቃቀም ቢያንስ እነዚህ ሁለት በሰፊው የተለያዩ ትርጉሞች አሎት። "የሰው ልጅ የጠፋውን ሊፈልግና ሊያድን መተቶአልና" (ሎቃስ 19፡10)። ነገር ግን በሦስቱም የምሳሌው ክፍሎች የተነገረው መፈለግና ማዳን ሳይሆን፥ መፈለግና ማግኘት ነው። "መዳን" የሚለው ቃል በዚህ ምሳሌ ውስተ አንድ ጊዜም ያለመጠቀሱ መታየት አለበት። ይህ ምሳሌ የደኅንነትን ትምህርት እንደሚያስተምር ተደርጎ ከተወሰደ ከ"ሁለንተናዊነት"

^{*} ሁለንተናዊነት (Universalism)፡- ይህ ትምህርት ወደፌት ነፍሳት ሁሉ ከኃጢአት ቅጣት ነጻ በመሆን ወደ እግዚአብሔር አንድነት ይመለሳሉ የሚል እምነት ነው። የሁለንተናዊነት እምነት በተንት ጊዜ በአሌክሳንደሩ ቀሌምንመስ፥ በኑሲሱ ጎርጎርዮስ፥ በተለይም በአሪጂን (በ553 ዓ.ም. በተካሄደው 2ኛው የቁስጥንጥንያ ጉባኤ ትምህርቱ የኑፋቄ ትምህርት ነው በመባል ተወግዟል) ድጋፍ ነበረው። እምነቱ በ16ኛው ክፍለ-ዘመን በምዕራብ አውሮፓ በአናባፕቲስት እንቅስቃሴ ውስተ እንደገና ታይቷል። በ18ኛው ክፍለ-ዘመንም በሰሜን አሜሪካ የተስፋፋ ሲሆን፥ በአሁኑ ጊዜ በተለያዩ ለዘብተኛ የቤተ ክርስቲያን ወገኖች፥ እንዲሁም በአጠቃላይ በሂዮ-ኦርቶዶክስ እንቅስቃሴ ውስተ ይገኛል።

ስሕተት መራቅ አይቻልም፤ ምክንያቱም አረኛው የጠፋውን እስኪያገኝ ድረስ ነውና የሚፈልገው። ይህ ክፍለ-ምንባብ በሌላ በኩል የሚገልፕልን የተባረከ እውነት፥ *ከሚድነው* ይልቅ መንቾት ለሚገባው የባዘነ ልጁ የእግዚአብሔር ልብ የሚሰማውን ነው። በረት ያሉና የተጠበቁ "ዘጠና ዘጠኝ" በጎች ከጠፋው አንድ ጋር ሲመጣጠኑ ምንጊዜም ቢሆን በዳኑና ባልዳኑት መካከል ያለውን የመጠን ልዩነት በትክክል ለማሳየት የማይችል ሥፅል ነው። ይህ ምሳሌ ስለ ኃጢአተኛ ደኅንነት የሚናንር ቢሆን ኖሮ፥ ዘጠና ዘጠኝ የጠፉ፥ አንዱ ግን በበረት ያለ ተብሎ በተነገረ ነበር። ምሳሌው እንዲህ እያለ ይቀጥላል:-

"ባገኘውም ጊዜ ደስ ብሎት በጫንቃው ይሸከመዋል፤ ወደ ቤትም በመጣ ጊዜ ወዳጆቹንና ጎረቤቶቹን በአንድነት ጠርቶ፥ የጠፋውን በጌን አግኘቼዋለሁና ከእኔ ጋር ደስ ይበላችሁ ይላቸዋል። አላችኋለሁ፥ እንዲሁ ንስሐ ከማያስፈልጋቸው ከዘጠና ዘጠኝ ጻድቃን ይልቅ ንስሐ በሚገባ በአንድ ኃጢአተኛ በሰማይ ደስታ ይሆናል።"

እዚህ የተጠቀሰው ኃጢአተኛ ሌላ ሳይሆን፥ በኪዳን የታቀፈ፥ ይህ ምሳሌ ሲጀምር በክፍለ-ምንባቡ በመጀመሪያ ቁጥር ላይ የተነገረለት ኃጢአተኛ ሊሆን ይችላል (ሎቃስ 15፡1)። እርሱም የኪዳን ሰው እንደመሆኑ መጠን፥ ምስሎ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት የቀረበው በንስሕ እንደሚመለስ እንጂ፥ በደኅንነት እምነት የሚድን ሆኖ አልቀረበም። ስለዚህም፥ እንደገና "ንስሐ የማያስፈልጋቸው ዘጠና ዘጠኝ ጻድቃን"ን የሚወክሎ ሰዎችን ቤተ ክርስቲያን ውስጥ እናንኛለን ብለን መፈለግ አንችልም። በሙሴ ሕግ ዘመን ቢሆን ኖሮ ግን ይህ ነገር ሊሆን ይችል ነበር። ሐዋርያው ጳውሎስም ለዚህ ጥሩ ምሳሌ ይሆነናል። ይህ ምሳሌ የተነገራቸው ፈሪሳውያንና ጻፎች እራሳቸውም በዚህ ምድብ ውስጥ የሚገኙ ናቸው። የሙሴ ሕግ በሚጠይቀው ውጪያዊ ግዴታ መሠረት እነዚህ ሰዎችንስሐ የማያስፈልጋቸው ነበሩ።

ንስሐ፥ ማለትም የልብ ለውጥ አሁን ለተቀበልነው ደኅንነታችን በጣም አስፈላጊ ነው፤ አሁን ግን በአንዱ ማመን በሚለው ድርጊት ውስጥ ተጠቃሏል። ምክንያቱም አዲስ ኪዳን ውስጥ የሚገኙ አንድ መቶ አምሳ ጥቅሶች የዚህን ዘመን ደኅንነታችንን ከማመን ወይም ተመሳሳዩ ከሆነው ከአምንት ጋር አካተውት ስለሚታይ ነው። ኢየሱስ እርሱ ክርስቶስ እንደሆነ እናምንና አምነንም በስሙ ሕይወት ይሆንልን ዘንድ የተጻፈው የዮሐንስ ወንጌል "ንስሐ" የሚለውን ቃል አንዴ እንኳ አይጠቀምም። በዚህ ዘመን፥ ያልዳኑት የሚድኑት በማመን ነው፤ ይህም እምነት "በበደላቸውና በኃጢአታቸው ሙታን" የሆኑ ሰዎች ብቻ ሊያደርጉት

የሚችሎትን ንስሐ በግልጥ ይጨምራል። ንስሐ ማለት የልብ ለውጥ ነውና ማንም ሰው ክርስቶስን እንደ አዳኙ አምኖ ኃጢአቱን፥ የጠፋ ሁኔታውን እና የደኅንነት እምነቱን ሊያድነው በሚችለው በእርሱ ላይ ማድረግን በተመለከተ የተለወጠ ልብ ሊኖረው ይገባል።

የምሳሌው ሁለተኛ ክፍል ስለ ሴትዮዋና ስለጠፋው ድሪም ሲሆን፥ የቀድሞውን የመሰለ፥ የጠፋውን *"የመፈለግና የማግኘት" ታሪክ ነው።* የዚህ ምሳሌ ልዩ ትኩረት፥ የጠፋበትን *በሚያገኘው* ሰው *ደስታ* ላይ ሲሆን፥ ያም መላእክት ያጀቡት የእግዚአብሔር ደስታ ነው። ታሪኩ አሁንም የአማኝ ሳይሆን፥ *ንስሐ የሚገባ ጋ*ጢኢተኛ ታሪክ ነው።

ሦስተኛው የምሳሌው ክፍል ስለ "አንድ ሰው" ነው። በግልጥ እንደሚታየው ይህ ታሪክ የተነገረው የአባትየውን ልብ ለመግለጥ ነው። ሰውየው ሁለት ልጆች ያሉት ሆኖ መቅረቡ፥ ከልጆቹ አንዱን "ቀራጭና ኃጢአተኛ"፥ ሴሳኛውን "ፈሪሳዊና ጻፊ" አድርን ለማየት ያስችላል። አንዱ የአባቱን ቤት በረከቶች ተወ (ልጅነቱ ግን አልተሻረም)፤ ሌላው ደግሞ ኃጢአተኛው ሲመለስ *አጉረመረመ*።

በአንድ አይሁዳዊ አእምሮ እሪያ ከማሰማራት የበለጠ ጥልቅ ውርደት ሊሳል አይቻልም። እዚህ ላይ ጌታ በራሱ ጊዜና ለራሱ ሕዝብ በሚገባቸው መንገድ ሲነግራቸው የምንመለከተው፥ የኮበለለ ልጅ ከተልቁ የኃጢአት አዘቅት እንኳ በነዛዜ ሊመለስ የሚችል መሆኑን ነው። በዚያ እሪያ በሚያሰማራበት ቦታ ነበር ልጁ ''ወደ ልቡ የተመለሰውና'' እውነተኛ የልብ ንስሐ መግለጫ በሆነ ትዛዜ ወደ አባቱ ቤት ለመመለስ የወሰነው። ታሪኩ ውስጥ ዳግም ስለመወለድ የተወሳ ምንም ነገር የለም። ስለ እምነትም ምንም አልተባለ። ኮብላዩ ፊትም *"'ልጅ'''* ነበረ፤ ወደ አባቱ የተመለሰውም እንደ ልጅ ሆኖ ነው። ያላመነ ሰው ወደ ክርስቶስ ሲመጣ "ወደ ቤቱ *መመ*ለሱ" እንደሆነ ተደርሳ በስብከቶችና በወንጌል *መዝሙሮች* ውስጥ አንዳንዴ የሚንጸባረቀው ስሜት፥ ለእግዚአብሔር ቃል ትምህርቶች እንግዳ ነገር ነው። የኮበለሱ ልጆች ወደ ቤት ሊመለሱ፥ በመባዘን ላይ ያሉም *ሲገኙ* ይችላሉ። ይህ አባባል የእግዚአብሔር ልጅ ሆኖ ለማያውቅ ሰው መግለጫነት መዋል አይችልም። የእግዚአብሔር ልጆች ያልሆኑ ሁሉ በእርባጥ *ጠፍተዋል*፥ የሚያስፈል*ጋ*ቸውም ሌላ ሳይሆን *ደኅንነት* ነው። በዚህ ዘመን ያልዳኑ ሰዎች ወደ እባዚአብሔር *የሚመጡ* እንጂ፥ ቀድሞ እንደነበሩ ተቆጥረው *የሚመለሱ* አይደሎም።

ከምሳሌው እንደምንረዳው በመመለስ ላይ የነበረው ልጅ 7ና ሩቅ ሳለ አባቱ አየና አዘነለት፥ ሮጦም አንገቱን በማቀፍ ሳመው። አባቱ አየው፤ ምክንያቱም ልጁ ወደሄደበት አቅጣጫ ይመለከት ነበር። ልጁ ከሄደበት ሰዓት ጀምሮ ማየት አቋርጦ አያውቅም። ይህ የአባትን ልብ የሚያሳይ ገለጣ በሴትዮዋና በአረኛው ፍለጋ እንዲሁ ታይቷል።

ጽድቅ ከሚጠይቀው ፍርድ አንጻር ሲታይ፥ ይህ ተመላሽ ልጅ በጽኑ በተቀጣ ነበር። ይህ ልጅ የአባቱን ስም አላንደፈምን? የአባቱን ንብረትስ አሳባከንምን? ራሱንስ ለጥፋት አልዳረንም? ይህን ሁሉ አድርጓል። ነገር ግን አልተቀጣም። ያለመቀጣቱ የሚያሳየን የተባረከ አውነት፥ በዚህ ዘመን በክርስቶስ የመስቀል ሥራ ምክንያት አብ ልጁ የሆነውን አማኝ ያለቅጣት የሚቀበል መሆኑን ነው። ለመመለስ የሚጠየቀው ነገር፥ ከተሰበረ ልብ የወጣ ንስሐ ብቻ ነው። የኃጢአት መንጀል ምትካችን በሆነልን ላይ ወድቋልና።

የዚህ ልጅ ንስሐ አስቀድሞ ወደ አምላኩ፥ ቀተሎም ወደ አባቱ ነበር። ይህ የኮዛዜዎች ሁሉ እውነተኛ ቅደም ተከተል ነው። ማድረግ ያለብን መጀመሪያ በእግዚአብሔር ፊት ንስሐ መግባት ከዚያም የጎዳናቸውን ሰዎች ይቅርታ እንዲያደርጉልን መጠየቅ ነው።

ከተሰበረ ልብ የሚመነጭ ንስሐ ታላቅ ኃይል አለው። ኮብላዩ ልጅ ከተመለሰና በቤቱ ምቾትና ኅብረት ካረፌ በኋላ፥ ወደ ኃጢአት ሕይወቱ ይመለስ ዘንድ ወዲያውኑ አባቱን ተጨማሪ ንብረት እንዲሰጠው ይጠይቀዋል ብሎ የሚያስብ የለም። እንዲህ ያለው ድርጊት ከተሰበረ ልብ ከመነጨ ንስሐ ኃር አይሄድም። እውነተኛ ንስሐ እርግጠኛና የመለወጥ ኃይል አለው (1ኛ ቆሮ. 7፡11ን ይመልከቱ)።

ልጁ አቤት ባልነበረባቸው ጊዜያት ሁሉ ለአባቱ ልጅ ነበር። አሪያዎቹን በሚያሰማራበት ቦታ ሞቶ ቢሆን እንኳ፥ ይሞት የነበረው የልጅንት መብቱን ሳያጣ ነበር። አስካሁን የተመለከትነውና ሌሎቹም በዚህ ርእስ ላይ የሚናገሩ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች እንደሚያስረዱት፥ እንደማናችንም ፍጹም ያልሆነ ክርስቲያን በሚሞትበት ጊዜ፥ ምንም እንኳ ሽልማቱና ብዙ ደስታ ቢታድልበት፥ ጌታውን ፊት ለፊት ሲያይ አስከዚያ ጊዜ ድረስ የዘነጋውን ኮዛዜው የሚፈጽም ቢሆን፥ በሰማይ ቤቱ አቀባበል ይደረግለታል። በእንዚህ ስባት አበይት ምንባቦች መሠረት የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው የኃጢአቱ ውጤት መፍትሔ፥ ከልብ በሆነ እውነተኛ ንስሐ የኃጢአት ኑዛዜ ለሚያደርግ ሰው የተሰጠ ተስፋ ነው ብሎ ለመደምደም ይቻላል።

በእግዚአብሔር ፊት ኃጢአት ሁሉም ኃጢአት ነው። ኃጢአት ክርስቲያን ስለፈጸመው አነስተኛ አይሆንም፥ በክርስቶስ ቤዛነት በኩል እንጂ በሌላ በምንም መንገድ ሊፈወስም አይችልም። ይህ የቤዛነት ዋጋ አስቀድሞ በከበረው የክርስቶስ ደም ስለተከፈለ ነው፥ እግዚአብሔር የሚያምታት ኃጢአተኞችን ሊያድንና የሚያንያታትን ቅዱሳን ብቻ ወደ ራሱ ሊመልስ የሚችለው። በምትካችን (በክርስቶስ) ላይ ከተፈጸመው ቅጣት አንዱም እንኳ በቅዱሱ ወይም በኃጢአተኛው ላይ ሊፈጸም አይችልም። ክርስቶስ ሁሉንም እስከተሸከመልን ድረስ፥ ከእኛ የሚጠበቀው ትክክለኛ ነገር፥ ማመን ወይም ንስሐ መግባት ብቻ ነው። ኃጢአት ያደረገ ሰው በደሉን እስካልተናዘዘ ድረስ ክፉውን ነገር ደግፏልና ከአብ ጋር በጸብ ላይ ነው። "ሁለት ሰዎች ሳይስማሙ በአንድነት መሄድ አይችሉም" (አሞጽ 3፡3)። እግዚአብሔር ከኃጢአት ጋር ሊስማማ ይችላል፥ ይህም በእውነተኛ ጉዛዜ የተገለጠ እውነተኛ ንስሐ ነው። ንስሐ የልብ መለወተ ነው። በርሱም ከኃጢአት ወደ እግዚአብሔር እንመለሳለን።

በረከት ኃጢአት የለሽ በሆነ ፍጹምነት ላይ የሚመሥረት ነገር ሳይሆን መንፈስን ያለማሳዘን ተዳይ ነው። ይልታወቀ ኃጢአትን የሚመለከትም አይደለም፥ ይታወቀውን ሁሉ ሁሉና ወዲያውኑ ለመናዘዝ የሚደረግ የልብ ዝንባሌ እንጂ። "በኃጢአታችንም ብንናዘዝ ኃጢአታችንን ይቅር ሲለን ከዓመጻም ሁሉ ሲያነጻን የታመነና ጻድቅ ነው" (1ኛ ዮሐ. 1:9)። የሚያውቀውን ኃጢአት ሁሉ ሙሉ በሙሉ የሚናዘዝ ክርስቲያን፥ መንፈስ ቅዱስ ሙሉ በሙሉ እንዳይገለጥ እንቅፋት የሚሆኑትን ነገሮች ሁሉ ባይሆን እንኳ ያን ኃጢአት ያስወግደዋል።

"ለቤዛም ቀን የታተማችሁበትን ቅዱሱን የእግዚአብሔርን ማንፈስ አታሳዝን" (ኤፌ. 4:30)።

*''መን*ፈስን አታጥፉ''

የእውነተኛ መንፈሳዊነት ሁለተኛው መለኪያ

"መንፈስን አታዋት" (1ኛ ተሰ. 5፡19) ሌላኛው በውስጡ የሚኖረውንና የእርሱን ግንኙነት በተመለከተ የተሰጠ ግልጥ ትእዛዝ ነው።

መንፈስን የሚያጠፋው ምንድነው?

በማናቸውም ግልጥ የሆነ የእግዚአብሔር ፌቃድ ራስን ባለመስጠት መንፈስ ''ይጠፋል''። ይህ ማለት በግልጥ እግዚአብሔርን ''እንቢ'' ማለት ሆኖ፥ ከሰማያዊ የአገልግሎት ጥሪ ጋር በጣም የተቆራን ጉዳይ ነው። ከዚህም ሌላ የእግዚአብሔርን የሕይወት አመራር በማንቀበልበት ጊዜ መንፈስ ''ይጠፋል''።

መንፈስ ቅዱስን በተመለከተ ''ማተፋት'' የሚለው ቃል እሳት እንደሚጠፋ መተፋቱን ወይም ትቶ መሄዱን ሳይሆን፥ መንፈስ ቅዱስን እንቢ የማለትን ድርጊት ነው የሚያመለክተው። መንፈስ ቅዱስ በእኛ ሊኖር የመጣ ስለሆነ ሕልውናውን ከእኛ አይነተልም።

እንደ ቅዱሳት መጻሕፍት አባባል እውነተኛ መንፈሳዊነትን ለመጨበጥ የአማኙ ኃላፊነት፥ "አቅርቡ" በሚለው እንድ ጠንከር ያለ ቃል ተገልጧል። "ነገር ግን ከሙታን ተለይታችሁ እንደምትኖሩ ራሳችሁን ለእግዚአብሔር አቅርቡ፥ ብልቶቻችሁንም የጽድቅ የጦር ዕቃ አድርጋችሁ ለእግዚአብሔር አቅርቡ" (ሮሜ 6፡13)። እንዲሀ ያለ ለእግዚአብሔር ፌቃድ የሚታዘዝ ልብ ያላቸው ከሙታን የተለዩ የሚሰኙ ናቸው። ከዚህ ያነሰ ማናቸውም ዝንባል በእግዚአብሔር ቤተሰብ ዘንድ እንደ ዓመጽ ይቆጠራል። አባታችን ሬጽሞ አይሳሳትም። የእርሱ ፌቃድ ሁሌም አቻ የማይገኝለት ነው። ስለዚህ መንፈስን "ማጥፋት" እና እግዚአብሔርን "እንቢ" ማለት የለብንም።

በእርሱ ጸ*ጋ ወደ መንግሥት ሰጣያት ስንገ*ባና የዚ*ያንም መንግሥት* ሰፊ ዕይታና መረዳት ስናገኝ፥ ወደ ኋላ ዘወር ብለንም የዚህችን ምድር የመናኝነት ጉዟችንን ስንቃኝና የኖርነውን ኑሮ ስናሰላስል፥ ደስታ ወይም ጸጸት ይይዘናል። ጸጸት የሌለበት ሕይወት አለ። ያም የሚገኘው፥ የእግዚአብሔርን ፈቃድ በመፈጸም ነው። ሰማያዊው ዕቅድና ዓላማ እግዚአብሔር ለኛ ያዘ*ጋ*ጀው ምርጥ ነገር መሆኑ ለዘላለም የሚስተዋል ይሆናል።

የተሰጠ ሕይወት

ለእርሱ መሰጠት ማለት ሕይወታችንን እርሱ እንዲቀርጸውና እንዲያከናውነው መፍቀድ ማለት ነው። እርሱ ብቻውን ይህን ማድረግ ይቻለዋል። ከምንሄድባቸው ለቁተር የበዙ መንገዶች ሁሉ የትኛው ከሁሉ የተሻለ መሆኑን የሚያውቅ እርሱ ብቻ ነው። እርሱ ብቻ ነው እግሮቻችንን በመንገዱ ሊመራቸውና ሊጠብቃቸው የሚችለው፤ እንዲሁም በተበቡ፥ በኃይሉና በፍቅሩ የሚያደርግልንን ነገር ሳያቋርጥ እንዲያደርግልን የሚያነሣሣ ፍቅር ያለው እርሱ ብቻ ነው። በእውነት ለእግዚአብሔር ፈቃድ መሰጠትን የሚማር ሕይወት እጅግ የተባረከ ነው።

ሕይወትን በራስ ፈቃድ ከመምራት የባሰ ስሕተት ሊኖር አይችልም። በፍጥረታችን ይህ ራስን በፌቃድ የመምራት በቂ የአስተሳሰብ ክፍል ወይም ኃይል ከእግዚአብሔር አልተሰጠንም። "አቤቱ የሰው መንገድ ከራሱ እንዳይደለ አውቃለሁ፥ አካሄዱንም ለማቅናት ከሚራመድ ሰው አይደለም" (ኤር. 10፡23)። ለሕይወታችን ምሪት ከእግዚአብሔር ከራሱ የመሰጠቱ ነገር መለኮታዊ ዕቅድ ነው። ከአዳማዊው ውድቀት ውጤቶች አንዱ፥ የሰው ፈቃድ ለእግዚአብሔር ከመገዛት ነጻ መሆኑ ነው። እንግዲህ ሰው በብዙ ረገድ መንፈሳዊና ለሠሪው ዕቅድ ምቹ የሚሆነው ለመለኮታዊው ፈቃድ ራሱን ሙሉ ለሙሉ ሲያስገዛ ነው። ራሳችንን ለእርሱ ለማስገዛት ከምናደርገው ትግል ይበልዋ ስለ ሰው ልጅ የቀድሞ ውድቀት ማስረጃ የሚሆነን ምን ይኖረናል? "የኔ ፌቃድ አይሁን ያንተ እንጀን ማለት ስንችል፥ በመንፌሳዊ ሕይወታችን ታላቅ ደረጀ ላይ መድረሳችን ይሰማናል። ለእርሱ በትክክል መመቸት የማንችለው ወይም መንፈሳዊ የማንሆነው ለአሳብና ፈቃዱ ራሳችንን እስክንሰጥ ድረስ ነው። ለዚህ ነው፥ ዕለታዊ ኑሯችን ያለመንፈስ ቅዱስ አመራር ረዳት የለሽና ውድቅ የሚሆነው። እርሱ ይህን ዋና ሥራ ለማከናወን ነው የመጣው።

ሰውነታችንን ሙሉ በሙሉ "ሕያው መሥዋዕት" አድርገን ማቅረባችን "ለአእምሮ የሚመች አገልግሎት" ነው። ይህ ነው የእግዚአብሔር ልጅ ለሆነ ሰው አስፈላጊና ተቀጻሚ ጉዳይ። በሮሜ 1-8 የተጻፈው እግዚአብሔር ለደኅንነታችን የሠራውን ሲያስተምረን ከዚያ ቀጥሎ ከ9-11 ባለው ክፍል ደግሞ በዚህ ዘመን እስራኤልን የሚመለከተውን አሳብ እናገኝበታለን። ሮሜ 12 ላይ የመጽሐፉ መልእክት ወደ ልመና ዘወር ይላል። ይህም ከኃጢአት ከሳሽነትና ከኃይሉ የዳነ ሰው ሊኖረው የሚገባውን ኑሮ የሚያሳይ ነው። በዚህ የእግዚአብሔር ቃል ታላቅ ክፍለ-ምንባብ መጀመሪያ ላይ ነው ይህ ተግባራዊ ልመና የቀረበው። ክፍሉ እንዲህ ይላል፦ "እንግዲህ ወንድሞች ሆይ ሰውነታችሁን እግዚአብሔርን

ደስ የሚያሰኝና ሕያው ቅዱስም መሥዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ በአግዚአብሔር ርኅራኄ እለምናችኋለሁ፤ እርሱም ለአእምሮ የሚመች አገልግሎታችሁ ነው። የእግዚአብሔር ፈቃድ እርሱም በንና ደስ የሚያሰኝ ፍጹምም የሆነው ነገር ምን እንደሆነ ፈትናችሁ ታውቁ ዘንድ በልባችሁ መታደስ ተለወጡ [ተቀየሩ] እንጂ ይህን ዓለም አትምስሉ" (ሮሜ 12:1-2)።

"እለምናችኋለሁ" የሚለው ቃል ከትእዛዝነት በጣም ይር*ቃ*ል። የእግዚአብሔር ልጆች ሊኖሩት የሚጠበቅባቸውን ኑሮ እንዲኖሩ የቀረበ ላቸው ልመና ነው። ለመዳን የምናደርገው ሳይሆን፥ ስለዳንን ማድረግ የሚገባን ነገር ነው። የደኅንነት መልእክት የሆነው የዚህ የመጀመሪያ ምክር ሰውነትን ሁሉ ሕያው መሥዋዕት አድርጎ ስለማቅረብ ነው። ይህ ''መቀደስ'' ተብሎ መጠራት አይገባውም፥ ምክንያቱም መቀደስ የእግዚአብሔር ሥራ ነው። አማኝ እራሱን ያስቀምጥ፥ አሳልፎ ይሰጥ፥ ያቀርብ ይሆናል። የቀረበውን መውሰድና በዚያም መጠቀም ያለበት ግን እግዚአብሔር ነው። ይህ ነው መቀደስ። የእግዚአብሔርን ፈቃድ በገሚስ የሕይወታችን መመሪያ አድርገን ስመምረጥ አንችልም። በእውነት የእርሱን ፈቃድ ለማገልገል ሙሉ ፈቃደኞች እስካልሆን ድረስ ፈቃዱን *ገ*ና አልመረጥንም። ስለዚህ እውነተኛ መሰጠት እራስን እንደገና ለእግዚአብሔር መቀደስ አይደለም። እዚህ ላይ ከፈቃደኝነት *ጋ*ር ሊያያዝ የሚችል የተለየ አገልግሎት አልተጠቀሰም። ጉዳዩ እግዚአብሔር ለአሁንና ለሁልጊዜም ለሚመርዋልን ለማናቸውም ነገር ራስን መስጠት ብቻ ነው። ''ቅድስና እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ'[›] ከሆነ ያ ''ለአእምሮ የሚ*መ*ች አገልግሎታችን" ነው። ዓለምን መምሰል ትተን በልባችን መታደስ ስንለወተ፥ ''በሳና ደስ የሚያሰኝ ፍጹምም የሆነው የእግዚአብሔር ፈቃድ'' ምን መሆኑን በሕይወታችን ለማፈጋገጥ እንችላለን። ስለዚህ ራስን "ጣቅረብ" ለዳነ ሰው የመጀመሪያና ዋና ነገር ሆኖ ቀርቧል። ከዚህ ቀጥሎ ባለው የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል አገልግሎትን የተመለከተ ሰፊ ትምህርት ይገኛል። ነገር ግን ሰውነት ሁሉ ሕያው መሥዋዕት ሆኖ እስካልቀረበ ድረስ፥ ለአገልግሎት የሚቀርብ ልመና ምንም ሊያደርግ አይችልም።

ምሳሌው ክርስቶስ

ከጌታ ኢየሱስ ሰብአዊ ፍጹምነት አንዱ፥ ለአብ ፈቃድ የነበረው ሙሉ መሰጠት ነበር። መጽሐፍ ቅዱስ ስለዚህ ነገር ብዙ ምስክርነት አለው። በዕብራውያን 10፡5-7 እንዲህ የሚል እናገኛላን፡- "ስለዚህ ወደ ዓለም ሲገባ፥ መሥዋዕትንና መባን አልወደድህም፥ ሥጋን ግን አዘጋጀህልኝ፤ በሙሉ በሚቃጠል መሥዋዕትና ስለ ኃጢአት በሚሠዋ መሥዋዕት ደስ አላለህም። በዚያን ጊዜ፥ እነሆ በመጽሐፍ ተቅልል ስለ እኔ አንደተጻፈ፥ አምላኬ ሆይ ፈቃድህን ለማድረግ መተቼአለሁ።" እርሱ ለአባቱ ፈቃድ የተገዛ ነበር። መሰጠቱ ሰብአዊ አካሉንም ይጨምር ነበር ("ሥጋን ግን አዘጋጀህልኝ")፤ የዚህ ሥጋ መሥዋዕትነት ቀደም ላሎት ተቀባይነት ለነበራቸው መሥዋዕቶች ዋጋን ሲሰተ፥ ከዚያ ወዲህ ከሚሞከሩት ሁሉ ደግሞ የሚልቅ ነው። ወደ መስቀሉ በቀረበ ጊዜ እንዲህ አለ፥ "የእኔ ፈቃድ ሳይሆን የአንተ ፈቃድ ይፈጸም" (ማቴ. 26:39)። ደግሞም በመዝሙር 22 ስለ አብ፥ "አንተ ግን ቅዱስ ነህ" ማለቱ ተጽፎለታል። ይህን ያለው "አምላኬ አምላኬ ለምን ተውኸኝ?" ብሎ በጮኸበት በጭለማው የመስቀል ሥቃዩ ወቅት ነበር። "እስከሞት ይኸውም የመስቀል ሞት እንኳ የታዘዘ" መሆኑ በፌልጵስዩስ 2:8 ተነግሮናል።

ወልድ የአብን ፈቃድ ለማድረግ ራሱን ሙሉ በሙሉ መስጠቱ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው ከአብ ጋር ሊኖረው ስለሚገባ ትክክለኛ **ግንኙነት ምሳሌ የሚሆን ብቻ አይደለም። ሁኔታው፥ አማኝ ራስን** የመስጠት የመጀመሪያ ውሳኔ ካደረገ በኋላ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት የሚፌጸም ነው። የሚቀጥለው ጥቅስ ይህን ያመለክታል፡- "በክርስቶስ ኢየሱስ የነበረ ይህ አሳብ በእናንተ ዘንድ ደማሞ ይሁን" (ፊልጵ. 2:5)። "ይሁን" የሚለው ቃል መሠረታዊ ነው። ይህ ቃል ያዘለው አሳብ የእግዚአብሔር ፈቃድ በግለሰብ ሕይወት እንዲከናወን የመፍቀድ ውሳኔን ነው። የዚህ ምንባብ የመጀመሪያ ቃል በጣም ንላጭ ነው። ''ይሁን'' የሚለው ቃል፥ አማኝ የሆነ ሰው በዕለታዊ ሕይወቱ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ክርስቶስን ለመግለዋ ያለበትን ኃላፊነት የሚያመለክተውን ምጽሐፍ *ቅጹ*ሳዊ ትምህርት ሁሉ ይጠቀልላል። ክርስቶስን በፍጹምነቱ የመባለጥ ብቃት የለንም፤ ነገር ግን ፌቃደኞች በመሆን መንፈስ ቅዱስ በእኛ እንዲያከናውነው ለማድረባ እንችላለን። በባልጥ እንደሚታየው ጉዳዩ እንድ ነገር ለማድረባ የመወሰን ሳይሆን፥ መንፈስ ቅዱስ የተባረከ ፈቃዱን በሙላት ይፈጽም ዘንድ ፈቃደኛ የመሆን ዝንባሌ ነው። ከዚያም በውስጣችን እንዲሠራ መፍቀድ የሚገባንን የክርስቶስ አሳብ ትክክለኛ በዕለታዊ ሕይወታችን ይታዩ ዘንድ ዝግጅቶች እንድናደርግ ተነግሮናል። ይህ ብቻም አይደል፥ "የክርስቶስ አሳብ" የሆኑ መሥፈርቶችም በግልጥና በዝርዝር ተጽፈውልናል። እንዚህ መሥፈርቶች መሠረታዊ ናቸው፥ "እርሱ በእ**ግ**ዚአብሔር መልክ ሲኖር ሳለ ከእግዚአብሔር *ጋ*ር መተካከልን መቀጣት እንደሚገባ ነገር አልቆጠረም። ነገር ግን የባሪያን መልክ ይዞ

በሰውም ምሳሌ ሆኖ ራሱን ባዶ አደረገ። በምስሎም እንደ ሰው ተገኝቶ ራሱን አዋረደ፥ ለሞትም ይኸውም የመስቀል ሞት እንኳ የታዘዘ ሆነ። በዚህም ምክንያት ደግሞ እግዚአብሔር ያለ ልክ ከፍ ከፍ አደረገው'' (ቁ. 6-9)።

እንዚህ በአንድነት ሲታዩ የክርስቶስን አሳብ የሚያመለክቱ ዝርዝር አሳቦች፥ ስለ እርሱ የተነገሩ እውነቶችን ለመግለጥ ብቻ የተጠቀሱ አለመሆናቸው መታወቅ አለበት። አሳቦቹ የተገለጡት በውስጣችን መታየት ያለባቸው ፍሬዎች ምን መሆናቸውን ሙሉ በሙሉ እናውቅ ዘንድና ክርስቶስ በእኛ ውስጥ እና አማካይነት እንዲሠራ የምንፈቅድለት ምንመሆኑን እናውቅ ዘንድ ነው። በአማኙ ውስጥ መለኮታዊ በሆነ መንገድ የሚያፈራው ነገር "የክርስቶስ አሳብ" ነው። ይህ የሚከናወነው ግንመጽሐፍ ቅዱስ በሙሉ እንደሚያረጋግጥልን፥ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ይሆናል። "ለእኔ ሕይወት ክርስቶስ ነው" (ፌልጵ, 1:21) የሚለው ቃል ውጤት ሲሆን፥ የእግዚአብሔር መንፈስ ኃይል የሚያስከትለው ነው። ምንባቡ ከሚገልጣቸው ብዙ ነገሮች ቢያንስ ሦስቱ ሊጠቀሱ ይችላሉ፦

አንደኛ፡- ክርስቶስ አባቱ ወደመረጠው ስፍራ *ሰመሄድ* ፈቃደኛ ሆኗል። ማደሪያው ክብርና ማርማን የተሞላ ነበር። ከዚያ ማደሪያው ከተልዕኮና ከጸጋ መልእክት ጋር ወደዚህች ምድር መጣ። ይህ አንድያ የእግዚአብሔር ልጅ የወንጌል መልእክተኛ ሆነ። ይህ ፈቃደኛነቱ "ጌታ ሆይ ወደምትልከኝ ሁሉ እሄዳለሁ" በሚሉት ቃላት ሊገለጥ ይችላል።

ሁለተኛ፦ ክርስቶስ አባቱ የመረጠስትን ነገር *ለመሆን ፌቃ*ደኛ ነበር። "ራሱን አዋሪደ" (ፌልጵ. 2፡7)። የክብር ልብሱን ለማውለቅ ብቻ ሳይሆን፥ ለመዋረድ ሊተፋበትና ሊሰቀልም ፌቃደኛ ነበር። ይህ ነበር የአብ ፌቃድ ለርሱ። ይህ ፌቃደኛነት "ልሆን የምትፈልገውን እሆናለሁ" በሚሉት ቃላት ሊገለጥ ይችላል።

ምስተኛ፦ ክርስቶስ አባቱ የመረጠለትን ሁሉ *ለማድረግ ፌቃ*ደኛ ነበር። "እስከ መስቀል ሞትም የታዘዘ ሆነ"። ይህ መታዘዝ እንደገና "ላደር*ግ* የምትፈል*ገውን አደርጋለሁ*" በሚሉት ቃላት ሊባለ**ተ ይ**ችላል።*

ለእግዚአብሔር ፌቃድ ቀተተኛ መልስ የሌላቸውና ራሳቸውን ያልሰጡ ብዙ ሰዎች ከላይ በተቅሱ ውስተ የተቀመጡትን ቃላት ሊዘምሩ ይችላሉ። ቀተተኛ መሰጠት ከሌለ እውነተኛ መንፈሳዊነት አይኖርም። ይህ በተደረገ ጊዜ ግን እግዚአብሔር ፈቃዱን ለመገንዘብ የሚያስችለንን በቂ ኃይል ይሰጠናል። ምንባቡ እንዲህ በሚለው ቃል ይዘጋል፦ "ስለ በን

^{*} በዚህ ጉዳይ ንጽ 89 ላይ የሚገኘውን ማብራሪያ ይመልከቱ።

ፈቃዱ መፈለግንም ማድረግንም በአናንተ የሚሥራ እግዚአብሔር ነውና።" በዚህ አኳኋን ነው በተስተካከለለት ሕይወት ውስጥ መንፈሳዊ እውነታ ሁሉ እንዲፈጸምና እንዲቀተል የሚያደርገው (74, 3:3)።

ጌታችን ስለ ክርስቲያን ኃላፊነት፥ ማለትም ሙሉ በሙሉ ለእግዚአብሔር ስለመሰጠት ታላቅ ጭብጥ ሲያስተምር ድርጊቱ "በእርሱ መኖር" መሆኑን ተናገረ (ዮሐ. 15፡1-17)። በእርሱ የሚኖር ሕይወት ውጤቶች ሦስት ናቸው። እነዚህም:-

- (1) *ውጤታማ ጸሎት:-* "በእኔ ብትኖሩ *ቃ*ሎቼም በእናንተ ቢኖሩ የምትወዱትን ሁሉ ለምኑ፥ ይሆንላችሁማል።"
- (2) *ሰማያዊ ደስታ፣* ''ደስታዬ በእናንተ እንዲሆን፥ ደስታችሁም እንዲፈጸም ይህን ነፃሬአችኋለሁ።''
- (3) የማያዳርጥ ፍሬ፦ "እኔ መረተጃችሁ እንጂ እናንተ አልመረጣችሁኝም፤ አብንም በስሜ የምትለምኑትን ሁሉ እንዲሰጣችሁ፥ ልትሄዱና ፍሬ ልታፈሩ ፍሬአችሁም ሲኖር ሾምጃችሁ።" እነዚህ ፍሬዎች ለመንፈሳዊ ሕይወት አስፈላጊ የሆኑትን ነገሮች ሁሉ የሚያዝሎና፥ ክርስቶስ ለተናገረው ሁሉ በመታዘዝ የሚገኙ ናቸው፤ "እኔ የአባቴን ትእዛዝ እንደጠበቅሁ፥ በፍቅሩም እንደምኖር፥ ትእዛዜን ብትጠብቁ በፍቅሬ ትኖራላችሁ።" መኖር ማለት እንግዲህ እርሱ ፈቃዱን ለአባቱ እንደሰጠ፥ ግልጥ ለሆነው የጌታ ፈቃድ ራስን መስጠት ነው።

ለእግዚአብሔር ፈቃድ መሰጠት በአንድ ነገር ብቻ የሚገለጥ ሳይሆን፥ የእግዚአብሔርን ፈቃድ የሕይወት መመሪያ አድርጎ የመቀበል ጉዳይ ነው። ''በእግዚአብሔር ፌቃድ ውስጥ'' መሆን ማለት ሌላ ሳይሆን፥ ይህ ወይም ያ ሳይሉ እርሱ በሚመርጠው አኳኋን ለመሆን ፈቃደኛነትን ማሳየት ማለት ነው። በእርሱ ፌቃድ ውስጥ መሆን ማለት፥ እንድናደርባ የሚፈልገውን ነገር ገና ሳናውቅ እንኳ ፈቃዱ የመጨረሻ ውሳኔያችን እንዲሆን መምረጥ ማለት ነው። ይህ ማለት እንግዲህ አንድ ነገር ለመሥራት ፈቃደኛ የመሆን ጥያቄ ሳይሆን፥ መቼም፥ የትም፥ በምንም መንገድ ለአፍቃሪ ልቡ መስሎ የሚታየውን ነገር የማድረግ ፈቃደኛነት ጉዳይ ነው። የእርሱ ምኞት በተግባር ተተርኍሞ ምንነቱ ሳይታወቅ እንኳ ለአብ ምኞት እሺ የማለት ጤናማና ተፈተሯዊ የልጅነት *መታመን ነ*ው። ይህ ልዩነት እጅግ የተ*ጋ*ነነ ሊሆን አይችልም። "አንድ ነገር እንዳደርግ ከፌለን ይንገረኝና፥ ምን ማድረግ እንዳለብኝ አወስናለሁ" ማለት የተለመደ ነው። እንዲህ ያለ የልብ ዝንባሌ ላለው ሰው እግዚአብሔር ምንም አይገልተለትም። የእርሱ ፌቃድ *ለአንዴና ለሁሌ ያ*ለምንም ገደብ እሺ የሚባልበት የመታመን የቃል ኪዳን ግንኙነት መኖር አለበት። ይህ

የጣይሆነው ለምንድነው? እንቢተኝነታችን አንዳንኤ "ጨካኝ ጌታ መሆንህን አውቃለሁ" በሚሱት ቃላት ሊገለጥ አይችል ይሆን? እግዚአብሔር ጨካኝ ጌታ ነውን? የራሳችንን ሕይወት በራሳችን እጅ ብንመራ፥ ከሁሉ የሚሻለውን ነገር ለመምረጥ ጠቢብ የመሆን ተስፋ ይኖረናልን? ለፍቅሩ ወሰን የሌለው አባትስ ልጁን ይሜነዋል? ወይስ ለልጁ ከቶ ማድየለሽ ይሆናል?

ራሳችንን ለእርሱ በምንስተበት ጊዜ፥ ኃጢአት አንሥራም ወይም ፈቃዱን አንተስም ብለን ቃል አንገባም። የራሳችንን ምኞት ለመለወተም ቃል አንገባም። ትክክለኛው ስብአዊ ጠባይ "ፈቃዱን አደርግ ዘንድ ፈቃደኛ ለመደረግ ፈቃደኛ ነኝ" በሚሉት ቃላት ተገልጧል። ይህ ተያቄ በራሱ ቀላል ቢሆንም መታዘዝን የሚጠይቅ ተጨባጭ ጉዳይ ሲመጣ ወዲያውኑ ውስብስብ ይሆናል። እግዚአብሔር በማናቸውም ሁኔታ በፌቱ ደስ የሚያሰኘውን በውስጣችን ለማከናወን ፈቃዱ ለመሆኑ ዋስትና የማግኘታችን ተያቄ ነው። በውስጣችን ስለ በን ፈቃዱ መፈለግንም ማድረግንም የሚሥራ እርሱ ነው።

የእርሱ ፌቃድ ምን መሆኑን ለማረ*ጋ*ገጥ በመጠበቅ ብዙ እንቆይ ይሆናል፤ ፌቃዱ በግልጥ በሚታወቅበት ጊዜ ግን መንፌስን በማያጠፋ ልብ ውስጥ ለክርክር ምንም ስፍራ ሊኖር አይችልም።

የእግዚአብሔርን ፈቃድ ጣወቅ

ብዙ ጊዜ የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንዴት በሙላት እንደምናውቅ የመረዳት ፍላንት አለ። ለዚህ እንዲህ ብሎ መመለስ ይቻላል:-

አንደኛ፥ የእርሱ ምሪት እርሱ የሚፈልገውን ለማድረባ ራሳቸውን አስቀድመው ለሰጡ ሰዎች ብቻ ነው። እንዲህ ላሎት፥ "እግዚአብሔር *ፌቃደኛ* የሆነች ነፍስ ልትሰማው በሚቻላት ግልጥነት ይናገራል" ብሎ መግለጥ ይቻላል።

ሁለተኛ፥ መለኮታዊ ምሪት ምንጊዜም በቅዱሳት መጻሕፍት መሠረት ነው። ሁልጊዜ በጸሎትና በኍኍት ወደ ቃሎ እንሄድ ይሆናል። ይሁን እንጂ መጽሐፍ ቅዱስን እንደ አስማት መጽሐፍ አድርን መመልከት እጅግ አደገኛ ነገር ነው። የአንድን ጥቅስ ትርጉም ዕጣ በመጣል አናውቀውም። መጽሐፉን ገልጠን በድንገት ያየነውን ጥቅስ በማንበብና በዚያም ስሜት በመኖር የእግዚአብሔርን ፌቃድ ከመጽሐፍ ቅዱስ ለማግኘት አንችልም። የዕድል ኍዳይ አይደለም። ከቃሎ ጋር ያለን ግንኙነትም አንድን ጥቅስ በጭፍን በማንበብ የእርሱን የተባረከ አሳብ

ለማግኘት እንድንጠብቅ የሚያደርገንና ተልቀት የሌለው ሊሆን አይገባም። አያንዳንዱ የምስክሩ ቃል ይመራን ዘንድ፥ ቅዱሳት መጻሕፍትን ማተናትና ማወቅ ይገባናል።

ሦስተኛ፥ እግዚአብሔር ልጆቹን በምንም አኳኋን ውሱን በሆኑ ደንቦች ወይም በተመሳሳይ መንገድ አይመራቸውም። እንዲሁም ከዚህ ቀደም በመራቸው መንገድ በመደጋገም አያሳልፋቸውም። ደንቦች ለስሕተት የሚዳርጉን ሲሆኑ ይችላሉ። እውነተኛ መንፈሳዊነት፥ ከሕግ ነጻ በሆነ ሕይወትና በጥቃቅኑ ግላዊ ጉዳይ እንኳ ሳይቀር በመንፈስ ቅዱስ ኃይል የሚኖሩት ኑሮ ነው።

አራተኛ፥ መለኮታዊው ምሪት ክርስቲያን ውስጥ በሚኖረው መንፈስ ቅዱስ አማካይነት ይከናወናል። እንግዲህ በዚህ ዘመን ያለ እውነተኛ ምሪት የሚገኘው በውጪያዊ ምልክቶች አማካይነት ሳይሆን በውስጣዊ ልቡና በኩል ነው። የመንፈሳዊ ሕይወትን መመዘኛዎች በታማኘነት ካሟላን "የመንፈስ ቅዱስ አሳብ" ይኖረናል። እርሱ ስሕተት የሆነውን ሊያስረዳንና ትክክለኛውንም በግልጥ ሊያረጋግጥልን ይችላል። እግዚአብሔር እነዚህን በመሳሰሱ ውጪያዊ ነገሮች አንዳንኤ የሚመራን ቢሆንም፥ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ካለን ልዩ ግንኙነት የተነሣ እንደ ጥንቱ አሁንም "በበግ ጠጉር" ወይም "በደመና ዓምድ" እንዲመራን መጠበቁ አስፈላጊም ጥበብም አይደለም። ስለ በን ፈቃዱ መፈለግንም ማድረግንም በናንተ የሚሠራ እግዚአብሔር ነው። መንፈስ ቅዱስ በውስጣችን የመኖሩን እውነታና በርሱ መመላለስ ማለት ምን እንደሆነ ማወቅ አለብን።

በመንፈስ ቅዱስ መመራት ማለት ክልብ የሆነ ተንቃቄ በሚሹ ግንኙነቶች መንቀሳቀስ ማለት ነው። "ልባብና ልጓምም" ስፍራቸውን ለዓይን ዕይታ ቦታ መልቀቅ አለባቸው (መዝ. 32፡8፥ 9)። የእግዚአብሔርን ፌቃድ በምንፈልግበት ወቅት ሰይጣን "የብርሃንን መልክን" በመምሰልና የእግዚአብሔርን ምሪት የሚመስሉ ማሳሳቻዎቹን በማቅረብ አእምሯችንን ሊያውክ ይመኛል። እያንዳንዱ ክርስቲያን ከዚህ አደጋ መጠንቀቅ አስበት። ሰይጣን የአማኙን ሕይወት ወደተሳሳተ አቅጧጫ ለመምራት የንደፌ ሕሊናን፥ ኃላፊነትን በተመለከተ የተሳሳተ አስተያየትን፥ የእግዚአብሔርን ቃል በትክክል ያለመረዳትን ሊጠቀምባቸው ይችላል። ይሁን እንጂ የሰይጣን ምሪቶች አዋኪ፥ የሚያሙና የማይመቹ ስለሆኑ ይታወቃሉ። የመንፈስ ቅዱስ ምሪት ግን የሚተምና ራሱን ለእግዚአብሔር የሰጠውን ሰው ልብ የሚያረካ ነው። የእግዚአብሔር ፌቃድ "በጎ" ፥ "ደስ የሚያለች" እና "ፍጹም" እንደተባለና (ሮሜ 12፡2)፥ ከእርሱ ጋር ስንመላለስ በእኛ "ስለ በን ፈቃዱ መፈለግንም

ማድረግንም" እንደሚሠራ ማስታወስ አለብን (ፊልጵ. 2፡13)። በፊቱ ደስ የሚያሰኘውን በእኛ የሚያደርግ እርሱ ነው (ዕብ. 13፡21)።

ከመለኮታዊ አቅጣጫ ሲታይ፥ የሰብአዊው ፌቃድ ለርሱ መንዛቱ እጅግ አስፈላጊ ይሆናል። እግዚአብሔር በቤቱ ዓመጽ ሲካሄድ መታገሥ፥ ወይም የርሱ ፍርድ ከሁሉ የተሻለ መሆኑ ግንዛቤ እስኪያገኝ ድረስ ለአማኝ ልጁ ያለውን የተባረከ ዕቅድ እውን አያደርግም። ብዙ ጊዜ ሊደጋገም በሚችል የዕርማት ቅጣትና እያንዳንዱ የእግዚአብሔር ልጅ ለአንኤና ለሁሴ በሚቀበለው "ግርፋት" መካከል ልዩነት መኖሩ መጤን አለበት (ዕብ. 12፡6)። አንዱ ለዕርማት ሆኖ እንደ አስፈላጊነቱ የሚደጋገም ሊሆን ይችላል። ሴላኛው ለአንኤና ለመጨረሻ ሰብአዊ ፌቃድን መግዛት ነው። ፌቃዳችን ለእግዚአብሔር መገዛቱ ከሰዎች ጋር በሚኖረን ግንኙነትም ተሸናፊ የሆነ ፌቃድ ይኖረናል ማለት አይደለም። ፌቃዱ የተሰጠው ለእግዚአብሔር ነው። ይሁን እንጂ ብዙዎች እግዚአብሔር ለእነርሱ ካለው አሳብ ጋር ጤናማ ግንኙነት እስኪያደርጉ ድረስ ስንት ዓመት ሲቀጡ ኖረው ይሆን! ሕመም ሁሉ እንደ ግርፋት መቆጠር የለበትም። ግርፋት የሚደርስብን ራሳችንን ላለመስጠት እንቢተኞች በመሆናችን መሆኑን ውስጣችን ያውቀዋል። ይህ ምንም አያጠራጥርም።

ለእግዚአብሔር አሳብና ፈቃድ ራስን መስጠት፥ ከክርስቶስ ጋር በኅብረትና በአገልግሎት ወደምንራመድበት መለኮታዊ መንገድ የምንገባበትን በር የሚከፍት ድርጊት ነው። የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው፥ ለእግዚአብሔር ፈቃድ መግዛትን ልቡናው ካልመሰከረለት፥ በዚህ የተከፈተ መንገድ ላይ እንዳለ አድርን ራሱን ሊቆጥር አይችልም። "የላከኝን የአብን ፈቃድ ላደርግ እንጂ የኔን ፈቃድ ላደርግ አልመጣሁም" (ዮሐ. 6፡38) የሚለው ቃል በክርስቶስ የተገለጠና ራስን የመስጠት ምሳሌ ነው። በመዝሙር 40፡6 ላይ ክርስቶስ ለአባቱ፡- "ነገር ግን ጆሮቼን ከፈትሃቸው" ላለት ተመዝግቧል። ይህ ያለጥርጥር ከሕግ ባርነት ነጻ የወጣ ባሪያ በፈቃዱ ራሱን ለጌታው ለዘላለም የሚሰጥበት ምሳሌ ነው (ዘአ. 21፡5፥ 6፤ ዘዳግ. 15፡17)። "በሕይወትም ያሉት ስለ አነርሱ ለሞተውና ለተነጣው እንጂ ወደፊት ለራሳቸው እንዳይኖሩ ስለ ሁሉ ሞተ" (2ኛ ቆሮ. 5፡15)።

^{*} የ1954 እና የ1980 ዓ.ም. የአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ አትሞች ጆሮን ''ስለመክፈት'' ያወሳሉ። የዕብራይስጡ ግሥ ሲተሪንም ደግሞ ''መብሳት'' የሚል አሳብን አንደያዘ አንረዳለን። ይህ ምናልባት በዘጸአት 21፡1-6 እና በዘዳግም 15፡12-18 በፌቃደኛነት የሚደረግ ባርነትን የሚገልጠውን የሙሴ ሕግ ያመለክታል። አዚህ ላይ ጌታ ቋሚ ባርነትን ለማሳየት በወስፌ የአንልጋዩን ጆሮ ይበሳል።

የመሥዋዕትነት ሕይወት ምንድነው?

ለአግዚአብሔር ፈቃድ ራስን የመስጠት ምክንያት የድል ሕይወትን መማኘት፥ ኃይልን ወይም በረከትን ለማግኘት መሆን የለበትም። መሥዋዕታዊ የሆነውን የክርስቶስ ሕይወት መኖር ነው። መሥዋዕታዊ ሕይወት፥ ሥቃይ ያለው ማለት አይደለም፤ የራስን ትቶ የሌላን ፈቃድ ማድረግ ማለት ነው። መንገዱ ሥቃይ ይኖረው ይሆናል። ጎልቶ የሚታየው ግን ደስታ እንዲሁም የልብ በረከትና ስላም ነው።

እያንዳንዱ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው እንግዲህ ያለማማንቃት ራሱን ለእግዚአብሔር ፌቃድ መስጠት አለበት። ይህ በዕለታዊ ሕይወት የሚገተምን አንድ ነገር ሳይሆን፥ ከእግዚአብሔር ጋር ያለን ቋሚ ግንኙነት የሚመለከት ነው። ይህ እስካልሆነ ድረስ እውነተኛ መንፈሳዊነት አይኖርም፤ ከአብ የቅጣት እጅም ለማምለጥ አይቻልም፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ልጆቹ እርሱ ያቀደላቸውን ውድ የሆነ በረከት እንዳይቀበሉ የሚያደርጋቸውን ኑሮ እንዲኖሩ ስለማይፈቅድ ነው። በቀደመው ክብሩ ወቅት ሰይጣን በእግዚአብሔር ላይ የፈጸመው ኃጢአት አምስት ጊዜ "ኧኔ...አደርጋለሁ" በማለት የተናገራቸው ሁለት የድፍረት ቃላት ናቸው (ኢሳ. 14:13-14)። ማናቸውም ለእግዚአብሔር ያልተሰጠ ሕይወት ይህን የሰይጣን ወንጀል መድገሙ ነው። መንፈሳውያን እንሆን ዘንድ እግዚአብሔርን "ኧንቢ" አንበለው። "መንፈስን አታተፉ።"

"በመንፈስ ተመሳለሱ"

የእውነተኛ መንፈሳዊነት ሦስተኛው መለኪያ

አውነተኛ መንፈሳዊነት በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ላይ *የመደገፍ* ትክክለኛ ዝንባሌ ነው። ቀደም ሲል የተጠቀሱት ሁለት ሁኔታዎች በባሕርያቸው አሉታዊ ናቸው። አማኙ መንፈሳዊ ይሆን ዘንድ ሊያደርግ የማይገባውን ነገሮች ነው የሚናገሩት። የሚያውቀውን ኃጢአት ባለመናዘዝ መንፈስ ቅዱስን ማሳዘን የለበትም። እግዚአብሔርን "እምቢ" በማለትም መንፈስን ማጥፋት አይገባውም። ሦስተኛውና የመጨረሻው መለኪያ በይዘቱ አዎንታዊ ነው። አማኙ መንፈሳዊ ለመሆን ማድረግ ያለበት ነገር ነው።

''በ*መን*ፈስ *መመ*ላለስ'' ማለት ምን ማለት ነው?

ይህ በጣም አስፈላጊ የሆነ ትምህርት የሚገኝባቸው አያሌ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች አሉ። ምናልባት ከሁሉም ይልቅ በግልጥ የተነገረው ቃል የሚገኘው ገላትያ 5፡ 16 ውስጥ ነው፡- "ነገር ግን እላለሁ፥ በመንፈስ ተመላለሱ፥ የሥጋንም ምኞት ከቶ አትፈጽሙ።" ጥቅሱ ቀለል ብሎ ሲገለጥ፦ "እንግዲህ ይህን እላለሁ፥ በመንፈስ ቅዱስ እርዳታ ተመላለሱ፤ የሥጋን ምኞትም አትፈጽሙ።" የእባዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው ''በመንፈስ ወደ መመላለስ'' ሊገባ፥ ሊያራምድና ሊጠብቀው የራሱ የሆነ ጉልበት የለውም። ይህ ተቅስ በትክክል ከተብራራ ክርስቲያኑ "በመንፌስ ለመመላለስ" በራሱ ጉልበት ማድረግ የማይችለውን ነገር እንዲያደርግ የሚጠይቅ አይደለም። ይልቁንስ መንፌስ ቅዱስ በክርስቲያት ውስጥ በመሆን የመመላለስን ተግባር የሚያከናውን መሆኑ ነው የተገለጠው። ሰብአዊው ኃላፊነት ሙሉ በሙሉ በመንፈስ ቅዱስ መደገፍ ነው። በእርሱ እርዳታ መመላለስ ማለት፥ ሌላ ሳይሆን በአማኙ ውስጥ በሚኖረው የመንፈስ ቅዱስ ችሎታና ኃይል በግልተ መደገፍ ማለት ነው። ቁጥር 18 ውስጥ ተመሳሳይ የሆነ እውነት በሌላ መንገድ ተገልጧል፥ "በመንፌስ ብትመሩ *ባ*ን ከሕግ በታች አይደላችሁም።" አጣኝ በምንም ረገድ መንፈስ ቅዱስን አይመራውም ወይም አያዘውም። በእርሱ ሊደገፍ ግን ይችላል፤ በዚህ ክፍል እንደተጠቀሰው ግልጥ የሆነ ኃላፊነቱም ይኸው ነው።

እንግዲህ ሦስተኛው የእውነተኛ መንፈሳዊነት መለኪያ፥ መንፈስ ቅዱስ እርሱ ብቻ ሊያደርግ የሚችለውን፥ ሊያደርግም የመጣበትን ነገር እንዲያከናውን ሳያቋርጡ በእርሱ መደገፍ ነው። ይህ ነው አጣኝ የሆነ ልጁ ከኃጢአት ይጠበቅ ዘንድ አብ የሰጠው እርዳታ። የዚህ መለኮታዊ ስጦታ ተግባራዊ ሥራ ውጤቶች ከኛ የመገመት ኃይል ያለፉ ናቸው:-"የሥጋንም ምኞት ከቶ አትፈጽሙም" (ገላ. 5:16)።

ክርስቲያን የራሱን ድክመት በማወቅ የእግዚአብሔርን ቃል ሲያምንና ሲከተል፥ መገለተንም በግልተ እየመረመረ ሊያደርግ የሚችላቸውንና የማይችላቸውን ነገሮች ሲለይ፥ እና በርሱ ባደረው መንፈስ ቅዱስ ምን ሊያደርባ እንደመጣ ሲረዳ በሕይወቱ ''አዲስ ጅጣሬ'' ይከፈታል። ሴላ ሰው ይሠራው ዘንድ የሰጠነውን ሥራ ለመሥራት አንሞክርም። የሰጠነው ሰው ያን ሥራ እንደሚሠራ እንተማመናለን። ስለማናቸውም ነገር በመንፈስ ቅዱስ ላይ መደገፍን ከቶ ተምረን እናውቃለን? መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚለው በተልእኮው መሠረት የሚያከናውናቸውን ነገሮች እንዲያደርግ በማስተዋል በመንፈስ ቅዱስ ላይ *እንደየፋለን? ቃ*ሉ እንደሚ*ገ*ልተልን ምስኪኖች *መ*ሆናችንን በእውነት እናምናለን? የማንችላቸውን ነገሮች ሁሉ እርሱ ሊያደርግ እንደሚችልና ሊያደርማም እንደሚጠብቅ በእውነት እናምናለን? መለኮታዊውን የደኅንነት ሥራ በተመለከተስ በመንፈስ ጀምረን በሥጋ እንጨርሳለን? የእውነተኛ ክርስትና ሕይወትን ከባድ ጉዳዮች በምንጋፈተበት ጊዜ፥ የምንኖረው *በሥራ መ*ርሆ ነው ወይስ *በአምነት መ*ርሆ? አጣኝ በእግዚአብሔር ዕቅድ ውስጥ ሲኖር *በአምነት መርሆ መሆን* እንዳለበት መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። እንዚህ ያልተወሳሰቡ ትምህርቶች በእግዚአብሔር መጽሐፍ *ገጾች ውስጥ የሚገኙና ጣንኛውም ን*ቁ ክርስቲያን የጣይስታቸው ናቸው።

አግዚአብሔርን የሚያስከብር የሕይወት ብቃት በአማኙ ውስተ መታየቱ ሁሌም መስኮታዊ አሳብ ነው። ይህ ነገር የሚቻለው ፈጽሞ በሰው ውሳኔ፥ ትግል ወይም በሥጋ ብርታት አይደለም። "መልካሙን የእምነት ንድል" (1ኛ ጢሞ. 6፡12) በመጋደል ነው። እግዚአብሔር ብቻ ሊያደርግ የሚችለውን ለማድረግ "በመጋደል" እና እርሱ ብቻ ሊያደርግ የሚችለውን ነገር እንዲያደርግ የመታመንን ዝንባሌ ለመጠበቅ በሚደረግ "መጋደል" መካከል ሰፊ ልዩነት አለ። የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው በመንፌስ ቅዱስ የመታመንን ዝንባሌ የመጠበቅ ከባድ ኃላፊነት አለበት። ይህ ሁሌ ሊያተኩርበት የሚገባ ነጥብ ነው። አማኝ በእግዚአብሔር ታላላቅ ሥራዎች ውስጥ እንዲያደርግ የተሰጠው ተግባርና የትብብሩ ስፍራ ይህ ነው። ባቡር ነጂ ግዙፉን ባቡር በመግፋት የሚፈይደው ነገር ጥቂት ነው። የተመደበውም ለዚህ ዓይነቱ አገልግሎት አይደለም። የዚህ ሰው ጠቃሚነት የሚጀምረው ባቡሩ ውስጥ ገብቶ ሥፍራውን በመያዝ ባቡሩን የሚያንቀሳቅሰውን መሣሪያ ሲያሠራው ነው። በአማኝ ሕይወት ውስጥ የሚገኘው ትልቅ ትግልም በመንፈስ ቅዱስ የመደገፍን ያልተቋረጠ ዝንባሌ መጠበቅ ነው። እንዲህ ሲሆን ብቻ ነው መንፈስ ቅዱስ እያንዳንዱን የሰው ችሎታ፥ ስሜትና ምርጫ ለመያዝ የሚችለው።

ክርስቲያን በማንኛውም ሁኔታ የአእምሮውን ክፍሎች መጠቀም እንዳለበት መረዳት ይገባዋል፤ እነዚህ ሁሉ ግን ያለ መንፈስ ቅዱስ ምንም መሆን አይችሎምና በርሱ ኃይል ይንለብታሉ። መንፈስ ቅዱስ ኃይልን የመስጠቱ ተግባር፥ የሰብአዊውን ነፍስና መንፈስ ጤናማ አሠራር ወደ ጎን አያደርግም። መንፈስ ቅዱስ በነዚህ ነገሮች አማካይነት የእግዚአብሔርን ብሩክ ፈቃድ ለሚያስጨብጥ የኃይል ሙላት ይሠራል። "በመንፈስ ብትመላሰሱ የሥጋን ፈቃድ ከቶ አትፈጽሙም" (74. 5፡16)። "ዓለምንም የሚያሸንፈው እምነታችሁ ነው" (1ኛ ዮሐ. 5፡4)።

የአእምሮ ምርምር ተበብ አምነትን ይቃረናል። ደኅንነት በአምነት ብቻ ነው የሚለውን ትምህርት የሚቃወሙ አሉ። እነዚህ ሰዎች የአግዚአብሔርን ቃል ስለማያምኑ ወይም ስለማያውቁ ነው ተቃዋሚ የሚሆኑት። በተመሳሳይ ሁኔታ ቅዱሳት መጻሕፍትን ካለማወቅ ወይም ካለማመን የተነሣ በአማኝ ሕይወት ውስጥ የሚገኘው ያልተቋረጠ ድል በአምነት ብቻ መሆኑን የሚቃወሙ አሉ። የመለኮታዊ አሠራር ውጤት የሆነውን የሕይወት ቅድስና የሚመለከተው ትምህርት በአንድ ወይም በሁለት የማስረጃ ጥቅሶች ብቻ ላይ የተመሠረተ አይደለም። ትምህርቱ በጣም ለፊ ሲሆን፥ በመልአክቶች ውስጥ ከሚገኙት ታላላቅ መሪ ትምህርቶችም አንዱ ነው። ትምህርቱ በስፋት መሰጠቱ ብቻ ሳይሆን፥ ለክርስቲያን የተሰጡት አያንዳንዱ ትእዛዛት ሁሉ በትምህርቱ ውስጥ ባለው ግልጥ መመሪያ ላይ የተመሠረቱ ናቸው። ይህ በጸጋ ውስጥ ከተሰጡ የዘመኑ መገለጫ ከሆኑት በጣም አስፈላጊ ነገሮች አንዱ ነው።

በመንፈስ መደገፍ የሚያስፈልግበት ሦስት ምክንያቶች

መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው አስፈላጊነቱ በሚታይና ባልተቋረጠ ሁኔታ በውስጡ በሚኖረው መንፈስ ቅዱስ ካልታመነ ቢያንስ በሦስት ጉልህ ምክንያቶች መንፈሳዊነቱ የሚደናቀፍበት መሆኑን ይነግረናል፡- (1) "ዓለም" ወይም የስማያዊ አመለካከት ተቃራኒ የሆነ፥ (2) "ሥጋ" ወይም በክርስቲያን ውስጥ ሆኖ የመንፈስ ቅዱስን ስፍራ ለመውሰድ "የሚመኝ" እና መንፈስ ቅዱስን የሚቃወም፥ (3) "ሰይጣን" የእግዚአብሔርን ዕቅድና ዓላማ ሁሉ የሚቃወም። እነዚህን አንሥተን በዝርዝር የምንመለከታቸው ሲሆን፥ ቅደም ተከተላቸውን ግን እንለውመዋለን።

አንደኛ፥ ከዓለጣዊው መስፈርት ጋር ሲወዳደር ከቶ የጣይቻለው ለማደዊ የሕይወት መስፈርት

አግዚአብሔር አንድ መጽሐፍ ብቻ ሲኖረው ያም በስፍረ-ዘመናት ሁሉ የሚኖሩትን ሰዎች በሙሉ ያጠቃልላል። በእርሱ ውስተ ከክርስቶስ መስቀል በፊት እግዚአብሔር ለአስራኤል የነበረውን ፌቃድና ዓላማ፥ ገና በሚመጣው ዘመን ለአስራኤልም ሆነ ለአሕዛብ ሁሉ ፌቃዱና ዓላማው ምን መሆኑን ፥አንዲሁም በዚህ ስፍረ-ዘመን ላሉት ሰማያዊ ሰዎች ያለውን ፌቃድና ዓላማ እንረዳለን። የእስራኤል ልጆች ተዋጅተውና ከግብጽም ነጻ ወጥተው ነበር። ከዚያም አግዚአብሔር በምድራቸው ሊተዳደሩበት የሚገባቸውን የሕይወት መመሪያ ሰጣቸው። እነዚህ የተለዩ መመሪያዎች ለአስራኤል ብቻ አንጂ ለሌላ ለማንም የተሰሙ አልነበሩም። መመሪያዎቹ ለአስራኤል ቢሰሙም "ለፍጥረታዊው ሰውም" የሚሰማሙ ነበሩ። የሕይወት መመሪያነታቸው ተፈላጊነትና ተፈጻሚነት ግን ከክርስቶስ ሞት በኋላ አበቃ (ዮሐ. 1፡17፤ ሮሜ 6፡14፤ 2ኛ ቆሮ. 3፡1-13፤ 1ላ. 5፡18)።

በተጨማሪም እስራኤል እንደገና ተሰባሰባ በምድሯ በምትመሠረትበትና ዓለምን ሁሉ በሚገዛ መሢሕዋ በምትተዳደርበት ጊዜ የምትመራበት የሕይወት መተዳደሪያም ተገልጧል። መንግሥቱ በባሕርዩ ሕጋዊ ይሆናል ወይም የሕግን ባሕርይ ይላበሳል። የዚህ ሕግ መመሪያዎች በብሎይ ኪዳን ነቢያት የተነንሩና፥ ይፈጸሙ ዘንድ የተጠበቁ ናቸው። በአዲስ ኪዳን ውስጥም ተገልጠዋል።

መጽሐፍ ቅዱስ በዚህ ዘመን ለሚገኙ የሰማይ አገር ዜጎች የሚሆን የሕይወት መመሪያም ይዟል። እኒህ ዜጎች በስፍራቸውና በኃላፊነታቸው ሰማያዊ ቢሆኑም፥ በምድር ''እንግዶችና መጻተኞች'' እንዲሁም በጠላት አገር እንደ ምስክሮች ሊሆኑ የተጠሩ ናቸው። የሚተዳደሩባቸው መመሪያዎችም በሐዋርያት ሥራ፥ በመልእክቶችና በተወሰኑ የወንጌል ክፍሎች ይገኛሉ። እንዚህ ሰማያዊ መስፈርቶች ዳግም ላልተወለደው ዓለም አልተስጡም። እንዚህ ያላሙኑ ሰዎች፥ መንፈስ ቅዱስን አልተቀበሎምና ለክርስቲያኑ በተሰጡት መስፈርቶች ለመኖር አይችሎም። ዳግም ላልተወለደው ዓለም የክርስትናን መስፈርቶች ተግባራዊ ማድረግ ከንቱና ትክክል ያልሆነም ነው።

ሰማያዊው ዜግነት ከምድራዊው የበለጠ የመሆኑን ያህል፥ የሕይወት መስፈርቱም በባሕርዩ ከእስራኤል ሕግ የላቀ ነው። የእስራኤል ሕግ ከእግዚአብሔር ባሕርይ የመነጩ ብዙ ዘላለጣዊ መመሪያዎችን ይዛል። እንዚህ መመሪያዎች እንደ መመሪያነት የሚጠፉ አይደሉም። ነገር ግን የአባባላቸው ትክክለኛ ሁናቱ የእግዚአብሔር ልጆች ከሚኖሯቸው አዲስና ትክክለኛ ግንኙነቶች ጋር እንዲስማጣ ተደርገው ተለውጠዋል። ምንም እንኳ ከአሠርቱ የሙሴ ትእዛዛት ዘጠኙ በተለያዩ ሁኔታዎችና ጉልህነት በጸጋ ትእዛዛት ውስተ እንደንና ቢታዩ፥ አማኝ ግን "ከሕግ በታች አይደለም።" "ከክርስቶስ ሕግ በታች" እንጂ "ያለ ሕግ" አይደለም። እግዚአብሔር በማንኛውም ጊዜ ለሚገኝ ሕዝብ የተናገረውን ነገር ሁሉ ማወቅ የከበረ ዋ*ጋ ያለው ቢሆንም፥ ክርስቲያኑን ግድ* ሊለው የሚገባ ጉዳይ ግን እግዚአብሔር ለእርሱ ያለው ትክክለኛ ዓላማና ዕቅድ ነው። ሰማያዊው ዜ*ጋ ምንም* እንኳ ብዙ የ*ጋራ* የሆኑ ነገሮችን ቢያገኝ፥ እግዚአብሔር ለእርሱ ያለውን ፌቃድ ሙሉ መንለጥ በሌሎች ዘመናት ለነበሩ ሰዎች ከተነገሩ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች አያገኝም። ይህን ልዩነት መገንዘብ ከሌለ፥ የእግዚአብሔርን መጽሐፍ በግልጥ መረዳት ሲኖር አይችልም።

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ክርስቲያን ከተፈጥሮ በላይ እንደሆነ ተደርን ሲነገር፥ በዚያው መጠን ከሰው ችሎታ በላይ የሆነ ሕይወት በፌቱ አለ። ይህ ትክክለኛ የሆነ ነገር ነው። ክርስቲያኖች ከዳኑባት ቅጽበት ጀምሮ የመንግሥተ ሰማይ ዜጋ ሆነዋልና በተገቢው መንገድ ''ለተጠሩበት ሰማያዊ መጠራት እንደሚገባ መመላለስ'' ይጠበቅባቸዋል። ይህን ሕይወት ላለመኖራቸው ተገቢ ምክንያት ሲኖር አይችልም። የእግዚአብሔር ዜጎች የሆኑት በማናቸውም የአኗኗር አኳኋን አይደለም። በርሱ ኃይል ዜጎች እስከተደረጉ ድረስ፥ እግዚአብሔር በሰጣቸው ስፍራ እንደሚገባ መኖር አለባቸው።

የሚከተሉት ምንባቦች የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው በጸ*ጋ ዘመን* የኑሮው መመሪያ ከሰው ችሎታ በላይ የሆነ ባሕርይ እንዳሎት ያሳያሉ፦

"እርስ በርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድ እንደወደድኋችሁ፥ እናንተ ደማሞ እርስ በርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድ አዲስ ትእዛዝ እሰጣችኋለሁ" (ዮሐ. 13፡34)። "እኔ እንደወደድኋችሁ እርስ በርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድ ትእዛዜ ይሀች ናት" (ዮሐ. 15፡12)። ሕን ሌላውን ሰው "እንደራሳችን እንድንወድ" ይጠይቃል። ክርስቶስ *እንደወደደን መ*ውደድ እጅግ ታላቅና በሰው የማይቻል ነው። "ቅዱሱን የእግዚአብሔርን መንፈስ አታሳዝኑ" (ኤፌ. 4:30)።

"ለክርስቶስም ለመታዘዝ አእምሮን ሁሉ እንማርካለን" (2ኛ ቆሮ. 10:5)።

"ሁልጊዜ ስለ ሁሉ በኔታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አምላካችንና አባታችንን ስለ ሁሉ አመስግኑ" (ኤፌ. 5፡20)።

''ከጨለማ ወደሚደነቅ ብርሃኑ የጠራችሁን የእርሱን በሳነት እንድትናንሩን' (1ኛ ጴጥ. 2፥9)።

"ሁልጊዜ ደስ ይበላቸሁ፤ ሳታቋርጡ ጸልዩ" (1ኛ ተሰ. 5፡16-17)።

"እንግዲህ በጌታ እስር የሆንሁ እኔ በተጠራችሁበት መጠራታችሁ እንደሚገባ ትመላለሱ ዘንድ እለምናችኋለሁ። በትህትና ሁሉና በትዕግሥትም እርስ በርሳችሁ በፍቅር ታገሡ፤ በሰላም ማሰሪያ የመንፌስን አንድነት ለመጠበቅ ትጉ" (ኤፌ. 4፡1-3)።

ምንም እንኳ እነዚህ ምንባቦች የሰው ጉልበት የማይችላቸው ተያቄዎች ቢያቀርቡ፥ አግዚአብሔር በአያንዳንዱ አማኝ ዕለታዊ ሕይወት ውስጥ ተገልጠው ሊያይ ይጠባበቃል። ይህን የመስለ የሕይወት ብቃት ፍጹም ሊኖረን እንደማይችል ከኛ ይልቅ እርሱ ያውቀዋል። ይህን ከኛ መጠበቁ ያለ አግባብ አይደለም፥ ምክንያቱም እርሱ የሚጠይቀውን ሁሉ ሊሰጠን ዝግጁ ነው። ይህ ነው መንፈስ ቅዱስ በአማኝ ውስጥ የሚኖርበት ዋና ዓላማ። በራሳችን እነዚህን መስፈርቶች ልንሞክራቸው እንኳ አልተጠየቅንም። በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት የተሰጠን ኃይል እግዚአብሔር ከኛ ለሚጠብቀው ነገር ሁሉ በቂ ለመሆኑ በመልእክቶች ውስጥ እጅግ ብዙ ማረጋገጫዎች እናገኛስን። "ስለ በን ፈቃዱ መፈለግንም ማድረግንም በእናንተ የሚሠራ [ኃይልን የሚሰጥ] እግዚአብሔር ነውና" (ፊልጵ. 2፡13)።

ይህ በዚህ የጸጋ ዘመን የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው እንዲኖረው የተጠየቀ አዲሱ የሕይወት መመሪያ፥ ከሰው አንጻር ሲታይ የጣይቻል ነው። በመሆኑም መመሪያውን ተግባራዊ ለጣድረግና የእግዚአብሔርን ሙሉ ፌቃድ ለመፈጻም፥ በመንፈስ ቅዱስ መደገፍ የግድ ነው። ክርስቲያን መንፈሳዊ ለመሆን በመንፈስ ቅዱስ አርዳታ መመላለስ አለበት (74. 5፡16)። ሁለተኛ፥ ክርስቲያን የሚጋፈጠው የዓለም ገዥ ከሆነ ጠላት ጋር ነው

መጽሐፍ ቅዱስ ሰይጣንን የእግዚአብሔር ቅዱሳን ጠላት አድርን ያቀርበዋል። ይህ ነገር በዚህ ዘመን በሚኖሩ ቅዱሳን ዘንድ በተለይ የሚታይ አውነት ነው። በሰይጣንና ባልዳኑ ሰዎች መካከል ጠብ የለም። ምክንያቱም የሚኖሩት የእርሱ በሆነው ሥርዓተ-ዓለም ውስጥ በመሆኑ ነው። ሰዎቹ ገና ከጨለማው ሥልጣን ያልዳኑና ወደ እግዚአብሔር ልጅ መንግሥት ያልገቡ ናቸው። እግዚአብሔር ለዳኑት ኃይልና ጉልበታቸው እንደሆነ ሁሉ (ዾልጵ. 2:13)፥ ሰይጣንም ሳልዳኑ ሰዎች እንዲሁ ነው (ኤፌ. 2:2)። ማንኛውም ሰው በሰይጣን ወይም በእግዚአብሔር ኃይል ሥር ነው። ይህ ማለት ክርስቲያኖች በሰይጣን ተጽእኖ ሥር አይሆኑም ወይም ያልዳኑ በእግዚአብሔር መንፈስ ተጽእኖ ሥር አይሆኑም ማለት አይደለም፤ ስፍራቸው በአንዱ ወይም በሌላው ግዛት ነው ለማለት ነው እንጂ። በዓለም እንደሚገመተው የሰይጣን ግዛት የተሞላው ክፉ በሆኑ ነገሮች ብቻ አይደለም።

የሰይጣን ዓላማ "በልውሉ ለመመሰል" ነበር (ኢሳ. 14:14)፤ ደግሞም እርሱ እንደ "ብርሃን መልአክ"፥ አንል ጋዮቹ ደግሞ እንደ ጽድቅ አንል ጋዮች መስለው ይቀርባሉ (2ኛ ቆሮ. 11:13-15)። አንል ጋዮቹ የጽድቅ አንል ጋዮች በመምሰል፥ ያለ ሰው ምግባርና በጸጋ ብቻ የሚገኘውን ደኅንነት በመተው በሰው ሥራ የሚገኝ የተገና ወንጌልና ደኅንነት ይሰብካሉ። ስለዚህ ዓለም ካሏት ግብረገባዊ መስፈርቶችና ባህል ሁሉ ጋር፥ ከሰይጣን ኃይልና ጠንካራ ቁጥር ነጻ አይደለችም። እርሱ በክርስቶስ የተደረገው ቤዛነት የሌለበትን የሃይማኖት መልኮችና ሰብአዊ ጥረቶችን ያራምዳል፤ በግልጥ አንደሚታየው ዓለምም ይህን ነገር ለማድረግ በኃይል ተሞልታለች። እርሱ ያልዳኑትን ሰዎች አሳውሯቸዋል። ያም አንድ ነገር ብቻ ማለት፥ የወንጌሉ ብርሃን እንዳይበራላቸው በማድረግ ነው (2ኛ ቆሮ. 4፡3-4)።

የሰይጣን ጠሳትነት በእግዚአብሔር ላይ እንጂ በሰብአዊ ፍጡራን ላይ አይደለም። "የመለኮቱ ባሕርይ ተካፋዮች" ስንሆን ብቻ ነው አዲስና ኃይለኛ ጠሳት የሚኖረን። የሚንበለበሎ ፍላፃዎቹ ውርወራ የሚነጣጠረው በውስጣችን በሚኖረው እግዚአብሔር ላይ ነው። ውጊያው እውን የሆነ፥ ጠሳቱም ከሰብአዊ አቅም በላይ የሆነ ነው። "በቀረውስ በጌታና በኃይሎችሎት የበረታችሁ ሁኑ። የዲያብሎስን ሽንባላ [ስልቶች] ትቃወሙ ዘንድ እንዲቻላችሁ የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ሁሎ ልበሱ። መኃደላችን ከደምና ከሥጋ ጋር አይደለምና፤ ከአለቆችና ከሥልጣናት ጋር፥ ከዚህም ከጨለማ

ዓለም ገዥዎች *ጋ*ር፥ በሰማያዊ ስፍራ ካለ ከክፋት *መን*ፌሳው*ያን ሠራ*ዊት *ጋር ነው እን*ጂ" (ኤፌ. 6፡10-12)።

የጨለማ ዓለም ንዥዎች እና የክፋት መንፈሳውያን ሠራዊት የተሰኙትና ሳያቋርጡ የሚዋኍን ኃይላት፥ በሰብአዊ ስልት እና ጥንካሬ የሚሸነፉ አይደሎም። መጽሐፍ ቅዱስ ሰይጣንን በሰብአዊ ፈቃዳችንና ውሳኔ ስለተቃወምነው ብቻ ይሸሻል የሚል የየዋህነት አሳብ አይሰነዝርም። *''ዲያብሎስን ሙቃወም''* አለብን፤ ይህ መሆን ያለበት *ግን* በእምነት በመጽናትና ራሳችንንም ለእግዚአብሔር በመስጠት ነው (ያዕ. 4:7፤ 1ኛ &ተ. 5:9)። ሰይጣን ከሌሎች ፍጡራን ሁሉ የበላይ ሆኖ በ*መ*ፈጠሩ ከእነዚህ በአንዱም አይሸነፍም። እንደተነገረን፥ የመላእክት አለቃ ሚካኤል እንኳ ''ከሰይጣን ጋር በተከራከረ ጊዜ ጌታ ይገሥጽህ አለው እንጂ በራሱ ላይ የፍርድን ቃል አላመጣምን (ይሁዳ 9)። የመላእክት አለቃ ሚካኤል ከሰይጣን *ጋ*ር አይታ*ገ*ልም። *በሥራ* ሳይሆን *በእምነት መመሪያ* የሚሠራ ሌላ ኃይል ላይ *መደገ*ፍ አለበት። እንዲህ ከሆነ እንባዲህ ክርስቲ*ያንም* ከውስንነቱ የተነሣ ከዚህ ኃይለኛ ጠላት *ጋ*ር ሲ*ዋጋ* የእግዚአብሔርን ኃይል መጠየቅ አለበት። ይህንንም እንዲያደርግ ታዟል፥ "በሁሉም ላይ ጨምራችሁ የሚንበለበሎትን የክፉውን ፍላጻዎች ሁሉ ልታጠፉ የምትችሉበትን የእምነትን ጋሻ አንሥን (ኤፌ. 6፡16)።

አማኝ ከሰይጣን ጋር የሚያደርገው ውጊያ ጠላቱ በሚያደርግበት መጠን የተፋፋመና የማያቋርጥ ነው። እኛነታችን ብቻውን በእርሱ ፊት እንደ ምናምን ነው። ነገር ግን እግዚአብሔር ደካማነታችንን በማወቅ በውስጣችን በሚኖረው በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ፍጹም የሆነ ድልን አዘጋጅቶልናል፥ "በዓለም ካለው ይልቅ በእናንተ ያለው ታላቅ ነውና" (1ኛ ዮሐ. 4:4)። አንድ ክርስቲያን መንፈሳዊ ለመሆን ቢፈልግ ከዚህ አዲስ ጠላቱ የተነሣ "በመንፈስ መመላለስ" (74. 5:16) አለበት።

ሦስተኝ፥ አዳማዊው ባሕርይ

ማድየለሽ ክርስቲያኖች የመንፈስ ቅዱስን አካልነትና ሥራውን ወይም የእውነተኛ መንፈሳዊነት መለያዎችን ለማወቅ ጥረት አያደርጉም። እነዚህ መለያዎችና ሁኔታዎች እግዚአብሔርን የሚያስደስት ሕይወትን በእውነት በሚመኙ ሰዎች ዘንድ ተወዳጆች ናቸው። ጥልቅ በሆኑ መንፈሳዊ እውነታዎች አካባቢ ሰይጣን ወጥመዶችና የስሕተት ትምህርቶች እንዳሉት እናያለን። ከእነዚህ የስሕተት ትምህርቶች አብዛኞቹ መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ኃጢአት የሚያስተምረውን፥ በተለይም ከአማኝ ኃር የተቆራኙ ኃጢአቶችን በተሳሳተ መንገድ በመረዳት ላይ የተመሠረቱ ናቸው።

መጽሐፍ ቅዱስ "የእግዚአብሔር ሰው ፍጹምና [በሙላት ያደገ] ለበን ሥራ ሁሉ የተዘጋጀ ይሆን ዘንድ . . . ለትምህርትና ለተግሣጽ ልብንም ለማቅናት በጽድቅም ላለው ምክር" የተጻፈ ነው (2ኛ ጢሞ. 3፡16-17)። የእውነትን ቃል የምንመረምር እና በቅንነት የምንናገር እንድንሆን በዚሁም መልእክት ውስጥ ተበረታትተናል (2ኛ ጢም. 2:15)። የመጽሐፍ ቅዱስን ተቅም ለ*መናገር* ከላይ ከተጠቀሱት አራት ቃላት መካከል ሁለቱ *''ተግሣጽ''* እና *''ልብን ማቅናት''* መሆናቸው መስተዋል አለበት። እንዲህም ሆኖ በተለይ በስሕተት ትምህርት ውስተ ከሚ*ገኙት መ*ካከል የመማር መንፈስ ያላቸው ጥቂቶች ናቸው። ከሰይጣናዊ ስሕታቶች መለያዎች አንዱ በስሕተቱ ውስጥ የሚገኙት ሰዎች የቆሙበትን ቦታ በታጣኝነት እንደገና ለመመርመር ፈጽሞ ፈቃደኞች ያለመሆናቸው ይመስላል። የሚያነቡት የራሳቸውን አሳሳች ሥነ-ጽሑፍ ብቻ ሲሆን፥ ከስሕተት የሚያርጧቸውን ማናቸውንም ትምህርት ከእግዚአብሔር ቃል ሳለ*መ*ስ**ማ**ት በጣም ይጠነቀቃሉ። ይህ ችግር በጣም የሚባባሰው ከስሕተት ኃጢአት ነጻ መውጣት ወይም ቅድስናን ማግኘት የሚቻለው በጥረት ነው ወደሚለው አሳብ ስሕተታቸው ሲ*መራቸው ነ*ው። ለንዚህ ለዎች "ተግሣጽ" እና "ልብን ማቅናት" ማለት ከእምነት *እንዲያፈገ*ፍጉ አሳብ እንደመሰንዘር ይቆጠራል፤ ቀናተኛ የሆነ የእምነቱ ተከታይም ይህን መንገድ አይመርጥም። ትምህርታቸው ሰብአዊ በሆነ ጽኑ ፍላጎት ላይ የተመሠረተ በመሆኑ ስሕተት አለው። እነዚህን የሰው ግምታዊ ትምህርቶች ለመጠበቅ ሲባልም የእግዚአብሔር ቃል ተጣምሞ ይቀርባል። ክርስቲያኑ በክርስቶስ ካለው *ስፍራ* እና *ከዕሊታዊ ሕይወቱ ገጠመኝ መ*ካከል ያለው ጉልሀ ልዩነት ከተስተዋለ፥ ከነዚህ ስሕተቶች አብዛኞቹ ሊገለጡና ሊታረሙ ይችላሉ። እግዚአብሔር በክርስቶስ በኩል ለእኛ ያደረገው ማናቸውም ነገር ፍጹምና ሙሉ ነው። ነገር ግን ይህ ፍጹምነት ፍጹም ካልሆነው ዕለታዊ ኑሯችን *ጋር መምታታት* የለበትም።

በአማኝ ውስጥ የሚገኝ ኃጢአትን በተመለከተ ከሚሰነዘር ጥያቄ ጋር በጣም የተቀራረቡና በብዙዎች ዘንድ ትክክለኛ መረዳትን የማያገኙ አምስት የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርቶች አሉ። ትምህርቶቹ ከተጣመሙ፥ ጠላት ጠንካራ አማኞችን እንኳ ሳይቀር ወደ አሳሳች አመለካከትና ንጂ ስሕተት ለመምራት ሊጠቀምባቸው ይችላል። እነዚህ ትምህርቶች:- 1. አዳማዊው ባሕርይ በአማኙ ውስጥ ሳያቋርጥ የመኖሩ እውነታ፥ ይህ አሁን እየተመለከትን ያለነው ጭብጥ ነው፥ 2. በክርስቲያኑ መንፈሳዊ ሕይወት ውስጥ ለሚታየው የኃጢአት ውጤት መለኮታዊው መፍትሔ፥ ይህንን ቀደም ብለን ተመልክተነዋል፥ 3. መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ፍጹምነት የሚያስተምረው ትምህርት፥ 4. መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ቅድስና

የሚያስተምረው ትምህርት፥ 5. መጽሐፍ ቅዱስ አማኝ ከክርስቶስ ጋር ስለመሞቱ የሚያስተምረው ትምህርት ናቸው። ስለ አሁት ሞብጣችን ግልጥ የሆነ መረዳት ይኖረን ዘንድ፥ መጀመሪያ መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ፍጹምነትና ስለ ቅድስና የሚያስተምራቸው ትምህርቶች በአጭሩ መታየት አለባቸው። መጽሐፍ ቅዱስ፥ አማኝ ከክርስቶስ ጋር ስለመሞቱ የሚያስተምረውን ትምህርት፥ በተለይ ይህንኑ ከሚመለከተው ነጥብ ላይ ስንደርስ አንነጋገርበታለን።

የፍጹምነት ትምህርት

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስተ ፍጹምነት ከሰባት አኳያ ቀርቧል፤ እነዚህም፦

(1) ሰዎችን በተመለከተ ቃሉ ብሎይ ኪዳን ውስ~~ተ ተ~~ቅም ላይ የዋለበት ሁኔታ።

ይህ ቃል በብሎይ ኪዳን "አውነተኛ" ወይም "ቅን" የሚል ትርጉም አለው። ኖኅ "ፍጹም" ነበር (ዘፍፕ. 6:9)፤ ኢዮብ "ፍጹም" ነበር (ኢዮብ 1:1፥ 8)፤ ከአሕዛብ ኃጢአት በመራቅ እስራኤል "ፍጹም" መሆን በቻሎ ነበር (ዘዳ. 18:13)፤ የ"ፍጹም" ሰው ፍጻሜ ሰላም ነው (መዝ. 37: 37)፤ እንዲሁም የብሎይ ኪዳን ዘመን ቅዱሳን፥ በመንግሥተ ሰጣያት ፍጹጣን እንደሆኑ የጻድቃን መንፈሶች ሆነው ይታያሉ (ዕብ. 12:23)። እነዚህ ሰዎች ኃጢአት የለሾች እንደሆኑ መጽሐፍ ቅዱስ አያስተምርም።

(2) በክርስቶስ ከመሆን የተነሣ የሚገኝ ስፍራዊ ፍጹምነት።

"አንድ ጊዜ በማቅረብ የሚቀደሱትን ስዘላለም ፍጹማን አድርጓቸዋልና" (ዕብ. 10፡14)። ይህ በግልተ እንደሚታየው ስለ እኛ የሆነው የክርስቶስ ሥራ ፍጹምነት ነውና ክዕለታዊው የክርስቶስ ሕይወት ጋር መዛመድ የለበትም።

(3) መንፈሳዊ ብስለትና መረዳት።

"በበሰሎት መካከል ግን ተበብን እንናገራለን።" (ሙሉ እድገት ባደጉ እንደጣለት ነው:- 1ኛ ቆሮ. 2:6ን ከ14:20 *ጋ*ር ያወዳድሩ፤ በተጨማሪም 2ኛ ቆሮ. 13:11፤ ፊልጵ. 3:15፤ 2ኛ ጢም. 3:17ን ይመልከቱ።)

(4) የሚያድባ ፍጹምነት።

"እስከዚህ የጣታስተውሉ ናችሁን? በመንፈስ ጀምራችሁ አሁን በሥጋ ትፈጽማላችሁን?" (1ላ. 3:3)። (በመንፈስ ጀምራችሁ አሁን በሥጋ ኃይል ፍጹማን ትሆናላችሁን? የሚል አሳብ ያዘለ ነው።)

(5) በአንድ በተለየ ነገር የሚገኝ ፍጹምነት።

- (ሀ) በእግዚአብሔር ፈቃድ፥ "በእግዚአብሔር ፈቃድ ሁሎ ተረድታችሁና ፍጹማን ሆናችሁ እንድትቆሙ" (ቈላ, 4፡12)።
- (ለ) ከእግዚአብሔር መልካምነት አንዱን በመምሰል፥ "የሰማዩ አባታቸሁ ፍጹም እንደሆነ፥ እናንተም ፍጹጣን ሁኑ" (ማቴ. 5፡48)። ዓውደ ምንባቡ አብ ለጠላቶቹ ያለውን ፍቅር ያሳያል። ይህ የአብ በጎነት በኛም ውስጥ እንዲታይ ነው ትእዛዙ።
- (ሐ) በአገልግሎት፥ "በመልካም ሥራ ሁሉ ፍጹማን ያድር*ጋ*ችሁ" (ዕብ. 13፡21)።
- (መ) በትዕግሥት፥ "ትዕግሥትም ምንም የሚጎድላችሁ ሳይኖር ፍጹማንና [የበሰሉ] ምሉዓን ትሆኑ ዘንድ ሥራውን ይሬጽም" (ያዕ. ፲፡4)።
- (6) እ*ያንዳን*ዱ አማኝ በ*ሙንግሥተ* ሰማያት የሚኖረው የመጨረሻ ፍጹምነት።

"አኛም በክርስቶስ ፍጹም የሚሆን ሰውን ሁሉ እናቀርብ ዘንድ ሰውን ሁሉ እየገሠጽን፥ ሰውንም ሁሉ በተበብ ሁሉ እያስተማርን የምንሰብከው እርሱ ነው" (ቈላስይስ 1፡28ን ክቈላስይስ 1፡22፤ ፊልጵ. 3፡12፤ 1ኛ ጴጥ. 5፡10፤ 1ኛ ተለ. 3፡13 ጋር ያስተያዩ)።

(7) አማኞች ሁሉ እንደ አንድ አካል ሆነው በመንግሥተ ስማያት የሚኖራቸው የመጨረሻ ፍጹምነት።

"ሁላችን የእግዚአብሔርን ልጅ በማመንና በማወቅ ወደሚገኝ አንድነት፥ ሙሉ ሰውም ወደመሆን፥ የክርስቶስም ሙላቱ ወደሚሆን ወደ ሙላቱ ልክ እስክንደርስ ድረስ" (ኤፌ. 4፡13፤ እንዲሁም፥ ኤፌ. 5፡27፤ ዮሐ. 17፡23፤ ይሁዳ 24፤ ራእይ 14፡5ን ይመልከቱ)።

በአዲስ ኪዳን የምናገኘውና ''ፍጹምነት'' የሚለው ቃል ከሁለቱ የግሪክ ቃላት የአንዱ፥ ማለትም ''የበሰለ'' እና ''የተመቻቸ'' የሚሎት ትርጓሜ ነው። በግልጥ እንደሚታየውም የሁለቱም ቃላት ስርወ-ቃላዊ ጥናት አንዳቸውም ያለ ኃጢአት መሆንን እንደማያመለክቱ ያሳያል። ይህን ትምህርት በሚመሥርቱ ሰዎች ዘንድ የዚህ "ፍጹም" የሚለው ቃል አሳሳች አጠቃቀም በጥንቃቄ መጤን አለበት። ምክንያቱም ቃሉ ያዘለው ትርጉም ከግሪክኛው ቃል አሳብ ጋር ሙሉ ለሙሉ የሚጣጣም ስላልሆነ ነው። ቅዱሳት መጻሕፍት "ለተግሣጽ" እና "ልብንም ለማቅናት" የተሰጡን መሆናቸውን ከዚሁ ነተብ ልናውቅ እንችላለን። የእግዚአብሔር ልጅ ለሆነ ሰው ሁሉ በመንፌስ ቅዱስ አማካይነት ነጻነት አለው፤ ነገር ግን ይህ "ፍጹም" የሚለው ቃል ከማናቸውም ኃጢአትን ለማድረግ ያለመቻል ጋር መምታታት የለበትም።

የቅድስና ትምህርት

ይህ ትምህርት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ከሆነውና ''መቀደስ'' ከሚለው ቃል ይበልጥ መኃነን የለበትም። የዚህን ቃል ሙሉ አገላለጥና ትርጉም ለማግኘት በብሉይና በአዲስ ኪዳን የሚገኙትን ምንባቦች በሙሉ ማካተት ያስፈልኃል። ''የተቀደሰ'' እና ''ቅዱስ'' የሚሉት ቃላት ያሉባቸውን ምንባቦች በሙሉ መጨመሩም ተገቢ ነው። ምክንያቱም የእንዚህ ሦስት ቃላት የዕብራይስጥም ሆነ የግሪክኛ መሠረቶቻቸው ተመሳሳይ ናቸው።

''መቀደስ''፥ ''የተቀደስ'' እና ''ቅዱስ'' የተሰኙት ቃላት መሠረታዊ ትርጉም፥ አንድ ሰው ወይም አንድ ነገር በተለምዶ እግዚአብሔርን በተመለከተ መንገድ ''መለየቱን'' ወይም ''ተለይቶ መመደቡን'' የሚያሳይ ነው።

ምንም እንኳ እነዚህ ቃላትና የሚያስተላልፏቸው እውነቶች በመላው መጽሐፍ ቅዱስ ቢፖኝ፥ ይህኛው ውይይት የሚመለከተው የአግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው በጸጋ ሥር በሚሆንበት ጊዜ የሚገናዘበውን የትምህርት ክፍል ብቻ ነው። እዚህ ላይ አማኞች የሦስት ድርብ ቅድስና ተቀባዮች መሆናቸውን እናገኛለን። እነዚህም:-

አንደኝ፥ ስፍራዊ ቅድስና

"ከአግዚአብሔር ዘንድ...ቅድስናም...በተደረገልን በክርስቶስ ኢየሱስ የሆናችሁ ከእርሱ ነው" (1ኛ ቆሮ. 1:30)። "በዚህም ፌቃድ የኢየሱስ ክርስቶስን ሥጋ አንድ ጊዜ ፌጽሞ በማቅረብ ተቀድሰናል" (ዕብ. 10:10)። ሐዋርያውም አማኞችን *ሁሉ* "ቅዱሳን" በማለት ይጠራቸዋል። በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥም "ቅዱሳን ነቢያት"፥ "ቅዱሳን ወንድሞች"፥ "ቅዱሳን ካህናት"፥ "ቅዱሳን ሴቶች" የሚሉ ቃላት ተጠቅሰዋል። እነዚህ ሰዎች እንዲህ የሆኑት በክርስቶስ ካላቸው *ሰፍራ* የተነሣ ነው። የቆሮንቶስን ምዕመናን እንኳ "ቅዱሳን" ብሎ በመጥራትና አስቀድሞ የተቀደሱ እንደሆኑ በመጥቀስ ጽፎላቸዋል (1ኛ ቆሮ. 1፡2፤ 6፡11)፤ ይሁን እንጂ ደብዳቤው የተጻፈው እነዚህን ክርስቲያኖች ከክፉ ኃጢአት ለማረም ነው (1ኛ ቆሮ. 5፡1-2፤ 6፡1 እና 7-8)። ሰዎቹ *በክርስቶስ* "ቅዱሳን" እና "የተቀደሱ" ይሁኑ እንጂ በዕለታዊ ሕይወታቸው ግን ከዚህ የራቁ ናቸው።

ሁለተኛ፥ ልምምዳዊ ቅድስና

ይህ ለአማኙ የተደረገ የእግዚአብሔር ሥራ፥ በአንዳንድ ሁኔታዎች አዳረ ነው። በዚህም "ለአንዴና ለመጨረሻ" ከሚሆነው ሰፍራዊ ቅድስና ፈጽሞ ይለያል። ይህ ነገር በእግዚአብሔር ኃይል፥ በመንፈስ ቅዱስና በቃሉ አማካይነት ይከናወናል። "በቃልህ ቀድሳቸው፥ ቃልህ እውነት ነው" (ዮሐ. 17:17፤ ደግሞም 2ኛ ቆሮ. 3:18፤ ኤፌ. 5:25-26፤ 1ኛ ተለ. 5:23፤ 2ኛ ጱፕ. 3:18ን ይመልከቱ)።

ልምምዳዊ ቅድስና በተለያዩ ግንኙነቶች መሠረት ነው፦

(1) አማኝ ራሱን ለእግዚአብሔር በመስጠቱ

ሰውነቱን ሕያው መሥዋዕት አድርን በማቅረቡ፥ ለእግዚአብሔር ተለይቷል፥ ልምምዳዊ በሆነ መንገድም ተቀድሷል። ይህ ፍጹም መሰጠት ሆኖ ምንም ተጨማሪ ነገር የማያሻው ሊሆን፥ ወይም ክፌል ሆኖ ተጨማሪ አድንት የሚያስፈልገው ሊሆን ይችላል። ከሁለቱ ማናቸውንም ቢሆን ልምምዳዊ ቅድስና ነው።

(2) ኃጢአትን በተመለከተ

የአግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው ለአውነተኛ መንፈሳዊነት ከሚያስፈልጉት ሁኔታዎች ጋር በጣም ከመስማጣቱ የተነሣ፥ ከኃጢአት ኃይል ነጻ መውጣትንና ድል አድራጊነትን፥ ወይም ከኃጢአት ኃይል ከፊል ነጻነትን ሊሰጣመድ ይችላል። ከሁለቱ በማናቸውም መንገድ ቢሆን ይህ ሰው ልምምዛዊ በሆነ መንገድ ተቀድሷል።

(3) ክርስቲያናዊ እድንትን በተመለከተ

ይህኛው ልምምዳዊ ቅድስና በማናቸውም ረገድ አዳጊ ነው። ይህ ሙሉ ካልሆነ መሰጠት ወይም ንዶሎ ከሆነ የኃጢአት ድል *ጋ*ር በምንም አኳ*ኋን መምታታት የለበትም። ትርጉሙ የእውነት እውቀት፥ ራስን* መስጠት እና ልምምድ በተፈጥሯቸው የሚያድጉ ናቸው የሚል ነው። አማኞች፥ ክርስቲያኖች እንደመሆናቸው መጠን አሁን ከሚኖራቸው እድንት የተነሣ ለእግዚአብሔር የተለዩ ናቸው። ይህ እድንት በየዕለቱ መጨመር አለበት። በዚህ መሠረት እንግዲህ ክርስቲያን እያደገ ለሚሄድ ልምምዳዊ ቅድስና የተሰጠ ነው።

ሦስተኝ፥ የመጨረሻ ቅድስና

ልምምጻዊ ቅድስና እንኳ ፍጹም የሚሆነው አማኞች ጌታ ፊት በክብር በሚቀርቡበት ጊዜ ይሆናል። "ጻሩ ግን ቢገለጥ እርሱን እንድንመስል እናው ቃለን"፤ ደግሞም፥ "የልጁን መልክ እንመስላለን" (1ኛ ዮሐ. 3፡2፤ ሮሜ 8፡29)።

እንግዲህ ቅድስናን በተመለከተ መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረው ትምህርት፦

- 1. አማኞች *ሁሉ* በክርስቶስ ባላቸው *ስፍራ* በዳኑበት ጊዜ ለአንዴና ለሁሌ ተቀድሰዋል።
- 2. አጣኞች ሁሉ አሁን በእግዚአብሔር ቃል አጣካይነት በእግዚአብሔር ኃይል *በመቀደስ ላይ* ናቸው፤ *አማኙ* ፍጹም እንደሆነ ሁሉ ይህ ቅድስናም ፍጹም ነው።
- 3. አማኞች ሁሉ የእግዚአብሔርን ልጅ ለመምሰል *ወደፊት በከብር* ይቀደሳሉ፥ ፍጹማንም ይሆናሉ። ከዚህ ሴላ ማንኛውም የእግዚአብሔር ልጅ ከነገሮች ሁሉ ፍጻሜ በፊት በዕለታዊ ሕይወቱ ሙሉ በሙሉ ይቀደሳል ብሎ መጽሐፍ ቅዱስ አያስተምርም።

የአዳጣዊው ባሕርይ ትምህርት

አማኝ በሙሉ ሕሊናው በመንፈስ ቅዱስ መታመን የሚገባው ስለመሆኑ መጠቀስ ካለባቸው ምክንያቶች ሦስተኛውና የመጨረሻው፥ ቀደም ብሎ እንደተመለከተው በራሱ አቅም ሊቆጣጠረው የማይችለው አዳማዊው ባሕርይ አብሮት ያለ መሆኑ ነው። ክርስቲያን የጓነውና የተጠበቀው በጸጋ ነው፥ ይሁን እንጂ እግዚአብሔርን አክባሪ የሆነ ሕይወት ለመኖር ራሱን ማዘዝ አይችልም። ስለዚህ ከኃጢአት *ኃይል* ይድን ዘንድ በመለኮታዊው ኃይል መደገፍ አለበት፤ ቀደም ሲል ከኃጢአት *ቅጣት* ያድነው ዘንድ በእግዚአብሔር ኃይል እንደተደገፈ ማለት ነው። ወደ መጠበቅ ወይም ቅድስና የሚያስገባ ደኅንነት እግዚአብሔር በሚታመንበት ሰው ውስጥ እና ለእርሱ የሚሠራው ነው።

ዳግም ያልተወለደ ሰው በኃጢአት የወደቀ ተፈጥሮ ያለው መሆኑ አያከራክርም። የወደቀ ተፈጥሮ በክርስቲያን ሕይወት ውስጥ መኖሩን በተመለከተ አንዳንድ አስተያየቶች አሉ። የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ግልጥ ሆኖ ሳለ አንዳንድ ክርስቲያኖች ኃጢአት ለመሥራት የሚገፋፋ ባሕርይ የሴላቸው ይመስላቸዋል።* በዚህ ጥያቄ ላይ ከልምምድም ከመጽሐፍ ቅዱስ አንጻር ለመወያየት ይቻላል።

ከልምምድ አንጻር ሲታይ፥ በርካታና እጅግ ቅዱሳን የተባሎ የእግዚአብሔር ልጆች እንኳ ይህን የወደቀ ተፈተሮ ሕልውናና ኃይል ተረድተውታል። ይህ ሐቅ ለእውነተኛ ክርስቲያን እንግዳ ነገር አይደለም። ያለመብሰል ምልክትም አይደለም፥ እንዲያውም የእውነተኛ ሰብእናና የራስን ልብ አጥርቶ የማየት ምልክት ነው። መንፈስ ቅዱስን በኃጢአት ምክንያት በየጊዜው ማሳዘን ከእግዚአብሔር ጋር ሕብረት ማጣትን አያመለክትም። የኃጢአትን ሕልውናና ኃይል *ከተባነዘበ ሰው በቀር* ኃጢአትን ሲጠላ የሚችል ማን ነው? ደግሞስ ምንም ዋስትና በሌለው ሁኔታ በኃጢአት የመውደቅ ዝንባሌው ከላዩ የተወሰደ ከመሰለውና፥ በኃጢአት ምክንያት መንፈሳዊ ሕይወቱ ከደፈረሰበት ሰው በቀር በአደጋ ላይ ያለ ማን ነው? ሰው ኃጢአት የማድረባ ዝንባሌ አይኖረውም የሚለው ክርክር የልብን ግፌቶችና ምኞቶች በተመለከተ ራስን ጨርሶ ባለማወቅ ላይ የተመሠረተ፥ ወይም የኃጢአትን ትክክለኛ ባሕርይ ካለመረዳት የመጣ *ሞሆን* አለበት። አንድ ሰው *ኃ*ጢአት ማለት ከሚያደር*ጋ*ቸው ወይም ሊያደርባ ከሚችላቸው ነገሮች የተለየ እንደሆነ አድርጎ ራሱን ካሳመነቱ ከሚያስበው፥ ከሚሰማውና ከድርጊቱም ባሻገር ምንም ኃጢአት እንዳልፈጸ*መ ራ*ሱን ሊያሳምን ይችላል። *በአሕምሮው ውስታ* ለኃጢአት ምንነት አዲስ ቅርጽ ከሰጠው፥ ኃጢአት እንዳላደረገ ያለምንም ጥርጥር ራሱን ማሳመን ይችላል። ዛሬ በዓለም ውስጥ ይህን የሚመስሉ ብዙ ሰዎች አሉ። እውነት በሰዎች ልምምድ ላይ ከተመሠረተ ለመቆም አይችልም። በተገለጠው ቃል ላይ ነው መመሥረት ያለበት።

ኃጢአት አንዳንድ የተሳሳተ አመለካከት ያላቸው ወይም በስሕተት የተመሩ ሰዎች እንደሚሉት አይደለም። ምንነቱን እግዚአብሔር *ገልጦታል። ኃ*ጢአት ከጠቅላላው የእግዚአብሔር ቃል ምስክርነት እንደምናጠናው ''የእግዚአብሔርን ፈቃድ መጣስ ወይም ያንን ፈቃድ ከመምሰል መጉደል ነው''። እንዲሁም ''ዒላማን መሳት'' ነው። የቱን ዒላማ? ዒላማው ሌላ ሳይሆን *ስማያዊው* መስፈርት ነው። የእርሱን ፈቃድ

^{*} በዚህ ጉዳይ *ገ*ጽ 135 ላይ የሚ*ገ*ኘውን ማብራሪያ ይመልከቱ።

በሙሉ፥ ደግሞም የእርሱን ፌቃድ ብቻ በንጹሕ ልቦና አከናውነናል? እግዚአብሔር ፍጹም ድልን ሰጥቶናል፤ እኛ ግን ብዙ ጊዜ ይህን ድል መጨበጥ አቅቶናል። እግዚአብሔርንና እራሳችንን በተወሰነ መጠን የማወቅ ትሎታ ቢኖረን ኖሮ፥ በእግዚአብሔር ፊት ብዙ ጊዜ ኃጢአተኞች መሆናችንን እናጤን ነበር። በየጊዜው በየትውልዱ የሚገኙ በጣም መንፈሳውያን የሆኑ አማኞች ምስክርነት፥ የእግዚአብሔርን ማንነት ለማየት በቻሉ ጊዜ ኃጢአተኛነታቸውን የተረዱ መሆናቸውን ያመለክታል። ቅን የነበረው ኢዮብ ራሱን ናቀ። ምንም ኃጢአት ያልተጻፈበት ዳንኤል "ደም ግባቴ ወደማሸብሸብ ተለወጠብኝ" (ዳን. 10፡8) ብሏል።

የክርስቲያንን ኃጢአት የሚመለከተው መጽሐፍ ቅዱሳዊ ምስክርነት ሲታይ ሁለት ተገቢ ተያቄዎች ሊነሡ ይችላሉ፦ (1) የእግዚአብሔር ልጅ በሆነው ሰው ውስጥ ኃጢአት የሚመነጨው ክየት ነው? እና (2) መለኮታዊው መፍትሔስ ምንድነው? በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ለነዚህ ተያቄዎች በርካታ መልሶች እናገኛለን።

በክርስቲያን ውስጥ ኃጢአት ከየት ነው የሚመነጨው?

ኃጢአት የወደቀው ሰብአዊ ተፈዋሮ ፍሬ ነው። መጀመሪያ ውድቀትን ካስከተለው ኃጢአት በቀር፥ ኃጢአት ሁሌም *ከውድቀት* ተፈዋሮ የተነሣ የሚመጣ ነው። ኃጢአት የምናደርገው ከአዳምና ቁዋር ስፍር ከሌላቸው ኃጢአተኛ ወላጆቻችን ከተቀበልነው የወደቀ ሰብአዊ ተፈዋሮ የተነሣ ነው። ይህ አባባል ዳግም ያልተወለደን ሰው የሚመለከት ብቻ ሳይሆን፥ ዳግም የተወለደውንም የሚመለከት እውነት ነው።

ይህ ሆኖ ሳለ አንዳንድ ሰዎች አንድ ክርስቲያን ሙሉ ለሙሉ ከኃጢአት ተፈተሮው ነጻ ቢሆንም፥ ልክ አዳም የወደቀ ሰብአዊ ተፈተሮ ሳይኖረው በኃጢአት እንደወደቀ፥ ኃጢአትን በተለያየ ምክንያት ሲሠራ ይችላል በማለት ያስተምራሉ። አዳም ባልወደቀ ተፈተሮው ኃጢአት የሠራው አንዴ ብቻ ነው፤ ከዚያ ወዲህ ማንም ያን መሳይ ኃጢአት አልሠራም። ይህን ለማለት የምችለው እንደ አዳም በኃጢአት ባልወደቀ ተፈተሮ የኖረ የአዳም ልጅ ስላልነበረ ነው [ከክርስቶስ በስተቀር]። የመጀመሪያዎቹ ወላጆቻችን በነበሩበት ሁኔታ ብንኖር ኖሮ፥ ያልወደቀ ተፈተሮ ስለሚኖረን ኃጢአት ለመሥራት የማንችል እንሆን ነበር። እንዲህም ሆኖ ያን የመጀመሪያ ባሕርይ ይዘን ኃጢአት ብንሠራ፥ አዳም እንደገባ ተመልሰን በወደቀ የኃጢአት ተፈተሮ ውስጥ እንገባለን። መጀመሪያ በምናደርገው ኃጢአት ወደወደቀው ሰብአዊ ባሕርይችን

እንመለሳለን። በዚህ ጉዳይ የአዳምን ልምምድ ዋ*ጋ* እንዳለው ማስረ*ጃ* ብንወስደው ኖሮ፥ ከኃጢአት ተፈጥሮው ነጻ ነው የምንለው ሰው ከወደቀ በኋላ በ*መ*ንፈሳዊ ሕይወቱ የት ይ*ገኝ* ነበር?

ክርስቲያን የሚፈጽመውን ኃጢአት በተመለከተ መጽሐፍ ቅዱስ የሚሰጠውን ትምህርት በተሻለ ለመረዳት፥ ሦስት ጠቃሚ ቃላትን መተርጎም ተገቢ ነው።

(יוכשיי) (חשטודי יוכשיי)

ይህ ቃል ጠቅለል ባለ አጠቃቀሙ አካላዊውን ሰውነት የሚመለከት ነው። ግብረ ገባዊና ሥነ-ምግባራዊ ትርጉምም አለው። ለሁለተኛው ትርጉሙ ነው ትኩረት የምንሰጠው። "ሥጋ" የሚለው ቃል መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ግብረ ገባዊውን ትርጉም ይዞ ጥቅም ላይ ሲውል፥ ከአካላዊው ሰውነት የበለጠ ሌላ ነገር መጥቀሱ ነው። ይህ ቃል ያልዳነውን ሰው ሁለንተና፥ ማለትም መንፈሱን ነፍሱንና ሥጋውን ያጠቃልላል። አካልን፥ ሰብአዊውን መንፈስ እና አካልን ሕያው የምታደርገውን ነፍስም ያጠቃልላል። አካላዊ ሰውነት ቢሞት ወይም በሕይወት ቢኖር ያው "ሥጋ" ነው። የቃሉ አጠቃቀም ፍሬ ነገር ግን፥ በሕይወት መኖርን፥ በሕይወት የሚያኖረውንና ራሱን በአካላዊ ሰውነት እንዲገልጥ የሚያደርገውን ነገር ያጠቃልላል።

የሕይወት ጉጉቶችና ፍላጎቶች "የሥጋ ምኞቶች" ተብለው ተጠርተዋል። "ነገር ግን አላለሁ፥ በመንፈስ ተመላለሱ፤ የሥጋንም ምኞት ከቶ አትፌጽሙ" (7ላ. 5፡16፥ ደግሞም ኤፌ. 2፡3፤ 2ኛ ጴጥ. 2፡18፤ 1ኛ ዮሐ. 2፡16፤ ሮሜ 13፡14ን ይመልከቱ)። መጽሐፍ ቅዱስ "መመኘት" የሚለውን ቃል የተጠቀመው ለመጥፎ ፍላጎቶች ብቻ ያለመሆኑን በዚሁ ምንባብ መንፈስ ቅዱስ "በሥጋ ላይ ይመኛል" በሚለው አገባብ ውስጥ ከሚገኘው ቀጣይ ጥቅስ ለመረዳት እንችላለን (ያዕ. 4፡5ን ይመልከቱ)።

የዚህን ቃል ትርጉም ስፋት በተመለከተ ቅዱሳት መጻሕፍት በጣም ዋልጥ ናቸው። "ሥጋዊ ተበብ" (2ኛ ቆሮ. 1:12)፥ "ሥጋ በሆነ በልብ ጽላት" (2ኛ ቆሮ. 3:3)፥ "ሥጋዊ አእምሮ" (ቈላ. 2:18ን ከሮሜ 8:6 ጋር ያመሳክሩ) የሚሉ አገላለጦች ተጠቅሰዋል። ሐዋርያው አካሉ ወይም ተፈዋሮው "ሥጋዊ" መሆኑን አይገልጥም፤ የሚናገረው "አኔ የሥጋ ነኝ" (ሮሜ 7:14) እና "በአኔ ማለት በሥጋዱ በጎ ነገር እንዳይኖር አውቃለሁ" (ሮሜ 7:18) በማለት ነው። ሥጋ ማለት አኔታት ሲሆን፥ በእግዚአብሔር ልጅነት ዳግም ያልተወለደ እኔነት ደግሞ ተስፋ የሌለው፥ ክፉ እና የተፈረደበት ነው። ይሁን እንጂ በእግዚአብሔር ጸጋና ኃይል ዳግም ወደመፈጠርና ዘላለማዊ ወደሆነው መለወተ ሊሸ*ጋገር* ይችላል።

በምንድንበት ጊዜ "ተፈተሯዊው ሰው" ወደሆነው እኛነታችን አዲስ መስኮታዊ ባሕርይ ይገባል። ደኅንነት "ከልብ መለወተ" የሚልቅ የሕይወት ለውጥ ነው። አሁን ባለንበት አካል እስከኖርን ድረስ ከአሮጌው ባሕርያትን ጎን የሚኖር፥ ሙሉ በሙሉ አዲስ የሆነ ዳግም መወለድና መፈጠር ነው። የሁለት ተቃራኒ ባሕርያት (ሁለት አካላት አይደሉም) በአንድ ሰው ውስጥ መኖር ግጭትን ይፈጥራል። "ሥጋ በመንፈስ ላይ መንፈስም በሥጋ ላይ ይመኛልና፥ እነዚህም እርስ በርሳቸው ይቀዋወማሉ" (74. 5፡17)። በአሁኑ አካላችን እስከኖርን ድረስ ሥጋችን እንደፈለገው ከመሆን የሚያግደው መስኮታዊ ኃይል የማያስፈልግ መሆኑን የሚጠቁም ነገር የለም። ነገር ግን አማኝ ያልተቋረጠ "በመንፈስ መመላስስን" ሊለማመድ፥ "የሥጋንም ምኞት" እንዳይፈጽም የሚያስረዳ ግልጥ የመጽሐፍ ቅዱስ ምስክርነት ይገኛል። ይህን ሁሉ ለመፈጸም ይቻል ዘንድ "ሥጋ" የሚወገድ ስለመሆኑ የተሰጠ ተስፋ የለም። ሰብአዊው መንፈስ፥ ነፍስ እና አካል ይኖራሉ፤ "በሥጋ" ላይ ድል የሚገኘው፥ በሚኖረው በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ነው።

''አሮጌው ሰው'' (በግሪክኛ 'ፓላዮስ አንትሮፓስ')

ይህ ቃል አዲስ ኪዳን ውስጥ በጥቅም ላይ የዋለው ሦስት ጊዜ ብቻ ነው። አንደኛው አሮጌው ሰው በክርስቶስ ሞት ምክንያት አሁን ያለበትን ሁኔታ ያመለክታል (ሮሜ 6:6)። በሌሎቹ ሁለት ክፍሎች (ኤፌ. 4:22-24 እና ቈላ. 3:3፥ 9) "አሮጌው ሰው" ለዘላለም የመወገዱ እውነት ለተቀደሰ ሕይወት የመጣጸኛ መሠረት ሆኖ ቀርቧል።

በሮሜ 6:6 እንዲህ የሚል ቃል እናነባለን፡- "አሮጌው ሰዋችን ከእርሱ ጋር እንደተሰቀለ እናውቃለን።" እዚህ የክርስቲያኑን ልምምድ የሚጠቅስ ምንም የለም። ቃሉ ያለተርተር የሚናገረው ክርስቶስ በተሰቀለበት ጊዜና ቦታ "ከእርሱ ጋር" አብረን መሰቀላችንን ነው።* ከምንባቡ እንደምንረዳው፥ ይህ ክፍል የሚገኘው ከመጀመሪያው አዳም በኋለኛው አዳም ሥር ወደመሆን የተዘዋወርንበት አሳብ ከተጻፈበት ቀጥሎ ነው (ሮሜ 5:12-21)። በኛ የነበረው የመጀመሪያው አዳም በክርስቶስ መሰቀል ተፈርዶበታል። ከአዳም የተቀበልነው "አሮጌው ሰዋችን" (የወደቀው ተፈተሮ) "ከእርሱ ጋር ተስቅሏል"። በዚህ መሠረት

^{*} በዚህ ጉዳይ ገጽ 115-125 ላይ የሚገኘውን ማብራሪያ ይመልከቱ።

የእግዚአብሔር ፍርድ ፍጻሜ አግኝቷል ማለት ነው። ወደፊት እንደምናየው ይህ አብሮ መሰቀል ከመለኮታዊው አቅጣጫ ሲታይ፥ ከአሮጌው ሰው ኃይል፥ እውነተኛ ነጻነትን በማውጣት ረገድ ከፍተኛ ጠቀሜታ ያለው ነው። እኛን ነጻ ለማውጣት ምንም ዓይነት መለኮታዊ ድርጊት ከመፈጸሙ በፊት በኃጢአት ተፈጥሯችን ላይ ጽድቅን የተሞላ ፍርድ መፈጸም አለበት። ይህ ፍርድ ተከናውኗል፤ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ለሚገኝ የተባረከ ድልም መንገዱ ተከፍቷል።

"አሮጌ ሰው" የሚለው ቃል በተጠቀሰበት ሁለተኛ ክፍል፥ አሮጌው ሰው ከክርስቶስ ጋር የመሰቀሉ እውነት የልመና መሠረት በመሆን ቀርቧል፡- "ፌተኛ ኮሮአችሁን እያሰባችሁ እንደሚያታልል ምኞት የሚጠፋውን አሮጌውን ሰው አስወግዱ በአእምሮአችሁም መንፈስ ታደሱ፥ ለእውነትም በሚሆኑ ጽድቅና ቅድስና እንደ እግዚአብሔር ምሳሌ የተፈጠረውን አዲሱን ሰው ልበሱ" (ኤፌ. 4፡22-24)።

በሦስተኛው ክፍልም ተመሳሳይ ልምምድ የሚጠበቅ መሆኑን የምንባቡ አቀማመጥ ያስረዳል። "እርስ በርሳችሁ ውሸት አትነጋገሩት አሮጌውን ሰው ከሥራው *ጋር ገ*ፋችሁታልና፥ የፈጠረውንም ምሳሌ እንዲመስል እውቀትን ለማግኘት የሚታደሰውን አዲሱን ሰው ለብሳችሁታል (**ቌ**ሳ. 3፡9-10)። *ስፍራን* በተመለከተ "አሮጌው ሰው" ለዘላስም ተወባዷል። *በልምምድ ረገድ ግን "አሮጌ*ው ሰው" ብርቱ ሆኖ በሰው ሕይወት ውስጥ ይኖራል። ይህን ሰው የእግዚአብሔር ኃይል ብቻ ነው ሊቆጣጠረው የሚችለው። የአሮጌው ተፈጥሮ ፍሬዎች ተካፋይ ባንሆን በአሳቡ መስማማትንም ብናቆም፥ እንዲሁም በእምነት ከእግዚአብሔር የተሰጠንን የመቃወሚያ ኃይልና በመንፈስ ቅዱስ በኩል የሚሰጠንን ድል በተግባር ላይ ብናውል ራሳችንን ለዚያ መለኮታዊ ብቃት ዝግጁ እናደር ኃለን። እንዲሁም "መቁጠር" እና "ብልቶችን መግደል"፥ መንፈስ ቅዱስ በሕይወት ውስጥ ''አዲሱን ሰው'' ማለትም ክርስቶስን ለመግለጥ እንዲሠራ መንገድ መጥረግ ይሆናል።* ''በአሮጌው ሰው'' ላይ ልንፈርድበት አንችልም። ይህ ነገር በክርስቶስ ተደርጎልናል። "አሮጌውን ሰውን ልንቆጣጠረውም አንችልም። ሊደረባልን የሚገባው በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ነው። "ጌታን ኢየሱስ ክርስቶስን ልበሱት፤ ምኞቱንም እንዲፈጽም ለሥጋ አታስቡን (ሮሜ. 13፡14)። "የአሮጌው ሰውን' ፍሬና "የአዲሱ ሰው" ፍሬ ልዩነት ገላትያ 5፡ 19-23 ውስጥ በግልጥ መዘርዘሩ ይታወሳል፦ "የሥጋ ሥራም የተገለጠ ነው፥ እርሱም ዝሙት፥ ርኵሰት፥ መዳራት፥ ጣዖትን ማምለከ፥ ምዋርት፥ ተል፥ ክርክር፥ ቅንዓት፥ ቁጣ፥

^{*} በዚህ ጉዳይ ንጽ 40 ላይ የሚገኘውን ማብራሪያ ይመልከቱ።

አድመኛነት፥ መለያየት፥ መናፍቅነት፥ ምቀኝነት፥ መግደል፥ ስካር፥ ዘፋኝነት ይህንም የሚመስል ነው። የመንፈስ ፍሬ ግን ፍቅር፥ ደስታ፥ ሰላም፥ ትዕግሥት፥ ቸርነት፥ በጎነት፥ እምነት፥ የውሃት፥ ራስን መግዛት ነው።²²

በአዳማዊ ባሕርይ እና "ሰብአዊ ባሕርይ" መካከል ልዩነት ስለመኖሩ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃ የለም። ዳግም ያልተወለዱ ሰዎች አንድ ባሕርይ ብቻ ሲኖራቸው ዳግም የተወለዱ ደግሞ ሁለት አላቸው። ከአዳም የሆነና የወደቀ አንድ ባሕርይ ብቻ አለ፤ እንዲሁም ከእግዚአብሔር የሆነ አንድ አዲስ ባሕርይ ብቻ አለ።

አሮጌው ሰው እንግዲህ በክርስቶስ ሞት የተፈረደበት አዳማዊ ባሕርይ ነው። ይህ ባሕርይ አሁንም በሕይወታችን ብርቱ ሆኖ ይኖራል። በእርሱ ላይ ሊኖረን የሚችለው *ልምምጻዊ* ድል ሊጨበጥ የሚችለው፥ በውስጣችን በሚኖረው መንፈስ ቅዱስ ላይ ግልጥ የሆነ መደገፍ ሲኖረን ብቻ ነው። እንግዲህ "አሮጌው ሰው" ሙሉ በሙሉ "ሥ*ጋ*" ሳይሆን፥ የአርሱ የተወሰነ ክፍል ነው።

''ኃጢአት'' (በግሪክኛ 'ሃማርቲያ')

የእግዚአብሔር ልጅ በሆነ ሰው ውስጥ ከሚገኝ የክፋት ምንም ጋር የተያያዘውና ሦስተኛው የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል "ኃጢአት" የሚል ነው። በአንጻንድ የቅዱሳት መጻሕፍት ክፍሎች፥ በተለይም በሮሜ 6፡1 እስከ 8፡13 እና በ1ኛ ዮሐንስ 1፡1 እስከ 2፡2 እንደሚታየው "ኃጢአት" በሚለው ቃል ሁለት አጠቃቀሞች መካከል ጉልህ የሆነ ልዩነት ይገኛል። ይህ ቃል አንጻንዴ አጻማዊውን ባሕርይ፥ ሌላ ጊዜ ደግሞ የዚህ ባሕርይ ውጤት የሆነውን ክፋት እንደሚገልጥ ካስታወስን፥ ሁለቱ ትርጉሞች ግልጥ ይሆኑልናል። ኃጢአት እንደ አጻማዊ ባሕርይ ከተወሰደ፥ በተግባር ለሚፈጸመው ኃጢአት ምንጬ ይሄው ባሕርይ ነው። ኃጢአት (ኃጢአታዊ ተፈተሮ) ሥር ሆኖ ክፉ ድርጊቶችን (ኃጢአቶችን) ያፈራል። ኃጢአታዊው ተፈተሮ የምንለው "አሮጌውን ሰው" (ቁ. 6) ሲሆን፥ ኃጢአቶች ደግሞ የዚህ ሕይወት ባሕርይ የሚገለጥባቸው መንገዶች ናቸው። ኃጢአት በትውልድ የምንወርሰው እኛነታችን ሲሆን፥ ኃጢአቶች ደግሞ የምንፈጽማቸው ክፋቶች ናቸው።

"ሥጋ፥ "አሮጌው ሰው" ወይም "ኃጢአታዊ ተፈፕሮ" የክፋት ምንጮች ስለመሆናቸው እና የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው በሚኖርበት ዘመት ሁሉ በውስጡ የሚኖሩ ስለመሆናቸው ሰፊ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ምስክርነት ይገኛል። የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው "አዲስ ሰው" (ኤፌ. 2:15፤ 4:24፤ ቈላ. 3:10) በውስጡ ስለሚኖር፥ የተባረከ "መዝገብ" አለው። ነገር ግን ይህ ሰው ይህን መዝገብ የያዘው "በሸክላ ዕቃ ውስጥ" ሲሆን፥ ያም የሸክላ ዕቃ "የተዋረደ ሰውነታችን" ነው (2ኛ ቆሮ. 4:7፤ ፌልጵ. 3:21)።

ሰብእና ወይም እኔነት ምንም እንኳ አዳም ከወደቀበት በክርስቶስ ወደሚገኘው የእግዚአብሔር ልጅነትና ሀብት የሚያደርሰውን ታላቅ መሻሻል፥ መለወተና ጻግም ልደት ቢለማመድም በጸጋ ዘመን አሠራር ግን ያው ግለሰብ እንደሆነ ይቀተላል። ቀድሞ የነበረው በደል ይቅር እንደተባለለት፥ እንደጸደቀ፥ እንደጻነና የዘላለም ሕይወት የሆነውን አዲስ ሰማያዊ ተፈጥሮ እንደተቀበለ ተነግሮናል። ቀድሞ የነበረው ምንም እንኳ ከሥጋ ወላጆች የተገኘውን ያንኑ ሰው ሆኖ ቢቀጥልም፥ ዳግም ተወልዶ በክርስቶስ ኢየሱስ አዲስ ፍተረት ይሆናል። ምንም እንኳ ከእግዚአብሔር ቢወለድና አዲስ ሰማያዊ ቢኖረው፥ የሥጋ ድካምና የኃጢአት ተፈጥሮው ወደ ሰማይ ተፈጥሮ እስኪወሰድ ድረስ አብረውት ይኖራሉ።

በ1ኛ ዮሐንስ 1:8 እና 10 ኃጢአትን በተመለከተ ምንም ዓይነት ድፍረት እንዳይኖረን ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶናል። በመጀመሪያ፥ ክርስቲያኖች ኃጢአታዊ ተፈጥሮ የለንም ብለው እንዳይናገሩ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቷቸዋል፦ "ኃጢአት የለብንም ብንል ራሳችንን እናስታለን፥ አውነትም በእኛ ውስጥ የለም።" ይህ በግልጥ የሚመለከተው የክርስቲያኑን የኃጢአት ተፈጥሮ ነውና ባልዳኑት ላይ ልንጠቀምበት እንችልም። መልእክቱ የተጻፈው ለአማኞች ሁሉ ነው። ይህ ጥቅስ አንዳንድ ዕድለ ቢሶች፥ ያልበራላቸውና ያልተቀደሱ ክርስቲያኖችን ያመለክታል ብሎማሰብ ስሕተት ነው። እዚህ የመደብ ልዩነት የለም። ይህ የእግዚአብሔር መንፈስ ዳግም የተወለደውን ሰው ሁሉ በተመለከተ የሰጠው ምስክርነት ነው። ማናቸውም ኃጢአታዊ ተፈጥሮ እንደሌለው የሚናገር ሰው እራሱን ያሳተ ነው አውነትም በውስጡ የለም። ይህ ምንባብ ከኃጢአታዊ ተፈጥሮ ነጻ ነን ለሚሉ ክርስቲያኖችና ነጻ ስለመሆናቸው እራሳቸውን በራሳቸው ለማሳመን የሚጥሩትን "ለማረም" የታቀደ መሆኑ ግልጥ ነው። እራሱን በራሱ ያረካ አእምሮ የግድ ከእግዚአብሔር ነው ማለት አይደለም።

በዚሁ ክፍል ክርስቲያኖች የአሮጌው ተፈተሮ ፍሬ የሆነውን ኃጢአት አላደረግንም ብለው እንዳይናንሩ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቷቸዋል፦ "ኃጢአትን አላደረግንም ብንል ሐሰተኛ እናደርገዋለን፥ ቃሎም በእኛ ውስጥ የለም" (1ኛ ዮሐ. 1:10)። ከዚህ የበለጠ ግልጥ ነገር የለም። ክርስቲያን ኃጢአት እንዳላደረገ ተደርን ትምህርት ሊሰጥ ይችላል፤ ከላይ ያየነው ጥቅስ የእግዚአብሔር መንፈስ ምስክርነትን የያዘ ሲሆን፥ ሰው ኃጢአት እንዳላደረገ ለሚያስተምር ሁሉ የተግሣጽ ቃል ነው። ይህም

ያልተቀደሱና የተወሰኑትን ብቻ ሳይሆን፥ ክርስቲያኖችን *በሙሉ* የሚመለከት ነው። ከዚህ ታላቅ የተማግጽ ክፍለ-ምንባብ መራቅ ማለት፥ ቃሉን ውሽታም ማድረግና ''ቃሉ በእኛ ውስተ የለም'' የሚለውን እውነት ማረ*ጋ*ገተ ነው።

እንዲህ ከሆነ የኃጢአት ምንጩ አዲሱ መስኮታዊ ተፈጥሮ ሳይሆን ኃጢአታዊ ተፈተሮ ነው። ይህ ጠቃሚ እውነት በዚሁ መልእክት ክርስቲያን አዲሱን መለኮታዊ ባሕርይ ከመቀበሉ በፊት በዘልማድ ያደርግ እንደነበረው ኃጢአትን *አያደርግም* በሚለውና የኃጢአት *ምንጭ* በመለኮታዊው ባሕርይ ውስጥ መገኘት አይችልም በሚለው ክፍል ውስጥ ተጠቁጧል። "ከእግዚአብሔር የተወሰደ ሁሉ ኃጢአት አያደርግም፥ ዘሩ [መለኮታዊው ባሕርይ] በእርሱ ይኖራልና፤ ከእግዚአብሔርም ተወልጿልና [ዘሩ] ኃጢአትን ሊያደርባ አይችልም" (1ኛ ዮሐ. 3፡9)። አዲሱ ባሕርይ ከእግዚአብሔር የተገኘ መሆኑ ባልጥ ነው፤ ከዚህም ባሕርይ የተነግ እርሱ በውስጡ የሚኖርበት ሰው ከመዳኑ በፊት በዘልማድ ያደርግ እንደነበረ አሁን ኃጢአት አያደርግም። ኃጢአት ከእግዚአብሔር ከሆነው አዲስ ተፈጥሮ ሲመነጭ አይችልም። ክፍለ-ምንባቡ ክርስቲያኖች ኃጢአት እንደማይሠሩ ወይም *የተወሰኦ* ክርስቲያኖች ኃጢአትን አይሠሩም በማለት አይናንርም። ምክንያቱም በዚህ ክፍል የሚታይ ምንም የክርስቲያኖች መደብ የለም፤ የተጠቀሰው ነገር "ከእግዚአብሔር የተወለዱትን" ሁሉ የሚመለከት ነው።

በተጨማሪም በአማኙ ውስጥ ሁለት ባሕርያት ከመኖራቸው የተነሣ፥ አዲሱ ባሕርይ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት፥ አሮኔው ባሕርይ ደግሞ በሥጋ አማካይነት እንደሚቀዋወሙ በቅዱሳት መጻሕፍት ተመዝግቧል፦ "ነገር ግን አላለሁ፥ በመንፈስ ተመላለሱ፤ የሥጋንም ምኞት ከቶ አትፈጽሙ። ሥጋ በመንፈስ ላይ መንፈስም በሥጋ ላይ ይመኛልና፥ እነዚህም እርስ በርሳቸው ይቀዋወማሉ። ስለዚህም [ማለትም በመንፈስ ስትመላለሱ] የምትወዱትን ልታደርጉ አትችሉም" (ንላ. 5፡16-17)።

የዚህ እውነታ ሌላ ገጽታ ከሮሜ 7:15-8:4 ባለው ክፍል በረጅሙተነግሯል። አሮጌው "እኔ" ከአዲሱ "እኔ" ጋር ጠንካራ ትግል እንዳለው ከምንባቡ ይታያል። አንዳንድ ጊዜ ይህ ክፍለ-ምንባብ የሚናገረው ሐዋርያው ከመዳኑ *በፊት* የነበረውን የሕይወት ልምምድ ነው ይባላል። አባባሉ ልክ እንደሆነ አድርን መውሰድ አስቸ*ጋሪ* ነው። ይህን የመሰለ የውስጥ ፍልሚያ በጠርሴሱ ሳውል ወይም በማንም ያልዳነ ሰው ውስጥ እንደሚገኝ ሆኖ በመጽሐፍ ቅዱሳዊ መንገድ ሊዘረዘር አይችልም።

የጠርሴሱ ሳውል ''ጎስጳላ ሰው'' ሳይሆን፥ ''በበን ሕሊና ሁሉ'' (ሐዋ. 23:1) የኖረ በራሱ ሥራ የረካ ፈሪሳዊ፥ ''ስለ ሕግ ቢጠየቅ ነቀፋ የሌለበት'' (ፌልጵ. 3:6) ነበር። ይህ ፕልቅ ፍልሚያ የተጀመረው ''በእግዚአብሔር ሕግ ደስ የሚሰኝውን የውስጡን ሰው'' (ሮሜ 7:22) በሚለማመድበት ጊዜ ነው።

አንዳንድ ጊዜም ይህ ክፍለ-ምንባብ የሚናገረው በሙሴ ሕግ ሥር ስላለው አይሁዳዊው ጳውሎስ እንጂ አሕዛብ ስለሆነ ሰው አይደለም፥ ምክንያቱም የሙሴ ሕግ የተሰጠው ለአይሁድ ብቻ ነው የሚል አባባል አለ። የሙሴ ሕግ ለአሕዛብ ያለመሰጠቱ እርግጥ ነው። የዚህ ክፍለ-ምንባብ ዋና ዓላማ በሕግ ሥር ያለን አንድ አይሁዳዊ፥ አይሁዳዊ የሚያሰኙትን ባሕርያት ለመዘርዘር አይደለም፤ የሚያቀርበው ቅዱስ የሆነን ሰው ሲሆን፥ ያም ሰው ከሰው ደካማነት ብቻ ሳይሆን፥ "በሥጋው" ውስጥ ከሚኖረው ተዋጊ ኃይልም የተነሣ እንደ እግዚአብሔር ፌቃድ ለመኖር ካለመቻል ጋር የተጋፈጠ ነው። የሙሴ ሕግ የእግዚአብሔርን ግልጥ አሳብና ፌቃድ የሚገልጥ ምሳሌ ነው። በአሁት ዘመን የእግዚአብሔርን አሳብና ፌቃድ በራስ ብርታት መፈጻሙ፥ ቀደም ብሎ እንደተመለከትነው የሙሴን ሕግ በሰብአዊ ጥረት መጠበቁ ለአይሁድ ያዳግታቸው ከነበረው በላይ ለአማኝ የሚያስቸግርና የሚከብድ ነው። ከዚህ እውነት የተነሣ የዚህን ዘመን ፍልሚያችንን "በሥጋ ክንድ" የምንሞክረው ከሆነ ንስቋሎች መሆናችንን እጅጉን እናየዋለን።

በአዲስ ኪዳን እንደተጠቀሰው የእግዚአብሔር "ሕግ" ማለት አንዳንድ ጊዜ "የሙሴ ሕግ" ማለት ሳይሆን፥ በዚህ ዘመን ለሕዝቡ ያለው ፈቃድ ማለት ነው። በዚህ ክፍል የተጠቀሰው ፍልሚያም በጠቅላላው በ"ክፉ" እና "በመልካም" መካከል እንጂ፥ በሙሴ ሕግ አይደለም። በሮሜ ሰባት የሚታዩት በጸጋ ሥር ያሉ አማኞች ካልሆኑ፥ በሮሜ ስምንት ያሉትም እነርሱ አይደሉም። ከአንድ ምዕራፍ ወደ ሌላው መሻገር የትምህርቱ ተግባራዊነት ወይም የግንዛቤው መቋረጥ አይደለምና። በዚህ ዓውደ-ምንባብ ውስጥ ቀደም ብሎ የሙሴ ሕግ ወደ ጎን ተደርጎ ነበር (ሮሜ 6፡14 እና 7፡1-6)። ግልጥ ሆኖ የቀረበው አዲሱ የክርስቶስ ሕግ (1ኛ ቆሮ. 9፡21፤ 7ላ. 5፡2፤ ዮሐ. 15፡10)፥ "በክርስቶስ ያለ ሕይወት" (ሮሜ 8፡2)፥ ወይም መንፈስ ቅዱስ በአማኙ ውስጥ የሚያፈራው ፍሬ ነው።

በዚህ ክፍለ-ምንባብ መንፈስ ቅዱስ አልተጠቀሰም። ስለዚህም ፍልሚያው በመንፈስ ቅዱስ እና ''በሥጋ'' መካከል ሳይሆን፥ በአዲሱ ''እኔ'' እና በአሮጌው ''እኔ'' መካከል ነው። ይህ የሚያመለክተው ለጊዜው ከመንፈስ ቅዱስ ኃይል የተለየን፥ የእግዚአብሔርን ሕግ ሁሉና የማይለወጠውን "ሥጋ" እየተፋለመ ያለውን አዲሱን "እኔ" ማለትም ዓግም የተወለደን ሰው ነው። እዚህ ላይ በጣም አስፈላጊ ተያቄ ይሰነዘራል፤ ያም፥ አንድ ዓግም የተወለደ ሰው ያለ መንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔርን ፌቃድ ሁሉ ሊፈጽም ይቻለዋልን? የሚል ይሆናል። መልሱ ግልጥ ነው። ዓግም የተወለደ ሰው ምንም እንኳ በእግዚአብሔር ሕግ ደስ ቢሰኝ፥ (ማንም ያልዓነ ሰው በዚህ ሕግ ደስ አይሰኝም፥ ሮሜ 3፡10-18 እና 1ኛ ቆሮ. 2፡14ን ይመልከቱ) በክርስቶስ ሞትና በመንፈስ ቅዱስ ኃይል አጣካይነት ለመኖር የሚያስችለውን የመለኮት ኃይል ማወቅ አለበት (ሮሜ 7:25 እና 8፡2)። ይህ ካልሆነ በቀር ውጤቱ የማያቋርጥ ሽንፊት ነው።

ይህ ክፍለ-ምንባብ (ሮሜ 7፡15-24) ከመጠነኛ ትርጓሜ *ጋ*ር እንደሚከተለው ነው:- "15[እኔ፥ አዲሱ ሰው] የምጠላውን ያን [እኔ፥ አሮጌው ሰው] አደር*ጋ*ለሁና፥ ዳሩ ግን [እኔ፥ አዲሱ ሰው] የምወደውን እርሱን [እኔ፥ አሮጌው ሰው] አላደርገውም። 16[እኔ፥ አዲሱ ሰው] የጣልወደውን ግን [እኔ፥ አሮጌው ሰው] የጣደርግ ከሆንሁ ሕግ [ወይም ለእኔ የሆነው የእግዚአብሔር ፈቃድ] መልካም እንደሆነ እመሰክራለሁ። ਾእንደዚህ ከሆነ ያን የ<mark>ማደርገው</mark> አሁን እኔ [አዲሱ ሰው] አይደለሁም፥ በእኔ የሚያድር ኃጢአት [አሮጌው ሰው] ነው እንጂ። ፡፡በእኔ [በአሮጌው ሰው] ማለት በሥ*ጋ*ዬ በን ነገር እንዳይኖር አውቃለሁና፤ ፈቃድ አለኝና፥ መልካሙን ባን ማድረባ የለኝም። 19[ኢኔ፥ አዲሱ ሰው] የማልወደውን ክፉን ነገር [እኔ፥ አሮጌው ሰው] አደር ጋለሁና፥ ዳሩ ግን [እኔ፥ አዲሱ ሰው] የምወደውን በጎውን ነገር [እኔ፥ አሮጌው ሰው] አላደርገውም። 20[እኔ፥ አዲሱ ሰው] የማልወደውን [እኔ፥ አሮጌው ሰው] የማደርባ ከሆንሁ ባን ያን የጣደርገው አሁን እኔ [አዲሱ ሰው] አይደለሁም፥ በእኔ የሚኖር ኃጢአት [አሮጌው ሰው] ነው እንጂ። 21እንግዲያስ [እኔ፥ አዲሱ ሰው] መልካሙን አደርግ ዘንድ ስወድ በእኔ [በአሮጌው ሰው] ክፉ እንዲያድርብኝ ሕግን [የሙሴ ሕግ አይደለም] አገኛለሁ። 22በውስጡ ሰውነቴ በእግዚአብሔር ሕግ ደስ ይለኛልና፥ 23ነገር ግን በብልቶቼ [በአሮኔው ሰው] ከአእምሮዬ [በእግዚአብሔር ሕግ ደስ ከሚሰኘው አዲስ ሰው] ሕግ ጋር የሚዋጋውንና በብልቶቼ ባለ በኃጢአት [አሮጌው ሰው] ሕግ የሚማርከኝን ሌላ ሕግ አያለሁ። ²⁴እኔ ምንኛ **ጎስ**ቋላ [ክርስቲያን] ሰው **ነኝ! ለዚህ ሞት ከተ**ሰጠ ሰውነት ማን ያድነኛል?"

ከላይ ያየነው ክፍለ-ምንባብ ሲያልቅ ለተሰነዘረው ትልቅ ተያቄና የጭንቀት ጩኸት መልሱ በሚቀጥለው ጥቅስ (ሮሜ 8፡2) ተሰጥቷል፦ "በክርስቶስ ኢየሱስ ያለው የሕይወት መንፈስ ሕግ ከኃጢአትና ከሞት ሕግ አርነት ነጻ አውጥቶኛልና።" ይህ ከሙሴ ሕግ ነጻ ከመውጣትም ይበልጣል። ከኃጢአት [ከአሮጌው ሰው] እና ከሞት [የአርሱ ውጤት ከሆነው፥ ሮሜ 6፡23ን ይመልከቱ] ቅጽበታዊ አርነት ነው። የዚህ አርነት ውጤት ምዕራፍ ሰባት ውስተ ከሰፈረው ጉስቁልና ተቃራኒ በሆነውና ምዕራፍ ስምንት ውስተ በተጻፈው ብፅዕና ተገልጧል። በአንዱ ውስተ የምናገኘው ምስኪንና ተሸናፊ "የኔ" ሲሆን፥ በሌላኛው ደግሞ በመንፈስ ቅዱስ ብቃትን ያገኘውንና አሸናፊ የሆነውን "የኔ" ነው። እንግዲህ በመንፈስ ቅዱስ "ሕግ" ወይም ኃይል አርነት ልንወጣ ይገባናል። ነገር ግን ትኩረቱ በሮሜ 7፡25 ላይ በተጻፈው ሐቅ፥ ማለትም "በክርስቶስ ኢየሱስ በጌታችን" በተከናወነው ሥራ መሆን አለበት። አርነት የወጣነው በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ነው፤ ነገር ግን ይህ ነገር ሊሆን የቻለው ጽድቅን በተላበሰ መንገድ በመስቀሉ፥ በሞቱና በመቀበሩ ከአርሱ ጋር ኅብረት በኖረን በክርስቶስ ኢየሱስ በጌታችን አማካይነት ነው።

የአማኝ ከክርስቶስ *ጋር መ*ሞት

መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ክርስቶስ ሞት የሚሰጠን ብቸኛ ምክንያት ምትክ መሆኑ ነው። ክርስቶስ የሌሎችን ቦታ ወስዶ ነበር። ይህ ከግምት በላይ የሆኑ ውጤቶችን ያስገኘና ከግምት በላይ የሆነ ክንዋኔም ነበር። በአማኙ ዘንድ የክርስቶስ ሞት ያደረገውን ነገር እስከተወሰነ ደረጃም ቢሆን ከመረዳት የበለጠ መሠረታዊ ነገር የለም። በዚህ ታላቅ ጭብተ ላይ ብዙ ትምህርት ሊኖር ይገባል። የጌታ እራት ሥርዓት (ቅዱስ ቁርባን) በሚከናወንበት ጊዜ ሞቱን የማስታወሳችን አንዱ ውጤት፥ ስለ ሞቱ ትርጉምና ዋጋ ያለን እውቀት በተልቀት መጨመሩ ነው። እንጀራውን በሚቆርሱበት ጊዜ በመንፈሳቸው የእርሱ ሞት ነገር የሚሰማቸው ክርስቲያኖች፥ ክርስቶስ ለእነርሱ የከፈለውን መሥዋዕት ዋጋ በማስተዋል ረንድ በጣም ትጉህ መሆናቸው በግልጥ ይታያል። ደቀ መዛሙርቱ በሳምንቱ መጀመሪያ ቀን እንጀራውን ለመቁረስ ይሰበሰቡ ነበር (ሐዋ. 20:7)። በዚህ ጠቃሚ ጉዳይ ላይ ጌታ የሚመኝላቸውን ነገር ምንነትና የሥርዓቱን ዋጋ በራሳቸው ሕይወት አውቀውታል። የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው፥ የአዳኙን የተፈጸመ ሥራ በተመለከተ የልቡ አድናቆት ሁልጊዜ መጨመር አለበት። በዚህ የጌታ እራት ገበታ ላይ ሞቱን በታጣኝነት የማሰቡ ዕድል የተሰጠንም ለዚህ ነው።

የእግዚአብሔር ልጅ እስከ ሞት ድረስ በመሠቃየቱ የኃጢአታችንን ቅጣት ተቀብሎልናል። ቅዱስ የሆነው እግዚአብሔር ኃጢአተኞችን ያለምንም ቅጣት ወደ ደኅንነት ጻ*ጋ*ው እንዲቀበል ሊያደርግም ችሏል። ኃጢአተኞች አሁን ማድረግ ያለባቸው ነገር ክርስቶስ ለእነርሱ የፈጻመውን የምትክነት ሥራ መቀበል ነው። ሰዎች አሁን በፌታቸው የቀረበላቸው አንድ ነገር አዳኙን በግል ማመን ሲሆን፥ የሚፈረድባቸውም በእግዚአብሔር ልጅ ስላላመታ ብቻ ነው (ዮሐ. 3:18፤ 2ኛ ቆሮ. 5:19)።

በተመሳሳይ ሁኔታ ኃጢአትን በተመለከተም ለአማኙ በክርስቶስ ሞት በኩል አንድ ቀጥተኛ እውነት ተከናውኖለታል። በዚያ ሞት አማካይነት ቅዱስ ለሆነው እግዚአብሔር አሮጌውን ባሕርይ አሁን ሳይፈርድበት ሊቆጣጠረው የሚችልበትና ለአማኙ ደግሞ በዚያ ኃይል ነጻ ሊወጣ የሚችልበት መንገድ በጽድቅ ተዘጋጅቷል። ሰዎች ሁሉ የፈጻሙት ኃጢአት በክርስቶስ ሞት አማካይነት ቃጣቱ በእርሱ ላይ ሆኗል። ከዚህም የተነሣ የእግዚአብሔር ልጆች ለሆኑት የኃጢአት ኃይል ተፈርዶበታል፥ ቅስሙም ተሰብሯል። የዚህ ሁሉ ነገር ክንውን ለአእምሮ የሚከብድ ነገር ነው፤ ምክንያቱም ኃጢአት በመጀመሪያ ደረጃ በእግዚአብሔር ላይ የሚፈጸም በደል ሲሆን፥ በዚህ በደል ላይም አስፈላጊውን እርምጃ መውሰድ የሚችለው እርሱ ብቻ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ የኃጢአትን ምስል የሚስልልን ከሰማያዊ አንጻር እንደሚታይ አድርን ነው። በተጨማሪም በኃጢአት ሳቢያ በእግዚአብሔር ላይ የተፈጠረውን ችግር በመግለጥ፥ ትክክለኛውን የመፍትሔ ሁኔታና መንገድ ይዘረዝራል።

አሁን በመመልከት ላይ ያለነው ጭብጥ የሚያጤነው፥ የክርስቶስን ሞትና ይህም ሞት የእግዚአብሔር ልጅ በሆነ ሰው የኃጢአት ተፈጥሮ ላይ ከሚያመጣው መለኮታዊ ብያኔዎች ጋር ያለውን ግንኙነት ነው። የእነዚህ ፍርዶች አስፈላጊነትና ብያኔዎቹ ለእኛ አሁን ሙሉ በሙሉ የመፈጸማቸው ድንቅ መገለጥ በሮሜ 6፡1-10 ተገልጧል። ይህ ክፍለ-ምንባብ "በመንፌስ መመላለስ" የመቻል መሠረትና ቋልፍ ነው። እዚህ ላይ ክርስቲያኖች "በኃጢአት ጸንተው መኖር" እንደማይገባቸውና "በአዲስ ሕይወት መመላለስ" እንደሚችሉ ተገልጧል። "ኃጢአት አይገዛችሁም" ደግሞም ከእንግዲህ "የኃጢአት ባሪያዎች" መሆን አያስፈልገንም። እስከዚህ ድረስ ነው ጌታ በመስቀሉ ያከናወነልን። የእርሱ ሞት የሚያሳስበን በከበረው ስፍራ የሚገኘውን ዘላለማዊ ብፅዕናችንን ብቻ ሳይሆን፥ የአሁኑን አረማመቶችንንም ጭምር ነው። የየዕለቱ ሕይወታችን ብቃት በፊቱ ምንኛ ጠቃሚ ነው!

እግዚአብሔር የሰው ልጅ በዕለታዊ ትሮው በሚፈጽማቸው ኃጢአቶች ላይ ተገቢውን ከመፈጸሙ በፊት በሰው አሮጌ ተፈጥሮ ላይ ፍርድ ይሰጣል። ምክንያቱም ሰው የሚፈጽማቸው ኃጢአቶች የዚህ "የአሮጌው ተፈጥሮ" ውጤቶች ናቸው። በዕለት ትሯችን በምንበድለው ሳይቀጣን የችግራችን ሥር በሆነ ነገር ላይ አስቀድሞ መፍረዱ የእግዚአብሔርን ምሕረትና ታላቅነት ነው የሚያመለክተው። በሌላ አባባል እግዚአብሔር የበሽታችንን ክስተት ሳይሆን፥ ሥሩን ነው ነቅሎ የሚጥለው። እግዚአብሔር ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን በመስጠት ለሰው ልጆች ሁሉ የሚሆን ምትካዊ ሞትን እንዲሞትልን አድርጓል። በዚህም የሰው ልጆች ከኃጢአት ኃይል ነጻ የምንሆንበትን ደኅንነትን ለግሶናል።

ከክርስቶስ *ጋ*ር "እንደተሰቀልን" (ሮሜ 6፡6፤ 7ላ. 2፡20)፥ "እንደሞትን" (ሮሜ 6፡8፤ 2ኛ ጢሞ. 2፡11)፥ እንደተቀበርን (ሮሜ 6፡4) ተገልጧል። በእግዚአብሔር ዓይን ከክርስቶስ *ጋ*ር ፍጹም አንድ ሆነን ስለምንታይ፥ እንዲህ ለማለት እንችላለን፦ "እኛ ከክርስቶስ *ጋ*ር አብረን በመስቀል ተሰቅለናል፥ ሲሞትም ሞተናል፥ ወደ መቃብር ሲወርድም አብረነው ተቀብረናል።"

እንዲሁም ክርስቶስ በእግዚአብሔር ክብር ከሙታን እንደተነሣ (ማለትም በአካል፥ ሮሜ 6፡4) እኛም "በአዲስ ሕይወት ለመመላለስ" ሕያው ሆነን ወደ አዲስ ሕይወት ተነሥተናል (ማለትም መንፈሳዊ ትንሣኤ፥ ሮሜ 6፡4-8፥ 11)። በክርስቶስ ትንሣኤ የተገለጠው የእግዚአብሔር ክብር፥ በዕለታዊ ኑሯችን በኃጢአት ከመውደቅ እየታደገ በንጻነት ሲያመላልሰን ይታያል። ትንሣኤ ከሞት መመለስን ብቻ ሳይሆን፥ ሰው "የትንሣኤ ሕይወት" ስሜቶች ሁሉ እንዲኖሩት የሚያደርግ ነው።

በመጀመሪያዎቹ የሮሜ መጽሐፍ አምስት ምዕራፎች ጳውሎስ "ጻድቅ ከሆነው የእግዚአብሔር ቁጣ" የመዳናችንን አሳብ ገልጧል። በምዕራፍ ስድስት ግን ዘወትር በኃጢአት ከመመላለስ ሕይወት መውጣታችንን የሚገልጠውን የደኅንነት ክፍል ነው ያመለከተው። ይህ ዓይነቱ ሕይወት እውን የሚሆነው፥ ጳውሎስ አስቀድሞ የገለጠውን የደኅንነት ምሥጢር በተለማመደ ሰው ውስጥ ነው። ይህ ዐውደ-ምንባብ ሲጀምር፥ ጳውሎስ ሰው ለራሱ ሊመልሰው የሚገባ ጥያቄን ይጠይቃል። "እንግዲህ ምን እንላለን? ጸጋ እንዲበዛ በኃጢአት ጸንተን እንኩርን? አይደለም። ለኃጢአት [አሁን] የሞትን እኛ ወደፊት እንዴት አድርንን [ያለማቋረጥ] በእርሱ እንኖራለን?" (ሮሜ 6፡1-2)

"በኃጢአት ጻንተን እንኑርን?" በኃጢአት የተጨማለቀ ሕይወት ጻድቅ የሆነን የእግዚአብሔር ቤተሰብ ሕይወት አያመለክትም። መጽሐፍ ቅዱስ ከክርስቶስ ኃር አንድ በመሆናችን "ለኃጢአት እንደሞትን" ያስተምረናል። ኃጢአት እንድናደርግ የማንገደድ መሆናችንን ነው ይህ የሚያመለክተን። ይህ የሆነው ቀድሞ ኃጢአትን አዘውትረን እንድንፈጽም የሚያስንድደን "አሮጌው ተፈተሮ" ስለተፈረደበትና ይገዛን የነበረበት ኃይልም በጌታ ስለተሰበረ ነው። በተጨማሪም የእግዚአብሔርን ሥራ ለመሥራት እንድንችል ''አዲስ ተፈጥሮ'' ተሰጥቶናል።

ታዲያ "ለኃጢአት መሞት" ማለት ምን ማለት ነው? ኃጢአትን ከማድረግ ፌድሞ የተቆጠበ ክርስቲያን አለ ማለት ነውን? የእግዚአብሔር ቃል አማኞች ሁሉ "ለኃጢአት መሞታቸውን" ያስተምራል። እንዴት ነው ታዲያ ይህን ምሥጢርና የሚቃረን የሚመስል አሳብ ማብራራት የሚቻለው? አጣኞች ሁሉ በዕለታዊ ኑሯቸው ኃጢአት መሬጸምን አላቆሙም። በመሆኑም ይህ እውነት ''ልምምዳዊ'' (ማለት አውቀነው፥ ሆን ብለን በራሳችን ተረት የምናከናውነው) ሳይሆን "ስፍራዊ" (ማለት አንድ የተከናወነልንና ተረታችን ያልተጨመረበት) ጉዳይ መሆኑን ነው የሚያመለክተን። እግዚአብሔር አማኞችን ሁሉ ከክርስቶስ *ጋ*ር በመስቀል እንደሞቱ ነው የሚቆተራቸው። ይህ በመሆኑ አሁን "ለእግዚአብሔር ሕያው በመሆንን ''በአዲስ ሕይወት መመላለስ'ን እንችላለን። በእግዚአብሔር ዓይን ነው እኛ "ለኃጢአት የሞትነው" (ቈላ. 3፡9 እና ኤፌ. 4፡22-24ን ይመልከቱ)። እግዚአብሔር እንዲህ አድርን ስለሚመለከተን፥ እኛም እንደዚሁ ራሳችን እንድናይ ታዘናል። "ለኃጢ**አት እንደምትን...ለእ**ግዚአብሔር ሕያው እንደሆንን" አድርገን ራሳችንን "እንድንቆተር" ተጽፏል (ሮሜ 6:11)። ስለዚህ "ለኃጢአት እንደሞትን ከቆጠርንንነ፥ ከእንግዲህ ኃጢአትን ማድረግ እንደማይገባን እንረዳለን። በማዘውተር ኃጢአትን እንድንሠራ ከዚህ ቀደም ይቆጣጠረን የነበረው "የኃጢአት ተፈተሮ" ኃይል በእግዚአብሔር ተፈርዶበታል። ከእንግዲህ የኃጢአት ባሪያዎች አይደለንም፥ አዲስ ጌታ ነው ያለን። ለዚህ ጌታ ለመታዘዝ እንችላለን፥ ይገባናልም (ሮሜ 6፡ 16-22)።

በእርግጥ አሁንም ኃጢአትን የማድረግ ዝንባሌ አለን። ይህ ልንቆጣጠረው የሚቻለን ስላልሆነ፥ እግዚአብሔር መንፌስ ቅዱስን በልባችን በማኖር የምንችልበትን ኃይል ሰጥቶናል። ቢሆንም ከኃጢአት ነጻ ያደርገን ዘንድ አስቀድሞ "የኃጢአትን ተፈጥሮ" ሊፈርድበት ይገባል። ፍርዱን በመስቀል ላይ በመፈጸም ሁሉን ቻይ የሆነ መንፈሱን ሰጥቶናል። በዚህ የትንሣኤ ኃይል ላቅ ወዳለ መንፈሳዊ ሕይወት ልንሽ ጋገር ነው ነጻ የወጣነው።

ከዚህም ቀጥሎ አማኝ አሁን ከክርስቶስ ሞት ጋር ያለው ግንኙነት ከኃጢአት ኃይል ነጻ የመውጣትን መሠረት እንደሚተል ሆኖ ጠቃሚ ማብራሪያ ቀርቧል። መጀመሪያ በአጭሩ (ሮሜ 6፡3-4)፥ ቀጥሎ ደግሞ ይኽው እውነት ተደግሞ በዝርዝር ተብራርቷል (ሮሜ 6፡5-10)። ከክርስቶስ ጋር የመሞታችንን እውነት የሚያመለክተው የውኃ ጥምቀት ሥርዓት ጠቃሚነት በዚህ ውይይት የሚነሣ አይደለም። የውኃ ጥምቀት አስፈላጊ የሆነ ቢሆንም፥ ጌታ ከፈጸመው ድንቅ ሥራ ጋር የማይወዳደር ምሳሌያዊ ሥርዓት ነው። ማንኛውም በሰው የሚከናወን ሥርዓት እዚህ የተብራራውን ነገር ሊፈጽም አይችልም። በክርስቶስ መጠመቃችን እግዚአብሔር እኛን በጌታ ውስጥ የማስቀመጡ ድርጊት እንጂ ሌላ አይደለም (ከገላትያ 3፡27 ጋር ያነጻጽሩት)። በግልጥ እንደሚታየው ድርጊቱ አካሉ እንድንሆን በመንፈስ ቅዱስ መጠመቃችን ነው (1ኛ ቆሮ. 12፡13)። "በክርስቶስ የተጠመቅን" በዚህ እንጂ በሌላ አይደለም። በመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት ከእርሱ ጋር አጥብቀን ከተባበርንና "በአርሱ ውስጥ" ከተደረግን አርሱ ከሆነውና ካደረገው ጋር ተካፋዮች ሆነናል። እርሱ የእግዚአብሔር ጽድቅ ነው። ቅዱሳት መጻሕፍት እንደሚያስተምሩን እኛም በአርሱ ሆነን የእግዚአብሔር ጽድቅ ታደርንናል (2ኛ ቆሮ. 5፡21)። በውድ ልጁ ተቀበለን (ኤፌ. 1፡6)። እኛ "በአርሱ" በመሆናችን ምክንያት ይህ ሁሉ አውነት ነው።

እንዲሁም ደባሞ እርሱ ለእኛ ምትክ ሆኖልናል። ስለዚህ *በአርሱ ውስዋ* ስለሆን ወይም ስለተጠ**መ**ቅን፥ እርሱ ያደረገው ይቆጠርልናል። የዚህ ክፍለ-ምንባብ ማስረጃ አሳብ የተመሠረተው ከእርሱ *ጋር በመጠመቃችን ወይም ከክርስቶስ ጋር አካላዊ አንድነት በማግኘታችን* ላይ ነው፥ "ወይስ ከክርስቶስ ኢየሱስ *ጋ*ር አንድ እንሆን ዘንድ የተጠመቅን ሁላችን ከሞቱ *ጋ*ር አንድ እንሆን ዘንድ እንደተጠመቅን አታውቁምን?" (ሮሜ 6:3)። *''ብሕርሱ'' መሆናችን* እርባጥ የመሆኑን ያህል፥ በሞቱ *ያስገኘውን በረከትም* ተካፋዮች ነን። ምንባቡ እንዲህ በማለት ይገልጣል፦ "ከምቱ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ በተምቀት ከእርሱ ጋር ተቀበርን" (ከቈላስይስ 2:12 ጋር ያንጻጽሩት)። እንዲህ በመሆኑም በእርባጥ የመሰቀሱ (ቁ.6)÷ የሞቱ (ቁ.8)÷ የመቀበሩ (ቁ.4)÷ እና የትንሣኤው (ቁ.4÷ 5÷ 8) ተካፋዮች ነን። የተካፋይነታችንን ጠቃሚነት ያህልም ከእርሱ *ጋ*ር ተሰቅለናል፥ ሞተናል፥ ተቀብረናል እንዲሁም ተነሥተናል። በኢየሱስ ክርስቶስ መጠመቅ ድርጊት ሲሆን፥ አብረን መስቀላችን፥ መምታችን፥ መቀበራችንና መነሣታችን የተካፋይነታችን ፍሬ ነገሮች ናቸው። አንዱ *ምከንያቱ* (መነሻው) ሲሆን፥ ሌሎቹ *ውጤቶቹ* ናቸው። ይህ ሁሉ የሆነው አንድ ታላቅ ሰማያዊ ዓላማን ለማስጨበተ ማለትም፥ ''ክርስቶስ በአብ ክብር ከሙታን እንደተነሣ እንዲሁ እኛም በአዲስ ሕይወት እንመላለስ ዘንድ" (ሮሜ 6:4) ወይም በአዲስ የሕይወት መመሪያ እንድንመላለስ ነው። የኛ *''መመላለስ''* እንግዲህ ሰማያዊው ግብ ነው። ክርስቶስ በፋንታችን ሞተ። እኛ የተፈረደብን ነበርን። እርሱ ግን ምትካችን ሆነልን።

እንዲህ በመሆኑም ምትካችን በሠራው ሥራ ሁሉ ተካፋዮች ተደርገን ተቆጠርን። እርሱ የሠራው ሥራ እግዚአብሔር "በአሮጌው ሰዋችን" ላይ ሊፈጽም የወደደውን ጽድቅ የተሞላ ቅጣት ለዘላለም ከማሟላቱም ሴላ እግዚአብሔርን ደስ ለሚያሰኝ መመሳለስ በሩን ከፍቶልናል (2ኛ ቆሮ. 5:15ን ይመልከቱ)።

ክፍለ-ምንባቡ እየቀጠለ ሲሄድ ይህ ከክርስቶስ *ጋ*ር ተካፋዮች የመሆናችን አውነት በድ*ጋ*ሚና በብዙ ዝርዝር ቀርቧል፡- "ሞቱንም በሚመስል [በግሪክኛ አንድ መሆን ማለት ነው፥ ሮሜ 8፡3 እና ፊልጵ. 2:7ን ይመልከቱ] ሞት ከእርሱ ጋር ከተባበርን [ይህ ቃል በአዲስ ኪዳን እዚህ ብቻ የተጠቀሰ ሲሆን መከተል፥ መገናኘት፥ አብሮ ማደግ ማለት ነው]፥ ትንሣኤውን በሚ*መ*ስል ትንሣኤ ደባሞ [ለአ*ሁን*ና ለዘላለም] ከርሱ *ጋ*ር እንተባበራለን።" ቀድሞውኑ ከክርስቶስ *ጋ*ር በመንፈስ ቅዱስ ተምቀት አማካይነት (1ኛ ቆሮ, 12፡12-13) በስፍራ ረንድ ከኃጢአት ፍርዶች ነጻ ወደሚያደርገንና የትንሣኤውን ዘላለማዊ ኃይልና ድል ወደሚያለማምደን ነጻነት ገብተናል። ''የኃጢአት [የአሮጌው ሰው] አገልጋዮች እንዳንሆን የኃጢአት ሥጋ ይሻር ዘንድ የኛ የመማለጥ ኃይላችን በአካል በኩል ነው። ይህ አገላለጥ ጥቅም ላይ የዋለው የኃጢአትን መከሠት በተመለከተ ነው። አካሉ አልተደመሰሰም፤ ነገር ግን የኃጢአት ኃይልና የሚከሠትበት መንገድ ሊከሽፍ ይችላል። ቁተር 12ን ይመልከቱ]፥ አሮጌው ሰዋችን ከእርሱ *ጋ*ር እንደተሰቀለ [ማለትም ቀደም ሲል ለተጠቀሰው ሰማያዊ ዓላማ] እናው ቃለንና፤ የምተስ ከኃጢአቱ ጸድቋልና [ነጻ ወጥቷልና] [በምትካችን አማካይነት በሆነው መሠረት ለኃጢአት አንድ ጊዜ የሞቱ ሰዎች አሁን ከኃጢአት ሕግ ተያቄ ነጻ በመሆን ይቆማሉ] ነገር ግን ከክርስቶስ ጋር ከሞትን [ወይም እንደሞትን] ከእርሱ *ጋ*ር ደግሞ በሕይወት እንድንኖር በመንግሥተ ሰማያት ብቻ ሳይሆን *አዚህም።* በእርሱ *መምታችን* እውነት የመሆኑን ያህል፥ በእርሱ *መኖራችንም* እውነት ነው<u>] እናምና</u>ለን። ክርስቶስ ከሙታን ተነሥቶ ወደፊት እንዳይሞት ሞትም እንዳይገዛው [እኛም ራሳችንን በተመለከተ ይህን ያህል እንድናምን ተበረታትተናል] እናው ቃለንና። መሞትን አንድ ጊዜ ፈጽሞ ለኃጢአት [ተፈጥሮ] ሞቶአልና፤ በሕይወት *ማ*ኖርን ግን ለእግዚአብሔር ይኖራልና" (እኛም ለእግዚአብሔር ልንኖር እንችል ዘንድ)።

የክርስቶስን ሞት ትርጉምና ለኛ ያስገኘልንን ተቅም፥ እንዲሁም እኛ በአሁኑ ጊዜ በእርሱ ዘንድ ያለንን ቦታ የሚገልጡ እውነታዎችን በተመለከተ በቅዱሳት መጻሕፍት በግልጥ ተጽፎ ይገኛል። ይህን በማመን ወሰን በሌለው ጸ*ጋ*ው ውስጥ የሚገኘውን ስፍራችንን ያለ ፍርሃት እንይዛለን፥ ወደ አሸናፊነት ሕይወትም ለመግባት እንደፍራለን። በተጨማሪም *በአሁኑ ጊዜ* ጠቃሚዎች መሆናቸውን እንረዳለን።

በዚህ ክፍል እስካሁን ድረስ የሰውን ግኤታ የሚነካ ምንም ነገር አልተባለም፥ ስለ ሰው ሥራ የተጠቀሰ ነገርም የለም። ሁሉም ለእኛ የተደረገ የእግዚአብሔር ሥራ ነው። ይህ ታላቅ ምንባብ ሲጠቃለል የእግዚአብሔር ዕቅድና ስጦታ፥ ለኃጢአት ተገዢዎች ከመሆን ነጻነቱ ቀድሞውኑ እንደተሰጠን እንድናውቅ መሆኑ መታወቅ አለበት። እግዚአብሔር በክርስቶስ ያደረገውን ሁሉ በተመለከተ በቃሉ በተገኘው በዚህ እውቀት ላይ በመመሥረት የኛን ኃላፊነት የሚገልጥ ትእዛዝም ወዲያውኑ ይከተላል፥ "እንዲሁ እናንተ ደግሞ ለኃጢአት እንደሞታችሁ፥ ግን በክርስቶስ ኢየሱስ በጌታችን ሆናችሁ ለእግዚአብሔር ሕያዋን እንደሆናችሁ ራሳችሁን ቁጠሩ" (ሮሜ 6፡11)። የተነገረን ኃጢአታዊ ታፈታሮ እንደሞተ እንድንቆጥር አይደለም፥ ራሳችንን ለእርሱ የሞትን እንደሆንን አድርገን እንድንቆጥር ነው የተመከርነው።

የክርስቶስ ሞት የኃጢአት ዝንባሌ ሊኖረን እንደጣንችል አድርን "የአሮጌውን ሰው" ኃይል ፈጽሞ ደምስሶታልን? አልደመሰሰውም፤ ምክንያቱም ክፍለ-ምንባቡ በመቀጠል እንዲህ ይላል፦ "እንግዲህ ለምኞቱ እንድትታዘዙ በሚሞት ሥጋችሁ ኃጢአት አይንገሥ" (ሮሜ 6፡12)። በግልጥ እንደሚታየው እንግዲህ ከበቂ ቁጥተር ባሻገር "አሮጌው ሰው" የሚሠራ ሆኖ ይኖራል ማለት ነው። ከክርስቶስ ኃር ተካፋይ መሆን ነጻ የመሆንን ዕድል አስገኝቷል፤ ነገር ግን "ቁጠሩ" በተባለው ቃልና በሌሎችም በምንባቡ ውስጥ በሚገኙት ተጨጣሪ ቃላት እንደተገለጠው በእምነት ወደዚህ ነገር መገባት አለበት፦ "ነገር ግን ከሙታን ተለይታችሁ በሕይወት እንደምትኖሩ ራሳችሁን ለእግዚአብሔር አቅርቡ። ኃጢአት [የኃጢአት ተፈጥሮ] አይገዛችሁምና፥ ከጸኃ [ማለትም ብቃት ያለውን ምትክ እና ወሰን የለሹን የእግዚአብሔርን መንፈስ አስቻይነት ከሚሰጠው] በታች እንጂ ከሕግ [ማለትም ተፈጻሚነት እንዲኖረው ምንም ኃይል ከማይሰጠው] በታች አይደላችሁም።"

መሟላት የሚገባው ነገር ሁሉ ተሟልቷል። "እንግዲህ ለምኞቱ እንድትታዘዙ በሚሞት ሥጋችሁ ኃጢአት አይንገሥ።" "እንግዲህ" በሚለው አንድ ቃል ውስጥ የታጨቀውን እውነት መለካት የሚችል ማን ነው? የመስቀሉ፥ የሞቱ፥ የመቀበሩና የትንግኤው ክንውን የሚሰጡንን ዘላለማዊ ተቅሞች እናገኝ ዘንድ ከክርስቶስ ጋር የተባበርንበትን ሰማያዊው ተግባር በሙሉ የሚጠቅስ ነው። ይህ ሁሉ የተከናወነልን ከመወለዳችን በፌት ነው። "እንግዲህ"፥ አሁን ከተፈጸመውና ከተዘጋጀው ሁሉ የተነሣ፥ እርሱ ለነጻነታችን ወጻቀደው ዓላማ ለመግባት ወሰን የለሽ ድፍረት አለን። "አሮጌው ሰው" እንደተፈረደበት በመቁጠር ድል መኖሩን የሚቀበል እምነት እንዲህ የመሰለው መገለጥ ውጤት ነው። የክርስቶስን መሰቀል፥ ሞት፥ መቀበርና ትንሣኤ *እንድንደግም* በአንድም ቦታ አልተነገረንም። ነገር ግን በተገለጠው ነገር አማካይነት ከአሮጌው ሰው ነጻ የምንወጣባቸው መለኮታዊ ግዴታዎች ፈጽሞ መሟላታቸውን አንድንንንነዘብ እና ከዚህም የተነሣ "በአዲስ ሕይወት እንድንመላለስ" ማደፋፈሪያ ተሰሞቶናል።

አንዳንድ ክርስቲያኖች ግላዊ ልምምጻቸውን በተመለከተ ለኃጢአት ሞተናል የሚለውን ገለጣቸውን የሚደግፍ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ይኖራልን?

ብዙ የአዲስ ኪዳን ክፍሎች አማኝ ቀድምውኑ እንደሞተ ይናገራሉ። ይሁንና፥ ከእነዚህ አንዳቸውም ስለ አንድ አያመለክቱም። ተቅሶቹ የሚናገሩት አጣኝ በመሞቱ ከክርስቶስ ጋር ከመተባበሩ የተነሣ ያለውን *ስፍራ ነ*ው። "እንግዲህ ከክርስቶስ *ጋ*ር ከሞታችሁን (ቈላ. 2፡20)፤ "ሞታችአልና፥ ሕይወታችሁም በእግዚአብሔር ከክርስቶስ ጋር ተሰውሮአልናን (ቈላ. 3:3)፤ "ከክርስቶስ *ጋ*ር ተስቅ<mark>ዩ</mark>አለሁ" (74. 2፡20)፤ "ነገር ግን ዓለም ለእኔ የተሰቀለበት፥ እኔም ለዓለም የተሰቀልሁበት ከክርስቶስ ኢየሱስ መስቀል በቀር ሌላ ትምክህት ከእኔ ይራቅን (74. 6፡14)፤ "የክርስቶስ ኢየሱስ የሆኑቱ ሥጋን ከክፉ መሻቱና ከምኞቱ ጋር ሰቀሉ" (7ላ. 5፡24)። በእነዚህ ክፍሎች የተጠቀሰው አሳብ የክርስቶስ በሆኑት *ሁሉ* የተከናወነ አንድ ነገር ስለሆነ፥ *የጥቂቶችን* የተለየ ቅድስና ውጤት የሆነ ክንውን ሊያመለክት አይችልም። እነዚህ ተቅሶች አማኞችን ሁሉ የሚመለከቱ ናቸውና አንድ ትርጉም ብቻ ነው የሚኖራቸው። ያም ከክርስቶስ *ጋ*ር በመተባበራቸው *ስፍራውን* በተመለከተ "ሥጋ ከመሻቱና ከምኞቱ ጋር ተሰቅሷል" የሚል ነው። "መሰቀል" የሚለው ቃል አማኞችን በተመለከተ የሚጠቀሰው ሁኤም *በኃላፊ 2ዜ ነ*ው፤ የሚያመለክተውም ሕጋዊ የሆነ እውነትን እንጂ መንፈሳዊ ልምምድን አይደለም።

አጣኝ የሥጋን ሥራ ይገድል ዘንድ በተብቅ ቢነገረውም፥ ምንንም ይሰቅል ዘንድ አልታዘዘም። ሥጋን የመግደል ጉዳይም ሊከናወን የሚችለው በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ነው። "በመንፈስ ግን የሰውነትን ሥራ ብትገድሉ፥
በሕይወት ትኖራላችሁ" (ሮሜ 8፡13)። የመስቀሉ ድርጊት ለአንዴና
ለሁሌም የተከናወነ መሆኑ በግልጥ ተነግሮናል። ከዚህ መለኮታዊ ክንውን
አንጻር የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው ጣድረግ ያለበት፥ "መቁጠር"፥
"ራሱን መስጠት"፥ "መግደል"፥ "ማመለቅ"፥ "መፍቀድ"፥
"ማስወገድ"፥ "የእግዚአብሔርን ዕቃ ጦር ሁሉ ማንሣት"፥ "በላይ
ያለውን ማሰብ"፥ "የፈጠረውን ምሳሌ ለመምሰል እውቀትን ለማግኘት
የሚታደሰውን አዲሱን ሰው መልበስ"፥ "ራስን መካድ"፥ "በክርስቶስ
መኖር"፥ "መጋደል"፥ "ሩጫውን መፈጸምን፥ "በፍቅር መመላለስ"፥
"በመንፈስ መመላለስ"፥ "በብርሃን መመላለስ"፥ "በአዲስ ሕይወት
መመላለስ" ነው። እግዚአብሔር በልጁ ሞት በኩል ላዘጋጀውና አሁን
በመንፈስ ቅዱስ በኩል ሊያከናውን ላቀደው ነጻነት የሰው ኃላፊነት ይህ
ነው።

በሮሜ 6:1-10 እንደተጻፈው፥ መለኮታዊው ዕቅድ እኛ "በአዲስ ሕይወት እንመላለስ" ዘንድ ነው። እግዚአብሔር የርሱ ቅድስና የሚጠይቀውን ማናቸውንም ነገር በክርስቶስ አማካይነት አከናውኖልን በኃጢአት ተፋጥሮ ላይ ሊፈጽም የሚገባውን ፍርድም ፈጽሟል። ይህን አንድንረዳና እንድናምን ተጽፍልናል። ይህን ስለምናውቅ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል በአዲስ ሕይወት እንደምንመላለስ ሙሉ እምነት አለን። የእግዚአብሔር ልጆች "አሮጌው ሰው" ከክርስቶስ ጋር መሰቀሉንና፥ ከመለኮት አኳያም የኃጢአት ኃይልና መገለጫው ሳያቋርጥ መሸነፉን በረዳ ኖሮ፥ ዕረፍት፥ ሰላምና ድል የእነርሱ ዕድል ፋንታ በሆነ ነበር!

ጣጠቃለያዎቹ ተቅሶች

በሮሜ 6:1-8:4 የሚገኘውና ከኃጢአት ባርነት ነጻ ለመውጣት የመቻል ጠቅሳሳ ትምህርት፥ በዚሁ ዐውደ-ምንባብ የመጨረሻዎቹ ሁለት ተቅሶች ይጠቃለሳል (ሮሜ 8:3-4)። በእነዚህ ሁለት ተቅሶች ውስጥ የምንባቡን የውይይት ርእሶችና በኃጢአት ላይ ድልን የመጨበተን መግለጫ በሚመለከት በሰባት ነጥቦች ተጠቃለዋል። ነጥቦቹም የሚከተሉት ናቸው:-

1. "ሕጉ" (ሮሜ 8፡3)፦ የእግዚአብሔርን ጻድቅ ፈቃድ የሚወክለው። በተሻረው የሙሴ ሕግ (ሮሜ 6፡14፤ 7፡4 እና 25ን ይመልከቱ) ብቻ የተወሰነ አይደለም (ሮሜ 7፡1-4፤ 2ኛ ቆሮ. 3፡1-18፤

- 7ሳ. 3፡24-25)። ይህ መንፈስ ቅዱስ መንፈሳዊ በሆነ ሰው ውስጥ የሚያፈራውን ፍሬ ያጠቃልሳል (ሮሜ 8፡4፤ 7ሳ. 5፡22-23)። ትእዛዛትን በመጠበቅ በሰብአዊ ጥረትና መታዘዝ ብቻ ጽድቅን ለማግኘት መሞከር ሁሌም ከንቱ ነው። ጸጋ እስከ ሰማያት ከፍ ያሉት መስፈርቶች የሚሟሉበትን የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ይሰጣል።
- 2. "የሥጋ ደካማነት" (ሮሜ 8፡3) ወይም ሰማያዊ ትእዛዛትን ለማሟላት ከቶ የማይችለው ሰብአዊ ድካም (ሮሜ 7፡14-21፤ ዮሐ. 15፡5)።
- 3. "በሥ*ጋ ያለ ኃ*ጢአት" (ሮሜ 8፡3)። ይህ "ከደካምነት" የተለየ በሥ*ጋ* የሚ*ገኝና መን*ፈስ*ን የሚቃወም ነ*ው (ሮሜ 7፡14-23፤ 7ላ. 5፡17)።
- 4. ክርስቶስ "በኃጢአተኛ ሥጋ ምሳሌ" መጣ (ሮሜ 8፡3)። እርሱ ከኃጢአተኛው ጋር ኅብረት ለማድረግ ወረደ (ሮሜ 6፡5፥ 10-11)፤ ነገር ግን ኃጢአተኛ አልሆነም ወይም ከኃጢአት ባሕርይ ተካፋይ አልሆነም (ዕብ. 4፡15፤ 7፡26)።
- 5. "በኃጢአትም ምክንያት...ኃጢአትን በሥጋ ኮነነ [ፈረደበት]'' (ሮሜ 8፡3)። እንዲህ በማድረጉም የእግዚአብሔር ጽድቅ "በአሮጌው ሰው" ላይ የሚያቀርበውን ማናቸውንም ጥያቄ ፌጸም (ሮሜ 6፡10፤ 7፡25)።
- 6. "የሕግ ጽድቅ [ሮሜ 7፡4፥ 22፥ 25ን ይመልከቱ] እኛ ውስጥ ይሬጸም ይሆናል" (ሮሜ 8፡4)፤ በፍጹም በእኛ የሚከናወን ግን አይደለም (ሮሜ 6፡4፥ 14 እና 7፡4፥ 6)። "የመንፈስ ፍሬ" ነው።
- 7. "እንደ ሥጋ ፌቃድ ሳይሆን እንደ መንፈስ ፌቃድ የሚመላለሱ" (ሮሜ 8፡4)። ይህ ድል አድራጊ ለሆነ መመላለስ ከሰው የሚጠበቅ ሁኔታ ሲሆን፥ መሆን ያለበት ግን በመንፈስ ቅዱስ ነው (ሮሜ 6፡11-22)።

በእያንዳንዱ ክርስቲያን ሕይወት ውስተ ለመንፈሳዊ ሕይወት፥ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት የእግዚአብሔርን ፈቃድ ሁሉ በእኛ ውስተ ለመፈጸም በ"ሥጋ" እና በ"አሮጌው ሰው" ላይ በመፍረድ መሠረት ተተሎልናል። የዚህ መሠረት ጠቀሜታ የሚታየው ግን "እንደ ሥጋ ፈቃድ ሳይሆን እንደ መንፈስ ፈቃድ" በሚመላለሱት ላይ ነው። ከእግዚአብሔር ዘንድ ያልተድበሰበሱ መገለጦችና መመሪያዎች አሉን። እነዚህን መዘን*ጋት፥ ጣምታታት ወይም የተሰጡትን ግ*ልጥ *ኃላፊነቶች አ*ለመፈጸም አደ*ገኛ ነው።*

መለኮታዊው መፍትሔ

በአማኝ ውስጥ ያለውን ኃጢአታዊ ተፈጥሮ ለመግታት መለኮታዊው አሠራር በአማኝ ውስጥ በሚያድረው መንፈስ ቅዱስ አማካይነት ያንን ባሕርይ በቀጥታና ሳያቋርጥ መቆጣጠር ነው። ይህ ነገር መንፈስ ቅዱስ በአማኙ ውስጥና ለአማኙ ከሚያከናውናቸው ሥራዎች እጅግ ጠቃሚው ነው ሊባል ይቻላል። የእርሱ ዕቅድ ሁለቱም፥ ማለትም አሮጌውን ባሕርይ መቆጣጠር እና አዲሱን ደግሞ መግለጥ ነው።

ሁለት አመለካከቶች፦ መነቀል ወይም ሰማያዊ ቁጥር

በአማኞች ውስጥ በሚገኝ የኃጢአት ተፈተሮ ላይ መስኮታዊውን አሥራር በተመስከተ ሁለት የተለያዩ አመስካከቶች አሉ።

ኃጢአት ወይም አሮጌው ባሕርይ አንድ ሰው በሚድንበት ጊዜ ወይም ከደኅንነት በኋላ በሚፈጸም መንፈሳዊ ልምምድ ወቅት ታንቅሎ ይወንዳል የሚል ነው። በዚህ መሠረት የአማኙ የሕይወት ብቃት የኃጢአት ዝንባሌ የሰሽ በመሆኑ ላይ ይደንፋል። ሌላው አመለካከት ደግሞ ክርስቲያን በዚህ አካል እስከኖረ ድረስ አሮጌው ባሕርይ አብሮት ይኖራል፥ የሕይወቱ ብቃትም በመንፈስ አማካይነት "ሥጋን" በቁጥተር ሥር በማድረጉ ላይ ይደንፋል የሚል ሲሆን፥ ያም የተቻለው በክርስቶስ ሞት አማካይነት ነው።

በእንዚህ ሁለት አቀራረቦች የእግዚአብሔር ልጅ ለሆነ ሰው የተሰጠውን ሙሉ የሕይወት ድል ለመገንዘብ የተደረገ ቅን ሙከራ አለ። አንደኛው አመለካከት እጅግ ከፍ ባለ የይሆናል ግምት ይጀምርና፥ ያን በመቅረጽና ፕራቱንም በመጨመር ተግባራዊ ወደሆነ ልምምድ እስኪደርስ ይቀርጸዋል። ሌላኛው የሰውን ውሱንነት ሙሉ በሙሉ በመረዳት ይጀምራል። ከዚያም በክርስቶስ ሞትና በመንፈስ ቅዱስ ሕልውና፥ ዓላማና ኃይል ውስጥ ያሉትን ወሰን የለሽ ውጤቶች ይገንዘባል። በእያንዳንዱ አመለካከት ውስጥ ያለው ግብ ከኃጢአት ባርነት ነጻ የወጣ ሕይወት ነው። ስለዚህም ብቸኛው ጥያቄ፥ ይህን ለመጨበጥ የሚያስችለው የእግዚአብሔር ዕቅድና መንገድ የትኛው ነው? የሚል ይሆናል። እርስ በርስ ይቃረናሉና ሁለቱም አመለካከቶች እውነት ሊሆኑ አይችሎም። ከሁለቱ የትኛው እንደ እግዚአብሔር ቃል መሆኑን ለመወሰን ሲፈለግ ይህን ለመሰንዘር ይቻላል፦

አንደኛ፥ የአጣኝን ችግር ለመፍታት የሚደረገው መለኮታዊ አሠራር ኃጢአትን ማስወንድ አይደለም።

ክርስቲያን ሙሉ በሙሉ በመንፈስ ቅዱስ ላይ መደገፍ እንደሚያስፈልገው የሚገልጡ ሦስት ዋና ዋና ምክንያቶች አሉ። ከ፡፡ዓለም፥ ሥጋና ሰይጣን፡፡ ጋር ይጋፈጣል። ከዓለም ዝቅተኛ ደረጃ ወደ ሰማያዊው ዜግነት ከፍተኛ ደረጃ የመውጣት ነጻነቱን ያገኘው ዓለምን በማስወንድ አይደለም። ከጠላት ጋር ካለው ጦርነትም ነጻ የሚሆነው ሰይጣንን በመደምስስ አይደለም። እነዚህ ድሎች እንደሚገኙ በቀጥታና ባልተቋረጠ የእግዚአብሔር ኃይል ነው ተብሷል። ከነዚህ እውነታዎች ብርሃን በመነሣት ማስወገድ ፡፡ ሥጋን፡፡ ወይም ፡፡ ኃጢአትን፡፡ የማሸንፈያው መለኮታዊው አሠራር አይደለም ብሎ መደምደም ትክክል ነው። ፡፡ የማስወንድ፡፡ አሳብ ከዓለምና ከዲያብሎስ ጋር ባለው ፍልሚያ ተቀባይነት ካልኖረው፥ ከኃጢአታዊ ተፈዋሮ ጋር ላለው ፍልሚያ የሚኖረው አውነተኛ ዋጋ ምንድነው?

ሁለተኛ፥ ኃጢአትን ከሥሩ መንቀል ወይም ማስወንድ ከሰብአዊ ልምምድ ጋር አይሄድም።

ምናልባት በአንዳንዶች ራሳቸውን ከፍ በሚያደርጉ ሰዎች ግምታዊ አስተሳሰብ ይህ ሊታሰብ ይችል ይሆናል። ነገር ግን ብዙዎች የዚህ አመለካከት ደጋፊዎች እንኳ ከኃጢአት ሙሉ በሙሉ ነጻ ነን ብለው አይናንሩም፤ ለኃጢአታቸው ምላሽ በመፈለግ የተለያዩ አስተያየቶችን ይሰጣሉ እንጂ። ከአመለካከታቸው አንዱ ኃጢአታቸው አዳም ከውድቀቱ በፊት እንደነበረው ያለ ሰው የሚፈጽመው ኃጢአት እንደሆነ ይናገራሉ። ይህን ለመሰለው አባባል የዳንነው ፊተኛውን አዳም ለመምሰል አይደለም ብሎ መመሰስ ይቻላል። እኛ አሁን በክርስታስ ነን፥ የዳንነውም የኋለኛውን አዳም ለመምሰል ነው። የነዚህ ሰዎች አስተሳሰብ እውነት ቢሆን ኖሮ፥ እንዲህ ባለው ንጽሕና ውስጥ የሚገኝ ሰው የሚፈጽመው የመጀመሪያ ኃጢአት፥ የአዳም ኃጢአት በራሱ ባሕርይ እና ከእግዚአብሔር ጋር በነበረው ግንኙነት ላይ ያስከተለውን መዘዝ የሚያህል ታላቅና ኃይለኛ ውድቀት ያስከትልበት ነበር።

በወደቀው ባሕርይ እና በሰብአዊው ባሕርይ መካከል ሪቂቅ የሆነ ልዩነት በመፍጠር፥ ምንም እንኳ የወደቀው ባሕርይ ቢወገድ፥ ኃጢአት የፈጸሙት በሰብአዊ ባሕርያቸው መሆኑን እነዚሁ ሰዎች ይናገራሉ። ይህን መሳዩ አመስካከት በመጽሐፍ ቅዱስ ሳይ የተመሠረተ አይደለም።

አግዚአብሔር ኃጢአትን የሚከላከልበት ቁልጭ ብሎ የሚታይና የተሻለ መንገድ አለው። ይህ ለሥጋ ሥራ ምንም ስፍራ የማይሰጥ፥ ከድፍረት አነጋገር ነጻ የሆነና በእግዚአብሔር መንፌስ ኃይል የሚደገፍ ነው። የኃጢአት መወገድ የሚለው አባባል ለአሁኖቹም ሆነ ላለፉት ቅዱሳን ልምምድ እንግዳ የሆነ ነገር ነው። በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ስለ ኃጢአት ተነቅሎ መጥፋት የተነገረ ምሳሌ የለም።

ሦስተኝ፥ የኃጢአት ከሥሩ መነቀል መጽሐፍ ቅዱሳዊ አይደለም።

በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ "ትምህርት" ት "ተግሣጽ" እና "ምክር" እናገኛለን። መደምደሚያዎቻችንን መወሰን ያለብን በነዚህ እንጂ፥ ለአእምሮ በሚስማማ አኳኋን የሰውን ልምምድ በመተንተን መሆን የለበትም። መጽሐፍ ቅዱስ ከዚህ የሚከተሉትን ያስተምራል፦

- (1) አማኛች ሁሉ ኃጢአታዊ ተልተሮ ተነቅሎ ይጠፋል የሚለውን አመለካከት እንዳይቀበሎ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቷቸዋል፡- "ኃጢአት [ኃጢአታዊ ተልተሮ] የለንም ብንል ራሳችንን እናስታለን፥ አውነትም በእኛ ውስተ የለም" (1ኛ ዮሐ. 1:8)።
- (2) መንፈስ ቅዱስ የመጣው አርነት ሊያወጣን ነውና ድላችን በዚህ ሳይሆን በሌላ መንገድ ከሆነ፥ መጽሐፍ ቅዱስ የእርሱን ሕልውና፥ ዓላማና ኃይል በተመለከተ የሚያስተምረው ሁሉ ትርጉም የለሽ ይሆናል ማለት ነው። በዚህ ምክንያት ኃጢአት ከሥሩ ተነቅሎ ስለ መጥፋቱ የሚተነትነው አመለካከት ለመንፈስ ቅዱስና ለሥራው የሚሰጠው ቦታ በጣም ውሱን ነው።
- (3) መንፈስ ቅዱስ ነጻ የሚያወጣን በማያቋርጥ ትግል ነው። "ሥጋ [አሮጌውን ባሕርይ የሚጨምረው] በመንፈስ ላይ መንፈስም በሥጋ ላይ ይመኛልና፥ እነዚህም እርስ በርሳቸው ይቀዋወማሉ፤ ስለዚህም [በመንፈስ ስትመላለሱ] የምትወዱትን [በሥጋ ስትመላለሱ እንደነበር] ልታደርጉ አትችሎም" (7ላትያ 5፡17ን ከያዕቆብ 4፡5 ጋር ያነጻጽሩት)። እንዲሁም ሮሜ 7፡15-24 እና 8፡2 ላይ በአማኙ ውስጥ ለሚገኝ ኃጢአት ምንጨ በሥጋው አማካይነት የሚሥራ ባሕርይ መሆኑ ተነግሯል። ድሎም የሚገኘው ከዚህ የሚበልጥ ኃይል ባለው መንፈስ ቅዱስ ነው። ኃጢአት ከሥሩ ተነቅሎ የመጥፋቱን አመለካከት የሚያከሩ ትምህርቶች ክርስቲያን

ወደፊትም የኃጢአት ዝንባሌ አይኖረውም እስከማለት ይደርሳሉ። እንዲህ ከሆነ ይህ አመለካከት እውነተኛ ጥንቃቄና በእግዚአብሔር ኃይል መደገፍም እንዳይኖር ግድ የለሽነትን ያበረታታል። የኃጢአት የተደበቀ ምንጭ በውስጣችን መኖሩ እንደሚቀጥልና "በመንፈስ መመላለስ" ቢቋረጥ ወዲያውኑ ወደ ሥጋ "ፌቃድ" እና "ምኞት" መመለስ እንደሚኖር መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል። "በመንፈስ ብትመላለሱ ግን የሥጋን ምኞት አትፈጽሙም።" ሁላችን የልማድ ፍጡራን ስለሆንን በመንፈስ መመላለስንም ልንለምደው እንችላለን። ምንም እንኳን በሥጋ የመመላለስ ልማዳችንን ብንተው፥ በሥጋ የመመላለስ ባሕርይና ችሎታ

ከዚህ አንጻር እውነተኛ መንፈሳዊነት ማለት ለጊዜው ኃጢአትን ለመሥራት አለመመኘት ማለት ነው (ፌልጵ. 2፡13)። ይህ ግን ኃጢአት የማድረግ ችሎታን ተነቅሎ መጥፋት አያመለክትም። ይልቅስ ከሚያንለብተው የእግዚአብሔር ኃይል የተነሣ በመንፈስ እየተመላሰስን ባለንበት ወቅት ፍጹም የሆነ ድል እናገኛለን ማለት ነው። ሁልጊዜ ጌታን መፈለጋችን እውነት ሆኖ ይኖራል። እርሱ፥ "ያለ እኔ ምንም ልታደርጉ አትችሎም ብሏል" (ዮሐ. 15፡5)። የኃጢአት በሽታ ሁሌ ውስጣችን ስላለ በእያንዳንዴ ቅጽበት ከዚህ ሊታደንን የሚችል የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ያስፈልገናል። በመንፈስ "መመላለስ" በእያንዳንዴ እርምቾችን የተሳካ የሚሆነው በመለኮታዊ ኃይል እርዳታ ነው።

- (4) መጽሐፍ ቅዱስ "ከሥጋ" እና "ከአሮጌው ሰው" ጋር የሚኖረንን ፍልሚያ በተመለከተ የሚያስተምረን "ከኃጢአት ተነቅሎ መጥፋት" ንድፌ-አሳብ ጋር የተያያዘ አይደለም። እግዚአብሔር በልጁ ሞት በኩል "በአዷስ ሕይወት እንመላለስ" (ሮሜ 6፡4) ዘንድ ያደረገልን ነገር ከግምት በላይ ነው። የዚህ መመላለስ አኳኋኖች "ቁጠሩ"፥ "ራሳችሁን ስጡ"፥ "አትፍቀዱ"፥ "አውልቁ"፥ "ግደሉ"፥ "ኍሩ"፥ በሚሉት ትእዛዞች ተነግረዋል። ከኃጢአት ተነቅሎ መጥፋት የሚለው አመለካከት እውነት ከሆነ፥ ከእነዚህ ትእዛዛት አንዳቸውም ትርጉም አይኖራቸውም። ቅዱሳት መጻሕፍት የኃጢአት ተፈጥሮ ሙት እንደሆነ "እንድንቆጥር" ሳይሆን፥ እኛ ለእርሱ ሙታን እንደሆንን "እንድንቆጥር" ነው የሚያደፋፍሩን።
- (5) ኃጢአት ተነቅሎ ስለመተፋቱ የሚያስተምሩ መምህራን ትምህርቶች፥ አማኝ ከክርስቶስ ሞት *ጋ*ር ያለውን የአሁን ግንኙነት

በተመለከተ በተሳሳተ የመጽሐፍ ቅዱስ አተረጓንም ላይ የተመሠረቱ ናቸው። በመጽሐፍ ቅዱስ *ስፍራዊ* ተደርጎ የሚመሰደው፥ በእግዚአብሔር አሳብና መቁጠር ውስተ ብቻ የሚገኘውና የእግዚአብሔር ልጅ ለሆነ ሰው ሁሉ ለአንኤና ለሁሌም የተፈጸመው ነገር፥ ከኃጢአት ዝንባሌ ነጻ እንደሆኑ አድርገው ራሳቸውን ለመለየት እንደሚደፍሩ ተቂት ሰዎች ዕለታዊ የሕይወት *ልምምድ* ተደርጎ ተተርጉ**ሚ**ል።

- (6) ስለ ኃጢአት ተነቅሎ መጥፋት የሚያስተምሩ መምህራን ወደተሳሳተ ትምህርት ያዘነበሎት መጽሐፍ ቅዱስ ስለ "ሥጋ" የሚያስተምረውን በተዛባ መንገድ ከመረዳታቸው የተነሣ ነው። የዚህ ትምህርት ጠበቃዎች "ሥጋ" በሚለው ቃል የተተረጎመው የግሪክኛ ቃል [ሳርክስ'] ሥጋን ብቻ የሚያመለክት ሳይሆን፥ የፍጥረታዊውን ሰው ሁለንተና፥ ማለትም መንፈስ፥ ነፍስና ሥጋ ማለቱ እንደሆነ አይረዱም። ኃጢአታዊ ተፈጥሮን ብቻ ማስወገድ የሚቻል ቢሆን እንኳን ይህ "ከሥጋ" የተነሣ ለሚመጡ ችግሮች መፍትሔ አያስገኝም። "በእኔ (ማለት በሥጋዬ) በጎ ነገር እንዳይኖር አውቃለሁ።" እንግዲህ ይህ "የሸክላ ዕቃ" ማለትም የተዋረደው ሰውነታችን በሕይወት እስከኖረ ድረስ "ሥጋም" ይኖራል።
- (7) ይህ ስለ ኃጢአት ተነቅሎ መተፋት የሚያወሳ ትምህርት፥ ከእግዚአብሔር መገለተ ይልቅ በአብዛኛው የሚገደው ሰብአዊ ልምምድ ነው። ትምህርቱ ሁሌም ልምምዶችን በመተንተንና ለትንታኔዎቹ ማጠቃለያዎችን ለማረጋገተ በመሞከር ይረካል። በዚህ ትንታኔ መሠረት በመንፌስ ቅዱስ ኃይል የተደረገ ጤናማ የአርነት ልምምድ በቀላሉ የ"ኃጢአት የለሽ ፍዱምነት"፥ "ሙሉ ቅድስና"፥ እና "የኃጢአት ተነቅሎ መተፋት" ማረጋገጫ ተደርን ይወሰዳል። የሰው ግምት የሰማያዊውን መገለተ ቦታ በፍዱም ሊወስድ አይገባም።

ሁለቱ አመለካከቶች አብረው የሚሄዱ አይደሎም። ወይ ከማናቸውም የኃጢአት ዝንባል በፍተነት ነጻ መውጣትና ከዚህም የተነግ የኃጢአትን ኃይል ለመዋጋት የሚያስችለን የእግዚአብሔር ኃይል የማያስፈልገን መሆን፥ ወይ ደግሞ በውስጣችን በሚኖረው የመንፈስ ቅዱስ ኃይል በየጊዜው ከኃጢአት ነጻ መሆን አለብን። መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረው የኋለኛውን ነው።

መንፈሳዊነት ምንድነው?

አንድ ሰው መንፈሳዊ ሊሆን የሚችልበት ሦስተኛው ሁኔታ በመንፈስ ቅዱስ ላይ መደገፍ፥ ማለት "በመንፈስ መመላለስ" ነው። የማይቻል ከሆነው ሰማያዊ ዋሪ፥ ተቃራኒ ከሆነው የሰይጣን ኃይል፥ እንዲሁም ከማይቋረጠው የ"ሥጋ" ሕልውናና አብሮት ካለው አዳማዊ ባሕርይ የተነግ እንዲህ ያለው በመንፈስ ቅዱስ ላይ መደገፍ እጅግ አስፈላጊ ነው። የወደፊት ችግራችንን ዛሬ ልንፈታው አንችልም። መመላለሱ ደረጃ በደረጃ ነውና በማያቋርጥ አኳኋን በእግዚአብሔር ኃይል መጠቀምን ይጠይቃል። የክርስቲያን ሕይወት ከችግር ወይም ከፈተና ነጻ አይደለም። "መመላለሱ"፥ "ሩማ"፥ "ንድል" ነው። የእነዚህ ቃላት ፅንሰ-አሳብ የማያቋርጥ እንቅስቃሴን ወይም ተግባርን አዝሷል። የእምነት ጦርነት ማለት ባለማቋረጥ በመንፈስ ቅዱስ መደገፍ ነው። እንዲህ ባለ መንገድ ከእግዚአብሔር ኃር ለሚመላለሱ ሰዎች የተከፈተ በር አለ። በሩ "ከአብና ከልጁ ኃር ጎብረት" ለማድረግ፥ እንዲሁም ፍሬያጣ ለሆነ ሕይወትና ለእግዚአብሔር ክብር የሚሆን መንፈሳዊ መገለጥ ወደሚታይበት ያስገባል።

እንግዲህ አውነተኛ መንፈሳዊነት ምንድነው? እውነተኛ መንፈሳዊነት በአማኙ ውስጥ የሚያድረው መንፈስ ቅዱስ ያለምንም ዕንቅፋት የሚገለጥበት ሕይወት ነው። እነዚህ መገለጫዎች በጠቅላላው ሰባት ናቸው። የተባረኩ አውነታዎች በሙሉ የተዘጋጁትም በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ነው። እነዚህ ነገሮች በመንፈስ ቅዱስ የሚያፈሩትም፥ እርሱን በማያሳዝን፥ ነገር ግን የሚታወቅ ኃጢአትን ሁሉ በተናዘዘ፤ መንፈስን በሚያጠፋ፥ ነገር ግን ለእግዚአብሔር በተሰጠ፥ እንዲሁም በመንፈስ በሚመላለስና በእርሱም ኃይል ብቻ የመደገፍ አቋም ባለው ክርስቲያን ውስጥ ነው። ይህን የመሰለው ሰው መንፈሳዊ ነው፤ ምክንያቱም በመንፈስ ቅዱስ ተሞልቷል። መንፈስ ቅዱስ በእርሱ ውስጥ የእግዚአብሔርን ዓላማና ፈቃድ ሁሉ ለመፈጸም ነጻ ነው። በዕለታዊ ሕይወትና አገልግሎት ውስጥ ከዚህ ይበልጥ የሚመኙት ነገር የለም። "ነገር ግን በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ድል መንሢትን ለሚሰጠን ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሆን።"

ንጽጽር እና መደምደሚያ

ንጽጽር:-

(ሀ) ከኃጢአት ቅጣት *መዳ*ን (ለ) ከኃጢአት ኃይል ከመዳን *ጋ*ር

መጽሐፍ ቅዱስ ከኃጢአት ባርነት ነጻ መውጣታችንን እንደ ልዩ ደኅንነት አድርን ያቀርበዋል። በዚህና በሌላው አበክረን በምናውቀው የደኅንነት ክፍል ማለትም ከኃጢአት *ቅጣት* ክስ ነጻ በመሆን መካከል አንድ ንጽጽር ይገኛል። በሮሜ መልእክት የመጀመሪያዎቹ አምስት ምዕራፎች፥ ከኃጢአት ቅጣትና ክስ ስለመዳናችንና በክርስቶስ በሆነው ቤዛነት በኩል ስለገባንበት ጽድቅና ጥበቃ ይናገራል። ምዕራፍ ስድስት መጀመሪያ ላይ አዲስ ጥያቄ ቀርቧል፤ ያም፥ "እኛ [ወደ ደኅንነት የመጣን] በኃጢአት ጸንተን እንኑርን?" የሚል ነው። ከሮሜ 6 እስከ 8 ባለው ክፍል የምናየው ዋና አሳብ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው በዕለታዊ ሕይወቱ ከኃጢአት የገዥነት *ኃይል* ስለሚድንበት ሁናቴዎች የሚናገር ነው። በእነዚህ ሁለት የደኅንነት አሠራሮች መካከል ያለው ንጽጽር በአምስት ልዩ ክፍሎች ሊታይ ይችላል፦

አንደኝ፥ ደኅንነት የሚያስፈልገው ሰው ሁናቴ

ሀ) ከኃጢአት ቅጣት

የእግዚአብሔር ቃል ዳግም ያልተወለዱ ሰዎች ከኃጢአት ክስና ቅጣት መዳን እንደሚያስፈልጋቸው በዝርዝር ይገልጣል። እነዚህ ሰዎች "የጠፉ"፥ "የተፈረደባቸው"፥ በመንፈስ "የሞቱ"፥ "ዳድቅ የለም አንድ ስንኳ" (ሮሜ 3፡23)፥ "ሁሉ ኃጢአት ሠርተዋልና የእግዚአብሔርም ክብር ንድሎአቸዋል" እየተባሉ ተገልጠዋል። ከዚህም ባሻገር አንድ የተገለጠ ነገር አለ፥ ያም እንዚህ ሰዎች በራሳቸው ምስኪኖችና ያሉበትን ሁኔታ ለመለወጥም ሆነ ለማሻሻል የማይችሉ መሆናቸው ነው። አማራጭ የሌለው ተስፋቸው በማዳን ኃይሉና በጸጋው እንዲያድናቸው በርሱ ላይ ሙሉ በሙሉ መደገፍ ነው። "በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ እመን፥ አንተም ትድናለህ" (ሐዋ. 16፡31)።

ለ) ከኃጢአት ኃይል

በተመሳሳይ ሁኔታ ቅዱሳት መጻሕፍት የዳነ ሰው የኃጢአት ተፈጥሮ ኃይልን በመቋቋም ረገድ ያለውን ብርታት ሲገልጡ፥ ደካማነትና ምስኪንነት የሚታይበት እንደሆነ ያሳያሉ፡- "በእኔ፥ ማለት በሥጋዬ በንነገር እንዳይኖር አውታለሁና" (ሮሜ 7፡21)፥ "እንግዲያስ መልካሙን አደርግ ዘንድ ስወድ፥ በእኔ ክፉን እንዲያደርግብኝ ሕግን አገኛለሁ።" የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰውም ከኃጢአት ኃይል ይድን ዘንድ ተስፋው በኔታ ኃይልና ጸጋ ሙሉ በሙሉ መደገፍ ነው። "በክርስቶስ ኢየሱስ ያለው የሕይወት መንፈስ ሕግ ከኃጢአትና ከሞት ሕግ አርነት አውጥቶኛልና" (ሮሜ 8፡2)። "በመንፈስም ብትመላለሱ የሥጋን ምኞት አትፈጽሙም" (ንላ. 5፡16)።

ሁለተኛ፥ የደኅንነት መለኮታዊ ዕቅድና ውብ ዓላማ

ሀ) ከኃጢአት ቅጣት

ዳግም ያልተወለደ ሰው ከመዳኑ በፊት የነበረው ሁኔታና ወደ እግዚአብሔር የማዳን ኃይል ከመጣ በኋላ ያለው እጅግ ትልቅ ልዩነት አለው። የጌታ የማዳን ጸጋ ስፋት ሰው ሙሉ ለሙሉ የሚረዳው አይደለም። "እርሱ እንዳለ እናየዋለንና እርሱን እንድንመስል እናውቃለን።" አሁንም እንኳ "የእግዚአብሔር ልጆች ነን።" "የልጁን መልክ ልንመስል" (ሮሜ 8:29) ይገባናል።

ለ) ከኃጢአት ኃይል

ክርስቲያን፥ በአግዚአብሔር ዓላማ መሠረት በኢየሱስ ክርስቶስ በኩልና በመንፈስ ቅጹስ ኃይል አማካይነት ፍጹም ድልን መቀዳጀት አለበት። "ስለዚህም በጌታ አስር የሆንሁ እኔ አለምናችአለሁ፤ በተጠራችሁበት መጠራት እንደሚገባ ተመላለሱ" (ኤፌ. 4፡1)። "መንፈስን አታሳዝት" (ኤፌ. 4፡30)። "መንፈስን አታጥፉ" (1ኛ ተሰ. 5፡19)። "በብርሃን ተመላለሱ" (ንላ. 5፡16)። "በእኔ ኑሩ" (ዮሐ. 15፡4)።

ሦስተኛ፥ ደኅንነት የአግዚአብሔር ብቻ ነው

ሀ) ከኃጢአት ቅጣት

ደኅንነት የእግዚአብሔር ብቻ *ጦሆን አለበት*። ምክንያቱም እያንዳንዱ ሁኔታ ከሰው ኃይልና ጉልበት በላይ ነው። ከኃጢአት ክስና ቅጣት የመዳን ሁኔታ ጌታ ያከናወናቸውን ተአምራቶች ሁሉ ያካተተ ሲሆን፥ ከእነዚህ ተአምራቶች አንዱንም ሰው ሊፈጽመው ይቅርና ሊረዳው እንኳ አይችልም። "የእግዚአብሔር ኃይል ለማዳን ነው" (ሮሜ 1:16)፥ "በእርሱ የሚያምነውን ያጸድቅ ዘንድ" (ሮሜ 3:26)።

ለ) ከኃጢአት ኃይል

አማኝ ራሱን ከኃጢአት ኃይል ለማዳን የማይችል ምስኪን መሆኑም የዚያኑ ያህል እውነት ነው። ማዳን የሚችለው እግዚአብሔር ብቻ ሲሆን፥ ይህንንም የሚያደርገው በቃሉ ውስጥ በሚገኘው መገለጥ መሠረት ነው። በሰው ውስጥ ሰውን "ከዓለም፥ ከሥጋና ከሰይጣን" የሚያድን ምንም ኃይል የለም። "በመንፈስም ብትመላለሱ የሥጋን ምኞት አትፌጽሙም" (74. 5፡16)። "ስለ በን ፌቃዱ መፈለግንም ማድረግንም በእናንተ የሚሠራ እግዚአብሔር ነውና" (ፌልጵ. 2፡13)። "በክርስቶስ ኢየሱስ ያለው የሕይወት መንፈስ ሕግ ከኃጢአትና ከሞት ሕግ አርነት አውተቶኛልና" (ሮሜ 8፡2)። "በቀረውስ በጌታና በኃይሉ ችሎት የበረታችሁ ሁኑ" (ሮሜ 6፡10)። "በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ።"

አራተኛ፥ አግዚአብሔር ሊያድን የሚችለው በመስቀሉና በመስቀሉ አማካይነት ብቻ ነው

ሀ) ከኃጢአት ቅጣት

እግዚአብሔር ከክርስቶስ የምትክነት ሞት በፊት ኃጢአታችንን እንደ ክስና ቅጣትነቱ ቢመለከተው ኖሮ ማናችንም በሕይወት አንኖርም ነበር። የኃጢአትን ቅጣት አስቀድሞ በክርስቶስ ሞት ስለቀጣ ብቻ ነው ቁጣው ሳይነድ ኃጢአተኛውን ሊያድነው የሚችለው። አሁን በእግዚአብሔር ልጅ በኩል እንዲህ ያለ ጸጋ ተዘርግቶለታልና አማኝ ማድረግ ያለበት ማመን ብቻ ነው። ጌታ ኢየሱስ ስለ እኛ ኃጢአት እስከ ሞት ድረስ ነው የተሠቃየው። "ኃጢአታችንን በሥጋው በእንጨት ላይ ተሸከመ" (1ኛ ጴጥ. 2፡24)። "ስለመተላለፋችን ቆሰለ" (ኢሳ. 53፡5)። "አንዱ ስለ ሁሉ ሞተ፤ እንግዲያስ ሁሉ ሞቱ" (2ኛ ቆሮ. 5፡14)። ክርስቶስ ስለኛ የኃጢአትን ቅጣት ተቀብሷል። በዚህ ሞት አማካይነት እግዚአብሔር አሁን ማናቸውንም ኃጢአተኛ ያለ ቅጣትና ያለ ኩነኔ ሊያጸድቀው ይችላል። በኃጢአተኛ ሕይወት ውስጥ የሚገኝ ግብረ ገባዊ ዕንቅፋት ደኅንነቱን የሚመለከት መሆኑ ቀርቷል። እግዚአብሔር በልጁ ሞት አማካይነት ከኃጢአተኞች ዋና የሆነውን እንኳ ለማዳን ራሱን ነጻ

አድርጓል። እንዲህ ባለው ደኅንነት እርሱ *ጻድቅና ቅን ሬራጅ ነው፤* ምክንያቱም ጌታ ኢየሱስ ስለ እኛ ኃጢአት ተ*ወቃ*ይቷልና።

ለ) ከኃጢአት ኃይል

እግዚአብሔር አስቀድሞ "በአሮጌው ሰው" ላይ ባይፈርድበት ኖሮ ክርስቲያን ከኃጢአት ኃይል ሊድን አይችልም ነበር። እግዚአብሔር ሕይወታችንን በቁጥተሩ ሥር ከማድረጉ አስቀድሞ በውስጣችን ባለው ኃጢአታዊ ተፈጥሮ ላይ ባይፈርድ ኖሮ ተስፋ ቢስ በሆነ ሁኔታ በተገኘን ነበር። እርሱ "አሮጌውን ሰው" ቀድሞውኑ ከክርስቶስ *ጋ*ር አብረን በመስቀላችን በመሞታችንና በመቀበራችን ፈርዶበታል። ጌታ ስለ **ኃ**ጢአታችን ብቻ ሥቃይ አልተቀበለም፤ እርሱ ስለ ተፈተሯችንም ሞቷል። ስለ ኃጢአታችን ቅጣትን ተቀበለ፤ ደግሞም ስለ ኃጢአተኛ ባሕርያችን ሞተ። ''ስለ ኃጢአት አንድ ጊዜ ሞቶአልና'' (ሮሜ 6፡ 10)። "አሮጌው ሥጋችን ከእርሱ ጋር እንደተሰቀለ ይህን እናው ቃለንና" (ሮሜ 6፡6)። ክርስቶስ ስለ ኃጢአታችንና ስለ ኃጢአት ባሕርያችን ስለሞተ እግዚአብሔር *''ሥጋን'*' እና አዳ<mark>ማዊ</mark> ባሕርይን በቁጥተሩ ሥር ለማድረባና ከኃጢአት ባርነት ሊያድነንና ኃይሎን ለመጠቀም ጽድቅን የተሞላ ነጻነት አለው። ይህ ነጻነቱ ክርስቶስ የእያንዳንዱን ኃጢአተኛ ፍርድ ስለተቀበለ፥ ዳግም ያልተወለደ ሰውን ከኃጢአት ቅጣት የሚያድንበት መብት እንዳለው ያመለክታል።

አምስተኛ፥ ደኅንነት በአምነት ነው

ሀ) ከኃጢአት ቅጣት

ደኅንነት ሁልጊዜ እግዚአብሔር ብቻ የሚሠራው ሥራ በመሆኑ በዚህ ግንኙነት ሰው ሊያደርግ የሚችለው ነገር ቢኖር፥ ይህን ሊያከናውንና ሊፈጽም የሚቻለውን እርሱን መጠባበቅ ብቻ ነው። ከኃጢአት ክስና ቅጣት ነጻ የሆንነው በአመንበት *ቅጻብት* ሲሆን፥ የዚህ ክንውን መሠረቱ የምንወስደው የእምነት *እርምኝ* ነው። ሰዎች ከኃጢአት መዘዞች የሚድኑት ወይም እየዳኑ የሚኖሩት በእምነታቸው *ስለሚቀጥ*ት አይደለም። ነፍሳችንን ከኃጢአት ቅጣት የሚያድናት የእምነት ድርጊታችን ይሆናል። የዳንነው በጸ*ጋ*ው አጣካይነት በእምነት ነው።

ለ) ከኃጢአት ኃይል

በተመሳሳይ ሁኔታ በዕለታዊ ኑሮ በቅድስና ለመመለስ መዳንም (መለየት) የእግዚአብሔር ሥራ ሲሆን፥ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰውም በዚህ ግንኙነት ረገድ ሊያደርግ የሚገባው ጌታ እንዲረዳው የመጠባበቅ ፍላጎት ማሳየት ብቻ ነው። ሕይወትና ፈቃድን ለእግዚአብሔር ማመቻቸት ያስፈል 2ል። ይህ ደኅንነት በእምነት የኔ ነው ብለው የሚወስዱት ነው። ይህ ነው የእምነት ዝንባሌ። ከኃጢአት ኃይል የዳንነው ባመንን ጊዜ ነው። በእምነት *አርምጅ* የጸደቀ ሰው አሁን ደግሞ በእምነት *መኖር* አለበት። ክርስቶስ የሞተላቸው ገና ያልዳኑ እጅግ ብዙ ኃጢአተኞች አሉ። ከእግዚአብሔር አንጻር አስፈላጊው ነገር ሁሉ ተዘጋጅቷል፤ ያላመኑ ሰዎች ማድረግ ያለባቸው፥ በኢየሱስ ክርስቶስ ምት ለእነርሱ ወደሆነው የደኅንነት ጸጋ በእምነት መግባት ብቻ ነው። እንደዚሁም የኃጢአት ተፈጥሯቸው የተፈረደበትና በእግዚአብሔር በኩል ለድል ሕይወትና ለእግዚአብሔር ክብር የሚያስፈል*ጋቸው ሁ*ሉ የተሰጣቸው ነገር ግን ይህን የድል ሕይወት ገና ያልጨበጡ አያሴ ቅዱሳን ይገኛሉ። እነርሱም ማድረግ ያለባቸው ከኃጢአት ኃይልና ግዛት ወደሚያድን ጸጋ በእምነት መግባት ብቻ ነው። ይህ ''የመመላለስ'ን፥ ''የሩጫ'ን እንዲሁም ''የውጊያ'ን እውነታ ነው። *የሚያቋርተ* አቋምም ነው። "መልካሙን የእውነት ገድል" (1ኛ ጢሞ. 6፡ 12) መጋደል አለብን። ኃጢአተኞች በአዳኙ እስካላመኑ አይድኑም፤ ቅዱሳንም በነጻ አውጪው እስኪታመኑ ድረስ አሸናፊዎች አይሆኑም። እግዚአብሔር ይህን *አንዲቻል ያደረገ*ው በልጁ *መስቀ*ል እማካይነት ነው። ከኃጢአት ኃይል የሚያላቅቅ ደኅንነት በአምነት የሚቀበሎት መሆን አለበት።

መንፈስ ቅዱስ አንድን ሰው ከኃጢአት የገዥነት ኃይል ሲያድነው የሚያድነውን ሰው ማንነቱን ወዲያው አይለውጠውም። የሰውየውን ብልቶችና ኃይሎች ሁሉ የራሱ ያደርጋቸዋል። የእግዚአብሔር ኃይል ሥራውን የሚሠራው የሰውን ፈቃድ፥ ስሜቶች፥ ፍላንቶችና ባሕርይ በመጠቀም ነው። ኃይልን በመቀበል ላይ ያለ አማኝ የመምረጥ ኃይሉን፥ ስሜቶቹን፥ ምኞቶችና ባሕርዩን የሚመራ ቢመስለውም፥ እውነቱ ግንመንፈስ ቅዱስ በእርሱ የሚያከናውነው መሆኑ ነው። የእርሱ ብርታት "ከጌታና ከኃይሉ ችሎት" የሚመነጨው ነው (ኤፌ. 6፡ 10)።

መደምደሚያው

706 እስካሁን ያተኮርነው ስለ መንፈሳዊ ሕይወት መሠረታዊ በሆኑ ትምህርቶች ላይ ነበር። አሁን ግን ይህን ሕይወት እንዴት መኖር እንደሚገባ የሚያሳዩ ጥቂት ተግባራዊ አስተያየቶችን መጨመሩ ተገቢ ነው። በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ሥር የሆነ ሕይወት፥ ሳያዳርሙ ራስን በመመርመርና በተሰጠ ነገር በውል በመጠቀም ላይ የሚደገፍ ነው። ይህ ከሆነ ክርስቲያኖች ከእግዚአብሔር ኃር በትክክል የሚገኖኙበትና ስለ ኃጢአትም ሆነ ራስን ስለማስገዛት ልባቸውን የሚመሪምሩበት ሁኔታ ይኖራቸዋል። የራሳቸውን ያለመብቃትና የመንፈስ ቅዱስን ብቃት የሚያረጋግጡበት ጊዜም ሊኖራቸው ይገባል። ከዚያ በኋላ ድካማቸውን የሚለውጠውን የመንፈስ ቅዱስ ኃይልና ብርታት ለመቀበል ይችላሉ። መጽሐፍ ቅዱስ ይህ ስለሚሆንበት ጊዜና ሁኔታ መመሪያ አይሰጠንም። ይህ ሁኔታ ልጅ ከአባቱ ኃር የሚያደርገውን ነጻ ጭውውት ይመስላል።

መንፈሳዊነት የወደፊት በጎ ምኞት ሳይሆን፥ አሁን ሲለማመዱት የሚገባ ነገር ነው። በጣም አስፈላጊው ተያቄ፥ "አሁን በመንፈስ በመመላለስ ላይ ነኝን?" የሚለው ነው። የዚህ ተያቄ መልስ፦ በአንዳንድ ተአምራዊ የሆኑ እንግዳ መገለጠች መኖርና ያለመኖር ላይ መመሥረት የለበትም። አብዛኛውን የሕይወታችንን ክፍል የምንንኖረው ድንቆች የሚባሉ ነገሮች በሌሉበት ተራ ሁኔታ ነው። በዚህም ሁኔታ ከአግዚአብሔር ጋር በስምምነትና ባልተቋረጠ ኅብረት ውስጥ ለመሆናችን እርግጠኞች መሆን አለብን። "ወዳጆች ሆይ፥ ልባችንስ ባይፈርድብን በእግዚአብሔር ዘንድ ድፍረት አለን" (1ኛ ዮሐ. 3፡21)። በዚህ አንጻር የስሜት አውታሮቻችንን ዝለት፥ አካላዊ ድካምን ወይም ከቁዘጣ የተነሣ የሚመጣ ስሜትን፥ መንፈሳዊ ያለመሆን ምልክት አድርገን ልንወስደው አይገባም። በእንዲህ ያሉ ጊዜያት ከጻሎት ይልቅ በቂ እንቅልፍ መተኛት፥ ልብንም ከመመርመር ይልቅ ራስን ለማዝናናት የሚያስችሉ ጨዋታዎችን መሞከር በጣም አስፈላጊዎች ናቸው።

የእግዚአብሔር ስጦታዎች ሁሌም *ፍጹም መ*ሆናቸው መታወስ ይገባዋል፤ ይሁን እንጂ ወደነዚህ ስጦታዎች የምንገባበት ሁኔታ ብዙ ጊዜ ደሳማ ነው። መንፈሳውያን እንድንሆን በግልጥ የተጻፉ ሁኔታዎች ቢኖሩም፥ ፍጹም ከሆነው እግዚአብሔር አንጻር ሲታይ የኛ ከእነዚህ ሁኔታዎች ጋር መስጣጣት ፍጹምነት *የጎደለው መ*ሆኑ መታወስ አለበት። እርሱ የሚያዘጋጀውና የሚሰጠው ሙሉ በሆነው መስኮታዊ ፍጹምነት ነው፤ የሚሰጠንን የምንቀበልበት ሁኔታ ግን ሰብአዊ ስለሆነ ሁልጊዜ መሻሻልንና ትክክለኛነትን ይሻል። የእግዚአብሔር ሥራ የሆነውና ከኃጢአት ነጻ ልንሆን የመቻላችን ጉዳይ የማይለወጥ ነው። እንዲሰጠን ሁኔታዎችን ባመቻቸንለት ጊዜ ልናገኘው እንችላለን። በጠቅላሳው ሲታይ መንፈሳዊው ክርስቲያን የጌታው በሆነ ፍሬያማ አገልግሎት ይጠመዳል። ይህ አባባል ክርስቲያን ሁሌ በዚህ አገልግሎት ይኖራል ማለት አይደለም። ልንጠይቅ የሚገባን ነገር፥ ራሳችንን የሰጠንና እርሱ የሚመርጠውን ነገር ለማድረግ ዝግጁ መሆን አለመሆናችንን ነው። ከመንፈሳዊ ዓይነተኛ ድሎች መካከል አንዱ "በጌታ ማረፍ" ነው። "ጉና ጥቂት ዕረፉ" (ማር. 6:31)። ስናርፍ፥ ስንጫወት፥ ስንተኛ፥ ወይም ፈቃዱ ሆኖ ምንም ለማድረግ የጣንችል እንኳ ብንሆን፥ ልክ የምናገለግለውን ያህል መንፈሳውያን ነን።

መንፈሳዊ ሕይወት እጅ አግርን አጣምሮ መቀመጥ አይደለም። ብዙ ጊዜ ግን አንድ ሰው መንፈሳዊ ለመሆን በመንፈሳዊ ግቦች አቅጣጫ መጣርና አግዚአብሔር በሚሰጠውም መኖርና ማገልገልን መማር እንደሌለበት ተደርን በስሕተት ይነገራል። አውነተኛ መንፈሳዊነት "ዝምተኛነት" አይደለም። በድርጊት የተሞላ፥ አዳጊና ሕይወት ያለው ነው፤ ምክንያቱም የጉልበቱ ምንጭ የወሰን የለሹ እግዚአብሔር ኃይል ነው። በመንፈስ ቅዱስ የተሞሉ ክርስቲያኖች በየቀኑ ማለቂያ ላይ በአካል ይደክማቸው ይሆናል። ቢሆንም ሥራው ያደክማቸዋል እንጂ አይሰለቻቸውም።

በመንፈስ ቅዱስ የተሞላ ሕይወት ከፈተና ነጻ አይደለም፤ ነገር ግን "በሰው ሁሉ ከሚሆነው በቀር ምንም ፈተና አልደረሰባችሁም፥ ነገር ግን ከሚቻላችሁ መጠን ይልቅ ትፈተኑ ዘንድ የማይፈቅድ እግዚአብሔር የታመነ ነው፥ ትታገሡም ዘንድ እንድትችሉ ከፈተናው ጋር ማውጫውን ደግሞ ያደርግላችኋል" (1ኛ ቆሮ. 10፡13)። በዚህ ርእስ ላይ ከሚናገሩ ሴሎች ቅዱሳት መጻሕፍት ጋር በመስማማት ይህ ተስፋ በግልጥ የሚያስተምረው "ለሰው ሁሉ" የሚሆኑት ፈተናዎች ወደኛም ይመጣሉ፤ ነገር ግን በመለኮታዊ መንገድ የተዘጋጀ የመውጫ መንገድ አለ በማለት ነው። የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው ለፈተና ራሱን ማጋለጥ የለበትም። ምንጊዜም ኃጢአት ኢንድንሠራ የሚያደርገን ሁኔታ አለ፤ በኃጢአት ኢንድንወድቅ የሚያስገድደን ነገር ግን የለም።

መንፈሳውያን አማኞች የጦርነቱ ምስጉን ግንባር ቀደም ተዋጊዎች መሆናቸው ደህና ተደርጎ ተነግሯል። የጠላት የተፋፋመ ጦር ጫና የሚያይለውም ውጊያው ግንባር ላይ ነው። የጠላትን መመታትና ሽንፌት ለማየት የታደሉትም እነዚሁ ፍልሚያው ውስተ ያሉ ሰዎች ናቸው። የእማዚአብሔር ኃይል እጅግ ግዙፍ ስለሆነ የ*መን*ፈሳዊው አማኝ ሽልማትም የዚ*ያኑ ያህ*ል ነው።

ያልሆኑትን መስሎ መቅረብ ለመንፈሳዊነት ትልቅ ፅንቅፋት ነው። በምንም ዓይነት መልኩ ''የሃይማኖተኛነት መልክን'' ብቻ ይዞ መቅረብ *ጎጃ ነው።* ከተማባራዊነት አንጻር ስንመለከተው፥ ከተለመደው የተፈጥሮ ባሕርይው ወደ መንፈሳዊነት የተለወጠ ሰው፥ አንዳንኤ ወደ ተፈጥሯዊ ባሕርይ መመለስ ይኖርበት ይሆናል። ተፈተሯዊ ባሕርይ ስንል የግለሰቡን ማንነት ስለሚገልጡ ጠባዮችና አኗኗር መናገራችን ነው። እውነተኛ መንፈሳዊ ሕይወት ከእግዚአብሔር ሳያርቀን በጣንኛውም ሁኔታ ከሚገኙ ሰዎች *ጋ*ር ተጠ*ጋግተን* ልንኖር የምንችልበትን ብቃት ይሰጠናል። መንፈሳዊነት ለኃጢአት ስፍራን አይሰተም፤ ነገር ግን ከኃጢአተኞች ጋር ላለን ጓደኝነትና ቅርርብ ዕንቅፋት አይሆንም (ሎቃስ 15፡1)። መንፈሳዊ ዕይታ ካለው ሰው በቀር የሌሎችን ስሕተት ማን ሊያይ ይችላል? ከዚህ እውነት የተነሣ ተቃዋሚነትንና ያን ተከትለው ከሚመጡ ነገሮች ለመራቅ የሚያስችለውን መለኮታዊ ኃይል ይበልጥ የሚሻ ማን ነው? በ1ኛ ቆሮንቶስ 9: 19-22 እንደተገለጠው በሐዋርያው ጳውሎስ የተደረገውን የመቀራረብ እርምጃ በተንቃቄ ልናጠናው ይገባል። የኛ ዓይነቱ መንፈሳዊነት ክርስቶስን በሌሎቹ እንዲፈለግ የሚያደርገው ካልሆነ፥ እምነታችን ጉልህ ለውጥ ያሻዋል። ቅዱስ ከሚመስል ንግግር፥ ራሳችን ከምንፈጥረው ሞምትነት፥ ቅዱሳን ለመምሰል በፊታችን ወይም በአለባበሳችን ከምናሳየው የተሳሳተ መንፈሳዊነት እግዚአብሔር ይጠብቀን። እውነተኛ መንፈሳዊነት ውስጣዊ መቆንጀት፥ ውስብስብና ሰው ሠራሽ ያልሆነ እንዲሁም ለሰዎች ደስታን የሚፈተርና መስህብነት ያለው ነው።

ጥት መስለው የሚታዩ ሰዎችን ስመሆን መሞከር ወይም መስለ። መቅረብ አይጠቅምም። እዚህ ላይ ነው ልምምዶችን የመተንተን ትልቁ አደጋ። አንዳንድ ሰዎች ሴሎችን መስሎ ለመታየት የመሞከር ከፍተኛ ጉጉት ያድርባቸዋል። ከሌሎች ልዩ የሚያደርገን ክቡር ነገር እኛነታችን ነው፤ በመሆኑም እግዚአብሔር ያቀደልንን በመሆን ከምናስደስተው ይበልጥ ልናስደስተው አንችልም። አንዳንድ ክርስቲያኖች በሕይወት ያልተለማመዲቸውን መንፈሳዊ ሐረንች ደጋግመው በመናገር የኖሩበት እንደሆነ አድርገው ራሳቸውን ያቀርባሉ። ይህ ድርጊት መንፈስ ቅዱስን ያሳዝነዋል።

የኛ ጉዳይ ሁሌም ከአብ *ጋ*ር ነው። ብዙ ጊዜ በመንፈስ መመላለስ እንደ ሰው ውራሽ እንቅስቃሴ ይታሰባል። ማንኙነታችን ከአንድ ዓይነት ሞተር ጋር ሳይሆን፥ ከምንም በላይ አፍቃሪና ርኅሩኅ ልብ ካለው አባት ጋር ነው። የመመላለሳችን ተልቅ ምሥጢር *አርሱን ማወቅ* ሲሆን፥ በውድቀታችን ወደርሱ ለመጮኽና ካስፈለንም ለእያንዳንዱ ድል ለእርሱ በግልተ ለመናገር በአባታዊ ልቡ መታመን ነው። እንዲህ የመሰለው አንድነት የሚሰጠውን መጽናናትና ዕረፍት ስንረዳ ሰው ማስቸገራችን ይቀንሳል። ምን እንደሚሰማን፥ በልባችን ምን ያህል መተፎዎች እንደሆንንና ባለማመናችን መታወራችንን እንኳ ለአብ የመንገር መብት አለን። ይህን ማድረግ ብቻ ለተባረከ ብርሃኑና ብርታቱ ልቦቻችንን ወደ እርሱ ይከፍታል። መፍራት ያለብን የመጀመሪያ ነገር፥ ከተቀራረበ ኅብረት መለያየትን መሆን አለበት፤ በመንፈሳዊነታችን ላይ ችግር ሲገተመን፥ "የመጀመሪያው እርዳታ" ሁሉን ነገር ለእርሱ በግልተ መንገር ነው። ንስሐ ከገባን በኋላ ሙሉ በሙሉ ይቅር እንደተባልን በመገንዘብ በኅብረቱና በጸጋው ውስተ ወዳለው ስፍራችን በፍተነት መመለስ አለብን።

"ክንፏ የተሰበረ ወፍ ከፍ ብላ ልትበር አትችልም" የሚለው አነ*ጋ*ገር እጅጉን መጽሐፍ ቅዱሳዊ ያልሆነ ነው። ክርስቶስ መሥዋዕት ከመሆኑ የተነሣ ክርስቲያን ዘላለማዊ ቅጣት የለበትም። "ክንፏ የተሰበረ ወፍ እንደገና ከፍ ብላ ልትበር ትችላለች"፤ ስለዚህ ክርስቲያን ወደፊት ሽንፌትና ውድቀት እንዳይገተመው መጠንቀቅ አለበት።

በእኛነታችን እግዚአብሔር የሚኮራብን አስደናቂ ቅዱሳን ከቶውኑ አይደለንም። ሁሌ የሚታገሠን፥ በፍጹም ፍቅር የሚወደን፥ ደካሞችና ግራና ቀኞችንን የማናውቅ ልጆቹ ነን። እርሱ ድንቅ ጌታ ነው። እኛ ግን አይደለንም።

በመጽሐፍ ቅዱስ የተጻፈውን አመኑ። የሮሜ 6፡6፥ 9ን ዋና ቃላት ማለትም፥ "እናውቃለን" እና "እናውቃለን" የሚሎትን አስታውሱ። የጻደቅነው በጥሩ ማስረጃ ላይ በመቆጣችን ነው። ከማይጠፋው የአምላካችን ቃል በቀር ሁነኛ የምስክርነት ቃል የት ይገኛል? እግዚአብሔር በኃጢአቶቻችንና በኃጢአታችን ተፈጥሮ ላይ ፍርድ መስጠቱንና በብሩኩ መንፈስ ቅዱስ ኃይል አማካይነት ለተትረፈረፈ ሕይወት በሩን የከፈተልን መሆኑን በቃሉ እናውቃለን። ይህን መሳዩ ሕይወት ደግሞ እርሱ ለእኛ ያለው የፍቅር ዓላማ መሆኑን እናውቃለን። የማይናወጥ ተስፋውን ማመን የኛ ፋንታ ነው። እግዚአብሔርን የሚያሳዝነው (የሚያስቸግረው) ሁሴ ጸጋ የሚለምን ሰው ሳይሆን የማይለምነው ነው።

ለእምነታችን ማደግ በዋናነት መጨነቅ የለብንም። እምነት የሚያድገው የእግዚአብሔርን ታማኝነት ስናሰላስል ነው። "ጸ*ጋ*ዬ ይበቃሃል" (2ኛ ቆሮ. 12፡9) ሲል ቃሎ እውነት ነው። ስለዚህ በእግዚአብሔር ልግስና ቃል ኪዳን ይታመኑ።

እውነተኛ መንፈሳዊነት ተጨባጭ ነገር ነው። እርሱም መንፈስ ቅዱስ በሚኖርበት ሰው ውስጥና በእርሱም አማካይነት የሚገለጥ ነገር ሁሉ ነው። መንፈስ ቅዱስ በአማኙ ውስጥ ሕይወትን፥ ማለትም ክርስቶስን ይገልጣል። የመጣው እራሱን ሊገልጥ ሳይሆን የክርስቶስን እውነት ለሰው ልብና በሰው ልብ በኩል ሊገልጥ ነው። ስለዚህም ሐዋርያው ጳውሎስ እንዲህ ብሎ ሊጽፍ ችሏል፦

"ስለዚህ ምክንያት በሰማይና በምድር ያለ አባትነት ሁሉ ከሚሰየምበት ከአብ ፊት እንበረከካለሁ። በመንፈሱ በውስጥ ሰውነታችሁ በኃይል እንድትጠነክሩ፥ ክርስቶስም በልባችሁ በእምነት እንዲኖር፥ እንደ ክብሩ ባለጠግነት መጠን ይስጣችሁ። የእናንተ ሥርና መሠረት በፍቅር ይጸና ዘንድ፥ ከቅዱሳን ሁሉ ኃር ስፋቱና ርዝሙቱ ከፍታውም ጥልቅነቱም ምን ያህል መሆኑን ለማስተዋል ከመታወቅም የሚያልፈውን የክርስቶስን ፍቅር ለማወቅ ትበረቱ ዘንድ፥ እስከ እግዚአብሔርም ፍጹም ሙላት ደርሳችሁ ትሞሉ ዘንድ። እንግዲህ በእኛ እንደሚሠራው ኃይል መጠን ከምንለምነው ወይም ከምናስበው ሁሉ ይልቅ እጅግ አብልጦ ሊያደርግ ለሚቻለው ለእርሱ፥ በቤተ ክርስቲያን በክርስቶስ ኢየሱስ እስከ ትውልዶች ሁሉ ከዘላለም እስከ ዘላለም ክብር ይሁን። አሜንን (ኤፌ. 3፡14-21)።